

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 25. IZREDNA SEJA

(28. december 2012)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK. IN DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANKI.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANKI. IZREŠUJEJO NEPOSREDNO IN SODNO.
PO IMAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZREŠNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEJAVNO SAMODOLČNA. PO IMAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZREŠNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEJAVNO SAMODOLČNA. PO IMAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZREŠNO IN SODNO.

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

25

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 25. izredna seja (28. december 2012)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2013

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 25. IZREDNE SEJE

A1. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat, EPA 867-VI

Ugotovitev prenehanja mandata poslanki Državnega zbora mag. Trudi Pepelnik

1. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB TER RAČUNA FINANCIRANJA DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (RbRFTN12), EPA 845-VI

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ŠOLSKI PREHRANI (ZŠolPre-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 850-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
A1. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	6
Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat, EPA 867-VI.....	6
Ugotovitev prenehanja mandata poslanki Državnega zbora mag. Trudi Pepelnik.....	7
1. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB TER RAČUNA FINANCIRANJA DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (RbRFTN12), EPA 845-VI	7
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	7
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	8
BOJAN STARMAN	9
ROMAN ŽVEGLIČ	10
MARIJA PLEVČAK	11
JOŽEF HORVAT	12
MAG. ALENKA BRATUŠEK	13
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	14
JANKO VEBER.....	15
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	17
ROMAN JAKIČ	19
MAG. ALENKA BRATUŠEK	19
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
MAG. DEJAN ŽIDAN	21
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	22
MATJAŽ HAN	23
MAG. IVAN VOGRIN	24
SAMO BEVK.....	24
MATEVŽ FRANGEŽ	25
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	26
SREČKO MEH	27
RENATA BRUNSKOLE.....	28
ALEŠ ŽIVKOVIČ	29
JOŽEF HORVAT	30
JOŽE TANKO	31
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	32
ALEŠ ŽIVKOVIČ	33
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	34
JANKO VEBER.....	34
MARIJAN POJBIČ.....	35
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	36
MATEVŽ FRANGEŽ	36
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	37
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	38
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ŠOLSKI PREHRANI (ZŠoIPre-1), NUJNI POSTOPEK, EPA 850-VI.....	38
MOJCA ŠKRINJAR	39
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	39
MAG. BRANKO GRIMS	40

MIHAEL PREVC	40
MARJANA KOTNIK POROPAT	41
IVA DIMIC	42
JOŽEF KAVTIČNIK	42
IVAN GRILL	43
MAG. MAJDA POTRATA	43
KRISTINA VALENCIČ	44
SAMO BEVK	45
ROMAN JAKIČ	45
MAG. DEJAN ŽIDAN	45
MAG. KATARINA HOČEVAR	46
JANJA NAPAST	46
MOJCA ŠKRINJAR	47
MAG. DEJAN ŽIDAN	47
ROMAN JAKIČ	47
MATJAŽ HAN	47
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	48
JOŽEF HORVAT	48
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	48
JANJA NAPAST	49
JANJA NAPAST	49
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	49
MAG. MAJDA POTRATA	49
JOŽE TANKO	50
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	51
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	52
MAG. DEJAN ŽIDAN	52
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	52

Državni zbor VI. mandat

25. izredna seja
28. december 2012

Predsedujoči: dr. Gregor Virant.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora
Jakob Presečnik.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 28. decembra 2012 ob 9. uri.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci.

Začenjam 25. izredno sejo Državnega zbora, ki je po vsej verjetnosti ena zadnjih v letošnjem letu. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Truda Pepelnik, mag. Matej Tonin in Franc Jurša.

Na sejo sem povabil predstavnike Vlade.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 25. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 21. decembra 2012, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika. Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda.

Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da dnevni red 25. izredne seje razširi s točko mandatno-volilne zadeve, in sicer določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat, gospoda Boruta Pahorja.

Predlog širitve ste prejeli danes, 28. decembra 2012. Želi morda besedo predsednica Mandatno-volilne komisije, mag. Sonja Ramšak? Ne želi. Predstavniki Vlade? Tudi ne. Predstavniki poslanskih skupin morda želite besedo? Tudi ne. Zaključujem razpravo o predlogu širitve in prehajamo na odločanje o širitvi dnevnega reda. Prosim, če preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda. Ste pripravljeni?

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Državni zbor bo izglasovano širitev obravnaval kot A1. točko dnevnega reda, takoj po določitvi dnevnega reda seje. V okviru te

točke bo obravnavana tudi ugotovitev prenehanja mandata poslanki Državnega zbora, mag. Trudi Pepelnik. Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 25. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **A 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Najprej je **Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandata namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat.** Ker je gospodu Borutu Pahorju zaradi nastopa funkcije predsednika Republike Slovenije, ki je nezdržljiva z upravljanjem funkcije poslanca, 22. decembra 2012 prenehal mandat poslanca, je Državna volilna komisija Državnemu zboru poslala ugotovitev, da je mandat poslanke prešel na dr. Ljubico Jelušič.

Sklep Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala. Želi predsednica komisije besedo? Ne želi. Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Tudi ne. Razprava poslank in poslancev, želi kdo besedo? Ne želi. Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Glasujemo o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se poslanski mandat dr. Ljubici Jelušič, stanujoči v Sežani, Kazle 56.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil sklep sprejet.

Poslansko kolegico dr. Ljubico Jelušič vabim, da se nam pridruži v poslanskih klopeh.

/ aplavz/

Spoštovana kolegica, čestitke in želimo vam uspešno opravljanje poslanske funkcije. Na

vašem sedežu je očitno zelo dobra energija, od tam lahko človek odide za predsednika republike.

Sledi **Ugotovitev prenehanja mandata poslanki Državnega zbora mag. Trudi Pepelnik.** V skladu z drugim odstavkom 202. člena Poslovnika Državnega zbora vas obveščam, da me je poslanka mag. Truda Pepelnik 21. decembra 2012 obvestila, da odstopa s funkcije poslanke. Ugotavljam, da ji z današnjim dnem na podlagi 9. člena Zakona o poslancih in tretjega odstavka 202. člena Poslovnika Državnega zbora preneha mandat poslanke. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, kateri kandidat bo v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor prevzel mandat poslanca Državnega zbora. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o tej ugotovitvi poročala Državnemu zboru. Dovolite, da se v imenu vseh nas, kolegici mag. Trudi Pepelnik zahvalim za njeno prizadevno delo, ki ga je opravljala kot poslanka državnega zbora, in ji zaželim uspešno in srečno nadaljevanje njene poti tam, kjer si bo to nadaljevanje izbrala.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA REBALANSA RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB TER RAČUNA FINANCIRANJA DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012.**

Predlog rebalansa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za predstavitev predloga rebalansa dajem besedo ministru za finance, dr. Janezu Šušteršiču.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci. Hvala za besedo!

Dovolite, da uvodoma predstavim Predlog rebalansa Računa finančnih terjatev ter Računa financiranja državnega proračuna in morda tudi nekoliko širšo sliko finančnega poslovanja države v letošnjem letu.

Naj začnem s tem, kar je predlog dnevnega reda oziroma kar je predlog Vlade, to je rebalans Računa finančnih terjatev. To je eden od računov, ki sestavljajo državni proračun oziroma kot rečemo, ena od bilanc proračuna. Gre za tako imenovano B bilanco. V tej bilanci se prikazujejo posojila, ki jih da država in pa pridobitev kapitalskih deležev države oziroma njihova odprodaja. Ključna sprememba, zaradi katere smo ta rebalans predlagali, je plačilo tako imenovanih pogojno zamenljivih oziroma CoCo obveznic Novi Ljubljanski banki v sredini leta. Šlo je za posojilo oziroma vplačilo obveznic v višini 320 milijonov evrov. To posojilo je bilo dano z namenom zagotovitve ustrezne

kapitalske ustreznosti te banke. Ko je bilo posojilo dano, je bilo še mogoče pričakovati, da bomo lahko do konca leta v banko pridobili zasebnega vlagatelja, ki bi prinesel svoj kapital, kar bi omogočilo banki, da državi to posojilo vrne oziroma da država nima več teh pogojno zamenljivih obveznic. Žal se to ni zgodilo. Ne bi šel sedaj v ponovitev celotne zgodovine teh dogajanj v zvezi z Novo Ljubljansko banko. Gre za to, da smo konec junija, ko so bile te obveznice vplačane, realno pričakovali, da bo to medletna operacija, to se pravi, da bo šlo za posojilo, ki bo do konca leta že vrnjeno, kar je bil glavni razlog, da nismo že takrat predlagali rebalansa. Drugi razlog je bil, da smo morali zato, da smo posojilo lahko dali, takrat na hitro, kot dobro veste, predlagati spremembe Zakona o bančništvu, ki do takrat bankam ni omogočal izdaje pogojno zamenljivih obveznic oziroma uvrščanja tega med prvovrstni kapital banke, čeprav je to z regulativo evropskih bančnih nadzornikov že nekaj časa mogoče in se tudi na široko uporablja v času finančne krize.

Kot rečeno, to posojilo je bilo dano z ročnostjo do junija prihodnje leto. Ker gre za medletno operacijo, moramo posojilo ustrezno prikazati v računu finančnih terjatev. To posojilo je bilo financirano tako, da smo porabili sredstva, ki jih je država že imela na računih v bankah, se pravi, ki so izhajala iz zadolženj v preteklih letih. To pomeni, kot smo takrat tudi pojasnjevali, da ni bilo potrebno dodatno zadolževanje za izvedbo te operacije za zagotovitev kapitalske ustreznosti ključne sistemske banke v Sloveniji. Temu ustrezno to sedaj prikazujemo v rebalansu računa financiranja državnega proračuna kot ustrezno zmanjšanje sredstev na računih države.

Poleg omenjenega posojila Novi Ljubljanski banki v višini 320 milijonov evrov je še nekaj manjših sprememb v računu finančnih terjatev in naložb. Gre za zapadla poročstva iz jamstvene sheme, ki jo izvaja SID banka, in na začetku leta je zelo težko realno oceniti, koliko teh poroštev bo vnovčenih. Potem gre za potencialno dokapitalizacijo družbe Cimos v višini 20 milijonov evrov in še za nekaj manjših stvari. Skupaj ta posojila oziroma dokapitalizacije pomenijo 365 milijonov evrov dodatnih izdatkov na tem računu, se pravi v B bilanci. Gre za malenkost manj kot en odstotek BDP. V primerjavi z letom 2011 to pomeni, da je več kot polovico manj teh dokapitalizacij oziroma posojil, izdatkov za reševanje stabilnosti bančnega sistema, kot jih je bilo v letu 2011. Leta 2011, kot veste, je bilo teh dokapitalizacij različnih družb, ne samo bank, za približno 2 % BDP. Tudi tukaj, ob tem, kar je nujno, Vlada zmanjšuje primanjkljaj in zmanjšuje te izdatke.

Kar se tiče samega statističnega izkazovanja primanjkljaja – po našem razumevanju, ki je tudi razumevanje Statističnega urada, se bo, če se bo, to posojilo Novi Ljubljanski banki dejansko knjižilo kot primanjkljaj, če bo prišlo do konverzije v dejanski

kapitalski delež banke. Do tega bo prišlo, če bo kapital banke padel pod 7 % in bo to ugotovljeno v nekem uradnem postopku, prej kot prihodnje leto se to ne more zgoditi.

Zakaj smo se kot Vlada odločili, da predlagamo rebalans samo ene oziroma dveh bilanc državnega proračuna, ne pa celotnega državnega proračuna? Zato, ker smo v tisti bilanci, ki pa je bila vendarle ključna tudi z vidika postavljanja naših ciljev, to se pravi v bilanci A računov prihodkov in izdatkov državnega proračuna, poslovali tako, kot je bilo z rebalansom določeno. In to bi rad posebej poudaril, ker ko smo rebalans predlagali, ko smo ga sprejemali v Državnem zboru, ko smo ob samem sprejemanju rebalansa državnega proračuna in Zakona o uravnoteženju javnih financ, ugotovili, da bomo morali tekom leta s prerazporeditvami zagotoviti približno za 120 milijonov dodatnih sredstev za plače, ker pač dogovorjeno znižanje plač v javnem sektorju ni bilo takšno, kot ga je Vlada predlagala in kot je bilo upoštevano v rebalansu, takrat smo takoj dobili celo vrsto vprašanj, kdaj bomo predlagali rebalans in kdaj bomo priznali, da bo primanjkljaj resnično večji. Tega nam ni bilo treba narediti. Tekom leta smo zagotovili s prerazporeditvami in z varčevanjem na ostalih postavkah državnega proračuna teh 120 dodatnih milijonov za plačilo plač v letošnjem letu. Kljub temu da smo to zagotovili, je naša ocena, da bodo izdatki za 72 milijonov manjši od tistih, ki so bili z rebalansom dovoljeni, in tukaj govorim o izdatkih na tako imenovanih integralnih sredstvih, se pravi tistih izdatkih, ki dejansko pomenijo izdatke proračuna, financiranje z domačimi davki in drugimi prihodki proračuna. To se pravi, ne samo, da smo spoštovali omejitve zgornje meje izdatkov, ki jo je rebalans določil, porabili bomo 72 milijonov manj, kljub temu da smo zagotovili še dodatnih 120 milijonov za plače, kar pomeni, da smo pri ostalih izdatkih države in tekočem delovanju toliko več privarčevali s skrbnim ravnanjem. Poleg tega, kar sem že omenil, smo uspeli zagotoviti tudi to po ocenah, ki so vendarle še vedno ocene, ker še ni konec leta, da bomo porabili 65 milijonov več evropskih sredstev, kot je bilo predvideno. To dvoje skupaj pomeni, da bo v celoti po naši oceni porabljenih 13 milijonov manj sredstev, kot je rebalans državi oziroma Vladi dovolil. Hkrati ocenjujemo, da bo prišlo do izpada prihodkov državnega proračuna v višini približno 51 milijonov evrov – 51 milijonov evrov predvsem zaradi slabše gospodarske situacije kot je bila predvidena, ko smo sprejemali rebalans, in to vpliva, kot veste, na davčne prihodke. Razlika med 51 milijoni manj prihodkov in 13 milijoni manj izdatkov je 38 milijonov dodatnega primanjkljaja v A bilanci proračuna. Zakon o izvrševanju proračuna Vladi dopušča, da sama poveča zadolževanje za dodatni primanjkljaj v A bilanci do višine 70 milijonov. To pooblastilo smo izkoristili približno polovično, 38 milijonov je približno polovica od 70. Če povem drugače, to je desetinka

ocenjenega bruto domačega proizvoda, kar pomeni, da tisti cilj, ki smo ga tudi javno povedali, ko smo predlagali rebalans, da primanjkljaj proračunov države ne bo presegel 3 % bruto domačega proizvoda, bomo praktično zelo natančno dosegli. Ta primanjkljaj bo 3,1 % bruto domačega proizvoda. Kot rečeno, B bilanca zlasti to posojilo Novi Ljubljanski banki bo vplivalo na izračun primanjkljaja, če bo prišlo do konverzije tega v kapitalski delež države.

Naj sklenem. Država je poslovala skrbno. Poslovala je v skladu s sprejetim rebalansom, kljub temu da smo v kriznih časih, kljub temu da je bil rebalans sprejet na hitro, pod pritiskom, da je treba nekaj narediti, da je temeljil na celem kupu zakonskih sprememb, ki so bile določene zlasti z Zakonom o uravnoteženju javnih financ in je bilo njihove učinke zelo težko natančno oceniti vnaprej. Z ustreznim upravljanjem proračunskih izdatkov smo tekom leta zagotovili, da dovoljenega primanjkljaja nismo presegli in da nismo presegli dovoljenih izdatkov. Kot rečeno, še celo izboljšali smo nekoliko njihovo strukturo, porabili več evropskih sredstev in manj domačih. Ob tem smo uspeli zagotoviti nujno dokapitalizacijo Nove ljubljanske banke, tudi na način, ki je bil prvič uporabljen v Sloveniji, zaradi tega je bilo treba ustrezno spremeniti bančno zakonodajo, domisliti vse rešitve, ki so s tem povezane, tudi razrešiti vprašanje glede javnofinančnega računovodskega prikazovanja teh zadev. Tekom leta smo to sproti pojasnjevali, danes predlagamo na nek način uskladitev teh dveh bilanc ali podbilanc državnega proračuna, da se ti izdatki, ki so bili nujni tekom leta, ki bi sicer, če se za to ne bi odločili, ogrozili resno stabilnost bančnega sistema, priznajo, ustrezno zabeležijo in to je to, kar danes predlagamo: ob sicer skrbnem in poslovanju v okvirih, ki so bili določeni, korekcija B bilance proračuna na račun že izvedene dokapitalizacije s hibridnim posojilom Novi ljubljanski banki. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Predlog rebalansa je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem zdaj besedo predsedniku odbora mag. Andreju Širclju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegi in kolegice!

Odbor za finance in monetarno politiko je, kot je bilo že omenjeno, na 44. nujni seji, to je bilo včeraj, 27. decembra, kot matično delovno telo obravnaval Predlog rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Uvodno obrazložitev je podal minister za finance. Povedal je, da celotni rebalans bilanc A, B, C ni potreben, saj je bila poraba zmanjšana za 13 milijonov sredstev in zmanjšano je bilo dodatnih 72 milijonov sredstev

na domači uporabi sredstev. Ob tem je bilo črpanih 65 milijonov več evropskih sredstev. V nadaljevanju je predstavil Predlog rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja in ob tem poudaril najpomembnejše postavke. Največja postavka se nanaša na plačilo tako imenovanih CoCo obveznic oziroma posojila Novi Ljubljanski banki za 320 milijonov evrov. Nadalje je 20 milijonov evrov namenjeno dokapitalizaciji Cimos, 2,8 milijona evrov Skladu za podjetništvo ter pol milijona evrov posojila za Grčijo. Vseh sredstev skupaj je približno za 1 % bruto družbenega proizvoda.

V razpravi o predloženem rebalansu so člani odbora iz vrst opozicijskih poslanskih skupin opozorili, da bo poraba večja, kot je predvidel sprejeti rebalans za 2012, in sicer za 1 % BDP, in da to pomeni, da gre za rebalans. Menili so tudi, da ta rebalans ni primeren, da prihaja prepozno in da poskuša naknadno vzpostaviti pravno podlago za že sprejete odločitve. Pričakujejo, da bo o tem imelo svoje mnenje tudi Računsko sodišče. Postavljeno je bilo vprašanje, kakšna je pri posojilu Novi Ljubljanski banki vloga belgijskih lastnikov. V nadaljevanju so poslanci tako iz opozicijskih kot iz koalicijskih vrst podprli načrtovano dokapitalizacijo Cimos. Člani odbora iz vrst koalicijskih poslanskih skupin so povedali, da je rebalans potreben zaradi tehničnih popravkov bilance B in C in izrazili zadovoljstvo, da Vlada ostaja v okvirih že sprejetega rebalansa za leto 2012. Ob koncu razprave je še državni sekretar z Ministrstva za finance pojasnil, da gre tokrat za rebalans dveh proračunov in da gre dejansko za tehnični manevar. Povedal je, da glede pravne podlage za dodatna sredstva, ki s sprejetim rebalansom niso bila predvidena, 41. člen Zakona o javnih financah omogoča Vladi prerezporeditev sredstev do zneska 70 milijonov evrov. Hvala lepa za pozornost.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Najprej v imenu Poslanske skupine Državljske liste mag. Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj!

Poslanci Državljske liste bomo predlog sprememb v B in C bilanci državnega proračuna podprli. Gre za manjše tehnične spremembe, ki so bile na nek način pričakovane. Pri tem bi rad poudaril, da smo veseli, da smo uspeli obrniti tok dogodkov v drugo smer in da se je situacija na finančnem področju v Sloveniji začela s prihodom nove vlade izboljševati. Prva naloga vseh poslancev je bila sprejetje rebalansa proračuna in vemo, kako je bilo težko, in potem še sprejetje tako imenovanega ZUJF, ko smo morali popraviti kar 38 zakonov, da smo lahko zagotovili, da so imela v rebalansu načrtana znižanja tudi zakonsko podlago. Ves čas sem trepetal, ali se

bo to, kar smo načrtovali, takšno znižanje porabe odrealiziralo v tem letu. Vesel sem, da se vidi, da je prišlo do tega, da smo končno porabili 13 milijonov evrov manj, kot jih je predvideval rebalans, da smo dobili 50 milijonov evrov manj prihodkov, in nastala je razlika 38 milijonov evrov, ki se je lahko glede na sprejeti Zakon o izvrševanju proračuna za leto 2012 pokrila z dodatno zadolžitvijo teh 38 milijonov evrov. Bistveno pri vsem tem je, da se to konkretno spremembo, ki jo moramo sedaj priznati v B bilanci, teh 320 milijonov evrov, dodatnih 20 za Cimos, pa še nekaj milijonov za večjo porabo pri obveznostih iz garancij v državi, nujno spremlja in tukaj ne vidim nobene težave. Bistvo pri vsem tem pa je, da se je naš trend velikega razkoraka med prihodki in odhodki uspel zaustaviti, kljub temu je še vedno prevelik. Vendar smo sprejeli tudi nekatere druge stvari, ki so pokazale in nam dajejo čisto drugačno verodostojnost v očeh svetovnih bančnih in finančnih krogov, kar se je pokazalo tudi proti koncu leta, ko so se bistveno zmanjšale zahtevane donosnosti za naše obveznosti, ki so – ravno včeraj sem slišal zadnji podatek – dosegle najnižjo raven 5,11 % in se že približujemo neki stopnji, ki je normalna in pri kateri je še možno dobivati kredite. Pri vsem tem je pomembna poleg drugih zakonov tudi dolgoročna odprava odprava virov za nastajanje teh velikih negativnih razlik v našem proračunu. Ponavadi sem omenjal tri ali pet velikih odlivov, ki so nastajali in ki so nas pripeljali v tako situacijo. Eden je naša velika napaka, kjer bom vedno poudaril, da je osnovna napaka nastala pri centralni banki, ki je dovoljevala podeljevanja kreditov z jamstvom obveznic oziroma delnic. Tukaj smo si naredili res ogromno škodo in ogromno bo tudi treba na daljši rok pokrivati te terjatve. Približno milijardo evrov letno smo iz bank zmetali skozi okno. Realno smo se zadolžili na bančnih trgih v Evropi, porabili smo toliko denarja, približno za milijardo smo realno znižali razkorak v proračunu, potem pa se bo pričakovana donosnost naših podjetij, upam, v drugem letu popolnoma spremenila. Govorim o teh treh zakonih, ki smo jih na nek način sprejeli in bodo končno začeli veljati, to je zakon o slabi banki, ki bo preprečil nadaljnje ravnanje na tak način, omogočil pa bo, da se bodo banke spet začele ukvarjati s kreditiranjem gospodarstva in ne samo s slabimi terjatvami, ki jih bo na nek način prevzela država in omogočila njihovo drugačno ročnost uporabe in s tem pomagala podjetjem. Potrebne bodo nižje dodatne dokapitalizacije za banke, ne bo več odpisov teh slabih terjatev. Upam, da se bo zagotovilo uspešnejše poslovanje v državnih podjetjih, kjer smo bili priča slabim rezultatom, predvsem zaradi negativnih izidov samega bančnega sistema. Skratka, cela vrsta stvari in ne nazadnje tudi sodba Ustavnega sodišča in umik referendumске pobude na ZIPro so postavile Slovenijo v popolnoma drugo, za vse državljane veliko bolj optimistično, situacijo za naslednja leta in seveda je veliko lažje govoriti o tem, kaj

bomo delali v naslednjih letih. Čaka nas veliko dela in ta očitek našim proračunom je vedno enak, da se premalo denarja namenja za investicije in za spodbude gospodarstvu. Res je, malo denarja se namenja za to, vendar je prvenstveno to, da si ne delamo novih obvez, da si ne nalagamo novih povečanj javnih dolgov, da zmanjšamo na nek način ceno teh dolgov. Če je to doseženo, potem je možno več vlagati v nove investicije, v nove programe in tako naprej. Za enkrat pa je to prva faza, ki bo v nadaljnjih fazah omogočila, da se bo država bolj intenzivno vključila v sodelovanje z gospodarstvom in bo to pomenilo tudi boljše stanje. Največji problem je, ker se ne omogoča oziroma nimamo nekega zagona v odpiranju novih delovnih mest. Treba bo dejansko narediti nekaj bistvenih korakov, da bi se odprlo več delovnih mest, to pa je na žalost vedno enako. Nižja mora biti javna poraba, nižji morajo biti davki, nižje morajo biti obresti, krediti morajo biti normalno dostopni, po normalnih cenah, in to je tisto, kar bo pritegnilo tuje vlagatelje, kar bo spodbudilo domača podjetja in kar bo ne nazadnje vplivalo na to, da bomo lahko začeli ponovno zaposlovati, predvsem mlade, ker je velika škoda, da odhajajo iz naše države. Smo na pravi poti in vesel sem, da smo uspeli. Čestital bi nam vsem, da smo zmogli toliko pametnega razmišljanja in sklepov, ki nas peljejo v pravo smer, da smo prekinili destruktivno diskusijo o finančnih vprašanjih v tem Državnem zboru in tudi drugje, in upam, da bomo tako nadaljevali tudi v naslednjih letih.

Še enkrat, v Državlanski listi bomo predlog te minimalne spremembe podprli in upamo, da bomo ta trend, ki smo ga zastavili s poslovanjem z javnimi financami v letošnjem letu, nadaljevali tudi naslednjih letih, in da bo prišel tudi čas, ko se bo naša konkurenčnost, naše gospodarstvo izboljšalo in da se bo števila nezaposlenih v naši državi 111 tisoč, zagroženo 117 in še povečanje, začela zmanjševati, ker potem bo pa vsem lažje. Vem, da teh stvari ne bi bilo treba, leta nazaj sem opozarjal zelo na glas, ko smo na primer sprejemali 22,6 %, povečevali minimalno plačo v času krize, tam 2008, 2009, ker sem videl na lastnem hrbtu, kaj to pomeni za podjetja in kaj to pomeni za državni proračun, ker so se vse te dajatve in potrošnja iz državnega proračuna, ki je bazirala na teh stvareh, povečale. To je samo ena od stvari in takrat sem rekel, da bo to prineslo tako ali drugače najmanj 40 do 50 tisoč izgub delovnih mest. In to se je tudi zgodilo. Ta delovna mesta bomo zelo težko dobili nazaj. Je pa prav, kot smo pričali pri Cimosu, da država kolikor more in kakor se da, kljub temu da tega ne želimo preveč, le prepreči nepotrebne večje stečaje in večje zapiranje podjetij, ki so v težavah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke gospod Roman Žvegljč.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani kolegi, cenjene kolegice, dober dan!

Danes se bo verjetno največ razprave vrtelo okoli tega, ali gre pri tem predlogu za klasičen rebalans proračuna ali samo za določen del. Konec koncev niti ni toliko pomembno, še posebej glede na to, da gre samo za nekaj prilagoditvenih sprememb aktualnim razmeram. Ni zanemarljiv podatek, da smo aktualni rebalans proračuna sprejeli v začetku meseca maja in v teh časih je povsem normalno, da so se od takrat pojavili tudi določeni izredni dogodki. Ti pa niso bili tako visoki, da bi zahtevali rebalans celotnega proračuna, saj gre za odstopanja v mejah dovoljenega, zato danes popravljamo samo račune finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja proračuna. Če začnem pri tistih manjših zneskih, slabih pol milijona evrov smo še dolžni posoditi Grčiji glede na zavezo sprejeto leta 2010, dodatnih približno 25 milijonov evrov potrebujemo za izplačilo obveznosti na podlagi državne jamstvene sheme. Na tem mestu spomnim, da smo v prejšnjem mandatu številni opozarjali, da so državna jamstva za komercialna posojila manj učinkovita brez določenih varovalk, ki bi te banke bolj spodbujale k izterjavi terjatev in ne toliko k povsem pasivni uporabi pravice do vnovčitve državnega jamstva. Dejstvo je, da na to postavko ne Vlada ne poslanci nimamo nikakršnega vpliva. Krediti, ki so bili podeljeni na podlagi te zakonodaje, imajo vsi določeno stopnjo tveganja, da jih bo na koncu pokrila država. Samo upamo lahko, da bo tega čim manj. Pri doseganju tega cilja nastopi tisto, kar že celo leto ponavljamo: prezadolžena in slabo likvidna podjetja lahko rešijo samo razbremenitev, ugodnejše poslovno okolje, da o vstopih strateških partnerjev s svežim kapitalom niti ne govorim. Vsekakor samo državna jamstva na podlagi jamstvene sheme niso dovolj. Tu je še pravna podlaga za morebitno dokapitalizacijo družbe Cimos. Res je, da smo se z državnimi dokapitalizacijami že neštetokrat opekli. Ne samo v bankah, spomnimo se tudi Elana in Adrie v zadnjem času. V Slovenski ljudski stranki verjamemo, da smo se vsaj nekaj naučili iz preteklosti, predvsem to, da bo treba v bodoče pogledati tudi, čemu je namenjen denar iz dokapitalizacije, ne pa da je sveže dokapitalizirano podjetje čez dobro leto v isti kritični finančni situaciji, kot je bilo pred dokapitalizacijo. Zato so tudi tako dolgo potekali pogovori okoli Cimos. Pomemben podatek pri tem pa je, da bi bila takojšnja prodaja državnega deleža praktično nemogoča oziroma da so razmere za takšno transakcijo s finančnega vidika izredno neugodne. In če prodaja ni pametna, potem mora država kot odgovoren aktiven lastnik v podjetju, ki ima dokazano potencial, ne samo za preživetje, temveč tudi za nadaljnjo rast in razvoj, potegniti edino logično potezo in sodelovati pri zagotavljanju svežih

premostitvenih sredstev. Torej, to dokapitalizacijo v Slovenski ljudski stranki podpiramo, ne samo zaradi 3 tisoč posredno in neposredno zaposlenih, čeprav je tudi socialni vidik tu zelo pomemben, vendar si poleg tega obetamo tudi realno okrevanje tega podjetja in s tem tudi konkretno povečanje vrednosti deleža države v podjetju. Omeniti velja še dodatno predvidenih 2,8 milijona evrov Ministrstvu za gospodarstvo za izvajanje ukrepov finančne podpore podjetjem z instrumenti finančnega inženiringa, ali preprosteje povedano, želimo povečati dostopnost do denarja za mikro in mala podjetja. Hočeš nočeš bodo ravno ta podjetja v bodočnosti postala nosilec slovenskega gospodarstva, zato pozdravljamo napore pristojnega ministrstva, da na vseh koncih in krajih pridobiva sredstva namenjena malemu podjetništvu. Pri trenutni brezposelnosti in finančni krizi je tovrstna spodbuda ključnega pomena. Nazadnje nam ostane še tisti bistveni del obravnavanih sprememb, to je posojilo države Novi Ljubljanski banki v višini 320 milijonov evrov iz naslova vplačila tako imenovanih CoCo obveznic. Čeprav je bilo okoli tega prelitega že veliko črnila, pa je po mnenju poslancev Slovenske ljudske stranke vse premalo predstavljen širši vidik celotne zgodbe. Kot je širši javnosti že znano, smo v začetku letošnjega leta vsi vedeli, da imajo nekatere banke težave. Te težave smo vsi skupaj podcenili, trenutek resnice pa je prišel konec junija. Takrat se je iztekel rok, do katerega je Evropska bančna agencija zahtevala, da se za sistemsko pomembne banke v državi zagotovi najmanj 9 % kapitalska ustreznost. Spomnimo se, da se je takrat zelo aktivno pristopilo k iskanju strateškega zasebnega vlagatelja ali vsaj sovlagatelja, in na vsak način smo se poskusili izogniti novemu plačilu državnega denarja v našo največjo banko. Žal je sklenjeni dogovor z drugim največjim lastnikom KBC, propadel tik pred zdajci, minister in koalicija pa smo morali rešitev najti praktično v nekaj urah. Danes lahko spet odpremo debato, ali je bila tedanja poteza pravilna ali ne. Toda ostro zavračam trditve, da je odgovornost za stanje v NLB izključno na sedanji koaliciji. Vsi vemo veliko povedati o ogromnih kreditih, ki jih je dajala NLB ob poplavi likvidnosti na finančnih trgih pred nastopom krize. To je bilo neodgovorno. Številne odobritve so bile celo izven vseh poslovnih praks in ocen tveganja. Toda ko je nastopila kriza, bi se moral nekdo ukvarjati tudi s to banko – pa se ni. Enkrat vmes smo sicer vložili novih 400 milijonov evrov in to je bilo to. Med tem ko so druge države aktivno intervenirale v svojih bančnih sistemih, se je pri nas skozi trajanje krize stanje samo še slabšalo. Zato je obtoževati sedanjo koalicijo, da je s CoCo obveznicami naredila ravno nasprotno od tega, kar je obljubljala, na tem mestu najmanj nepošteno, če ne celo dvoлично, kajti v samo nekaj mesecih se te banke ni dalo sanirati, vsaj do te mere ne, da bi bila zanimiva za kakšnega izmed resnih vlagateljev. Sedaj se lahko

obtožujemo vse povprek, pa zaradi tega ne bo luknja v NLB nič manjša. Zato v Slovenski ljudski stranki pričakujemo, da bodo preiskovalni in pravosodni organi naredili kaj okoli iskanja odgovornih krivcev za takšno stanje, medtem ko je naloga nas politikov, da rešimo tisto, kar se rešiti da. Z uveljavitvijo Zakona o zagotavljanju finančne stabilnosti bank, imamo zdaj na srečo tudi zakonodajno podlago. Osebno mi je sicer zanimiva kontradiktornost največjih kritikov te poteze, torej vplačilo CoCo obveznic. Dajte se že odločiti. Bi radi, da banko dokapitaliziramo, ali da jo ne? Ker če bo resnično prišlo do obvezne konverzije v lastniški delež v letu 2013 – sicer še vedno upamo, da do tega nebo prišlo –, potem bo to postalo klasična dokapitalizacija. Torej ravno tisto, kar del opozicije že ves čas glasno zahteva, pa spet ni prav.

Za zaključek lahko povem, da smo glede na razmere v Slovenski ljudski stranki zadovoljni z izvajanjem konsolidacije proračuna in se nam vse današnje spremembe zdijo povsem logične in tudi opravičene. Z danim zelo ambicioznim ciljem korenitega zmanjšanja proračunskega primanjkljaja, smo se zelo približali. Včeraj smo sicer slišali, da to ni uspeh, temveč da je to dolžnost. Tudi prav. Verjetno je bilo o tem veliko lažje govoriti včasih, ko je bila državna blagajna polna, ali pa si se preprosto zadolžil za dve, tri milijarde evrov. Danes, ko te sreče oziroma možnosti, hvala bogu, nimamo več, je izziv toliko večji.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlagane spremembe bilanc proračuna seveda podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine DeSUS, gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in prisrčen pozdrav vsem prisotnim!

Veliko je bilo že govora o zadevi, ki jo obravnavamo, zato bom prebrala kratko stališče, ki ga ima naša poslanska skupina. Obravnavamo Predlog rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Gre za predlog rebalansa B bilance proračuna, ki predstavlja zgolj uskladitev. Zaradi zagotavljanja stabilnosti bančnega sistema je namreč država junija izvedla dokapitalizacijo NLB ter še nekatere druge ukrepe z naslova podpore gospodarstvu in mednarodnih obveznosti, ki v rebalansu proračuna za letos niso bili v celoti predvideni. Ministrstvo je NLB dokapitaliziralo s posojilom, ki je še vedno v banki. Ker niso našli nobenega zasebnega vlagatelja, ga je treba zdaj prikazati v Računu finančnih terjatev in naložb. Po oceni ministra za finance to ne bo povečalo razlike med proračunskimi odhodki in prihodki.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da očitek opozicije, da je denar, ki ga je država v obliki posojila dala NLB, odpisan, ne drži, saj ga

bodo, če bodo zasebnega vlagatelja našli dovolj zgodaj, dobili nazaj, sicer pa se bo spremenil lastniški delež, ki ga bo Vlada čez čas prav tako lahko prodala. Sicer pa je v Predlogu rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna za letos za posojila namenjeno skupno 402,2 milijona evrov oziroma dodatnih 348,5 milijona evrov. V ta znesek, kot že rečeno, sodi 320 milijonov evrov posojila NLB z naslova vplačila konvertibilnih instrumentov oziroma tako imenovanih CoCo obveznic, poleg tega pa še 478 tisoč evrov z naslova pete tranše posojila Grčiji in dodatnih 2,8 milijona evrov za posojila javnim skladom za finančne instrumente, za spodbujanje podjetništva in dodatnih 25,2 milijona evrov za izvedbo plačil jamstvenih obveznosti države po Zakonu o jamstveni shemi. Za kapitalske naložbe in naložbe se načrtuje skupno 161 milijonov evrov ali 20,5 milijona evrov več, kot je bilo načrtovano s sprejetim rebalansom za letošnje leto. Na eni strani je predvideno 20,7 milijona evrov več sredstev za ohranjanje oziroma povečanje vrednosti finančnega premoženja države z dokapitalizacijo podjetij, predvidena je dokapitalizacija družbe Cimos, hkrati pa ne bo izvedeno poročilo kapitala v ameriško razvojno banko. Državo je treba potegniti naprej in v Poslanski skupini DeSUS bomo ta predlog podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani gospod minister!

V teh zadnjih decembrskih dneh, ko razpoloženje ljudi ustvarja tudi zgoščenost praznikov, tradicionalno družinskih in državnega, je bilo za Republiko Slovenijo sprejetih nekaj odločitev, ki bi lahko pomenile tektonski premik v realizaciji naporov za izhod iz krize, tudi premik v nujnem procesu spreminjanja našega razmišljanja, ki bi naj ponudilo prave odgovore za moderno družbo 21. stoletja in za povsem nov gospodarski red, ki mora temeljiti na ideji skupnega dobrega. Najeminentnejše institucije države Republike Slovenije so v mesecu decembru s svojimi odločitvami poslale izjemno pozitivna sporočila tako slovenski javnosti, kakor tudi evropski javnosti in finančnim trgov. V Novi Sloveniji te odločitve pozdravljamo, prepričani smo, da so dobre za Slovenijo in ob tem smo lahko zadovoljni.

V mislih pa nimam samo odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije in v Državnem zboru sprejetih pomembnih odločitev, tudi z glasovi opozicije, kar je prav tako pomembno sporočilo. V mislih imam tudi vse tiste državljanke in državljane, ki z dobro voljo uresničujejo tradicionalne slovenske vrednote, kot so sočutje, solidarnost in pomoč ljudem v stiskah. Prav na področju solidarnosti in pomoči

bližnjim je Slovenija v zadnjih dneh na različne načine pokazala svoje široko srce. Zato mora Državni zbor vsem organizatorjem zbiranja pomoči ljudem v stiski izreči priznanje in zahvalo. V Novi Sloveniji si želimo, da bi se ta slovenski duh solidarnosti ohranjal, da bi na eni strani država s svojim proračunom in državljani po svojih močeh na drugi strani skupaj zmogli pomagati tistim, ki so resnično pomoči potrebni. Tako vidimo socialno državo v najširšem smislu. Na tem mestu pa želimo tudi zelo jasno povedati in z našega zadnjega zasedanja Državnega zbora v tem letu poslati še eno pomembno sporočilo. To je, da nismo prekoračili proračunskega okvira, ki smo ga postavili z rebalansom proračuna Republike Slovenije za leto 2012, ki je bil prvi večji projekt te koalicije oziroma vlade. Čeprav smo znatno razbremenili gospodarstvo z zmanjšanjem davka na dohodek in s povečanimi davčnimi olajšavami za vlaganje v raziskave in razvoj, smo na drugi strani z zmanjšanjem porabe dosegli in dokazali, da je bil sprejeti rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2012 realen in uresničljiv, zdaj že uresničen cilj. Čeprav so nam nekateri pisali in risali črne javnofinančne scenarije za konec leta 2012. Nimamo sicer razlogov za evforijo, saj še vedno 1 milijardo evrov več porabimo, kot pridelamo. Lahko pohvalim ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča, a na tem mestu pa moram zahvalo izreči predvsem državljanom in državljanom, ki z razumevanjem nosijo breme krize, ki je trenutno bridko, na daljši rok pa to pomeni in je prispevek k uravnoteženemu proračunu Republike Slovenije, kar je naš cilj za leto 2015. Ob nastopu mandata februarja letos se je Vlada Republike Slovenije soočila s poslabšanimi napovedmi v ocenah rasti bruto domačega proizvoda. Takšnim napovedim se je pridružilo tudi povečano zadolževanje Republike Slovenije v preteklih letih ter poslabšani pogoji zadolževanja na mednarodnih in domačih finančnih trgih. S strani Evropske komisije je bil tudi že uveden postopek nadzora prekomernega proračunskega primanjkljaja. Republik Sloveniji je bila naložena obveznost, da zmanjša javnofinančni primanjkljaj širšega sektorja države do leta 2013 na raven pod 3 % bruto domačega proizvoda. Prvi ukrep v letu 2012 je bil sprejem rebalansa proračuna Republike Slovenije. Z njim naj bi se doseglo znižanje primanjkljaja državnega proračuna v letu 2012 na raven 3 % bruto domačega proizvoda. Za doseg omenjenega cilja je bilo treba z rebalansom državnega proračuna za leto 2012 znižati skupni obseg proračunskih odhodkov. V ta namen je bil sprejet Zakon za uravnoteženje javnih financ, ta pa ni le znižal javnofinančnih odhodkov, pač pa zagotavlja nekatere ukrepe za zvišanje proračunskih prihodkov. Ob koncu proračunskega leta v Novi Sloveniji z zadovoljstvom ugotavljamo, da so sprejeti varčevalni ukrepi, kot tudi ukrepi za zvišanje javnofinančnih prihodkov dosegli začetni namen. V skladu z rebalansom proračuna za

leto 2012 se javnofinančni primanjkljaj ohranja na stopnji 3 % bruto domačega proizvoda. Začrtana smer javnofinančne politike je torej prava in jo je treba nadaljevati in na tej poti vztrajati. Ta pot bo strma, vodi pa k zelenemu cilju stabilizacije javnih financ. Že sprejeti proračun namreč za prihodnji dve leti predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini pod 3 % BDP oziroma bolj točno za leto 2013 v višini 2,8 % in za leto 2014 2,5 % BDP. Dolgoročni cilj je popolno uravnoveženje javnih financ. To je nujno predvsem z vidika zagotavljanja stabilnega in vzdržnega domačega makroekonomskega okolja, pa tudi z vidika sprejetih zahtev na ravni Evropske unije.

Danes obravnavan predlog rebalansa bilanc B in C državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012 je, lahko rečemo, tehnične narave. S Predlogom rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja letošnjega državnega proračuna se tako znesek danih posojil v letu 2012 povečuje za 348,5 milijona evrov. V ta znesek sodi 320 milijonov evrov posojila NLB iz naslova plačanih konvertibilnih instrumentov oziroma tako imenovanih CoCo obveznic. Poleg tega pa še obveznosti iz naslova pete tranše posojila Grčiji, za posojila javnim skladom za finančne instrumente spodbujanja podjetništva in za izvedbo plačil jamstvenih obveznosti države po Zakonu o jamstveni shemi. Za zagotovitev pokrivanja teh dodatnih obveznosti ni predvideno novo zadolževanje. Znižano bo stanje sredstev na računih v višini 364 milijonov evrov, ki temeljijo na zadolževanju države v preteklih letih in še niso bila porabljena. Bistveno je torej, da se skupni obseg prihodkov in odhodkov državnega proračuna za leto 2012 s tem mini rebalansom ne spreminja. In še enkrat, to je dosežek vseh državljanov in državljanov te države, ki so pripravljeni z dobro voljo nositi breme krize.

In zaključujem z napovedjo. V Poslanski skupini Nove Slovenije napovedujemo podporo Predlogu rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS):
Spoštovane, spoštovani!

Včeraj sem prvič, danes pa drugič od ministra za finance slišala, da smo lahko veseli, ker smo poslovali v skladu s sprejetim rebalansom. Do sedaj sem razumela, da je to dolžnost vsakega ministra in vsake vlade in ne sreča, če slučajno nekaj uspe.

"V Državni zbor ne bo treba prihajati z novim rebalansom proračuna za letos, čeprav so ga mnogi pesimisti napovedovali." Besede Janeza Janše, 14. december letos. Pred nami je

danes, če dobro pogledate, rebalans državnega proračuna, in to za leto 2012, ki ga je Vlada sprejela 12. decembra. V Državni zbor pa smo ga prejeli 14. decembra. In isti dan naš predsednik Vlade govori o tem, da rebalansa ne bo. Ali to sploh še kdo razume? Prav tako je naš predsednik Vlade Janez Janša isti dan povedal tudi, da bo Slovenija letos prvič po začetku krize v pretežni meri ali skoraj v celoti dosegla javni finančni cilj, ki ga je napovedala s svojimi strateškimi dokumenti oziroma s proračunom. Aprila letos je Vlada v programu stabilnosti napovedala, da bo letos primanjkljaj sektorja države po metodologiji ESA 95 znašal 3,5 % BDP. Konec oktobra letos naša država v poročilo o primanjkljaju in dolgu napove, da bo letos primanjkljaj sektorja države po isti metodologiji ESA 95 znašal 4,2 % BDP ali 20 % več, kot ste napovedali v naših strateških dokumentih. 20%! To naj pomeni, da bomo v pretežni meri ali skoraj v celoti popolnoma dosegli javnofinančni cilj, ki ga je Slovenija napovedala v svojih strateških dokumentih. Ali to sploh lahko še kdo razume? Če pa bo treba v letošnjem letu izvesti konverzijo teh tako imenovanih CoCo obveznic v kapital, boste pridelali primanjkljaja za dodaten procent BDP, kar pa pomeni, da boste naš osnovni cilj 3,5 % BDP – to je primanjkljaja – presegli za 50 %. Ampak kot radi rečete na Ministrstvu za finance, bo čas pokazal, kaj se bo na koncu zgodilo oziroma realiziralo in to prav kmalu. V Pozitivni Sloveniji se še kako zavedamo, da je situacija v naših javnih financah resna in to vedno povemo. Prav tako se še kako zavedamo, da je tudi varčevanje potrebno. Tudi tega nismo nikoli zanikali. Nikakor pa nismo za način, ki ste se ga lotili vi. To kar delate z našo državo danes, ni več varčevanje, ampak je uničevanje. Tudi to vam povemo vedno znova in znova in ob vsaki priložnosti. Vaš način reševanja krize nas pelje samo še bolj navzdol. Gospodarska aktivnost je iz meseca v mesec nižja, brezposelnost se povečuje, nezadovoljstvo ljudi pa je vsak dan večje. Do kam mislite pripeljati našo državo, da boste ugotovili, da niste na pravi poti? Ko smo junija sprejemali Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, smo v Pozitivni Sloveniji marsikaj vprašali in na marsikaj opozorili. Saj se verjetno še spomnimo tistih znamenitih odgovorov: ne vem, o tem ne morem govoriti, ne vem, ker gre začasne rešitve, o teh podatkih ne morem govoriti. Takrat ob sprejemanju zakona, ki je omogočil posle s CoCo obveznicami, nismo dobili jasne slike. Vsakemu, ki vsaj malo pozna javne finance in zakone, ki urejajo to področje, pa bi moralo biti ali pa je bilo jasno, da bi bilo pred podpisom pogodbe o nakupu CoCo obveznic, treba imeti v državnem proračunu to predvideno. Pa ni bilo. Še več, na vprašanje, ali bo Vlada zaradi tega posla predlagala rebalans, smo slišali odločen odgovor dr. Krušca, državnega sekretarja na Ministrstvu za finance, da vpliva na proračun ob izdaji te obveznice ne bo. In kaj delamo danes?

Ukvarjamo se točno s tem, z vplivom izdaje CoCo obveznice na proračun. Očitno vpliv je in to v višini skoraj enega procenta bruto domačega proizvoda. 3,3 % celotnega proračuna, 320 milijonov evrov je tega vpliva na proračun. Zdaj ste končno to spoznali in priznali tudi vi.

Spoštovane kolegice in kolegi! Verjamem, da veste, da bi moral biti ta rebalans sprejet prej, preden je minister podpisal pogodbo o nakupu obveznic. Včeraj smo lahko slišali na odboru, da je bilo treba praktično čez noč izpeljati posel. Zakaj? To ve samo minister, ki je še dan pred podpisom te pogodbe o nakupu obveznic zagotavljal, da bo nek drug strateški partner vplačal ta del. Dejstvo je, da bi morali ta rebalans sprejemati, preden je bila podpisana pogodba o nakupu CoCo obveznic, in dejstvo je, da je minister kršil zakon, ko je podpisal pogodbo, ker v državnem proračunu ni bilo zagotovljenih sredstev za nakup. Ali se minister zaveda, da je kršil zakon? Ne vem. Vem pa, da je kot minister prisegel, da bo spoštoval ustavni in pravni red naše države. Kaj bi moral narediti minister, ki krši pravni red naše države, pa verjetno ni treba razlagati. Prav tako je nekoliko nenavadno, da se rebalans državnega proračuna sprejema tri dni pred koncem leta, koncem proračunskega leta.

Spoštovani minister, me prav zanima, kaj bi naredili, če ta rebalans danes slučajno ne bo sprejet. Bi bilo zanimivo videti. Je pa ob tem rebalansu zanimivo še nekaj – od danes naprej očitno rebalans državnega proračuna lahko delamo po delih, "per partes". Izberemo tisti del, ki ga je treba spremeniti, ga dopolnimo in spremenimo in samo tisti del pošljemo v Državni zbor. Popolna novost, nova parlamentarna praksa: proračun po delih! Danes imamo na klopih tako imenovano bilanco B in C. Bilanco A, tisto najboljše, si moramo narediti sami. Čeprav nakup obveznic vpliva tudi na A bilanco, če je res, kar je rekel včeraj minister, da dobiva državni proračun tudi obresti iz tega posla. Kje je prihodek iz naslova obresti? Ne boste verjeli, v bilanci A. Ampak očitno si kar veliko stvari razlagate po svoje in pri marsičem uvajate novo parlamentarno prakso, ki pa bo veljala tudi za vse naslednje sklice in vlade. In še nekaj je treba poudariti. Hkrati z rebalansom smo dobili v Državni zbor tudi obvestilo, da se bo naša država zadolžila za 38 milijonov evrov več, kot je predvideno. Ne bom spet govorila o tem, kako naj bi bilo s to Vlado zadolževanja konec. Dejstvo pa je, da bi morali tudi teh 38 milijonov predvideti v rebalansu, če ste ga že delali. Zakon o izvrševanju proračuna Vladi res omogoča, da se dodatno zadolži za 70 milijonov evrov, brez rebalansa, če se tega ne pripravlja. Ampak če ste rebalans pripravili, bi teh 38 milijonov morali vključiti v rebalans in nam takšnega popolnega posredovati v Državni zbor. Isti dan smo v parlament dobili rebalans in obvestilo o dodatnem zadolževanju. Pa smo

spet tam, proračun po delih oziroma proračun per partes.

Spoštovane kolegice in kolegi! V Pozitivni Sloveniji tega rebalansa ne bomo podprli. Boste pa vi danes potrdili rebalans, ki bo na nek način legaliziral to, kar je minister naredil narobe. Tudi če je bilo nujno, tudi če je kriza, tudi če ..., je ustavo in zakone v naši državi še vedno treba spoštovati, saj to še vedno velja za vse ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegi in kolegice!

Danes obravnavamo delni rebalans proračuna tako imenovane B bilance in ta predstavlja račun financiranja terjatev in naložb in to ni nič nenavadnega. Kot vemo, je proračun Republike Slovenije sestavljen iz treh bilanc in če v drugih bilancah oziroma v bilanci A ne pride do takšnih sprememb, da bi bilo treba narediti rebalans, potem to enostavno ni potrebno. Vemo, kot smo bili tudi vsi obveščeni, da lahko 70 milijonov sprememb Vlada opravlja sama oziroma naredi sama. Ta rebalans pa se, kot je bilo danes že povedano, nanaša na 320 milijonov posojila. Gre za pogojno zamenljive tako imenovane CoCo obveznice, s katerimi naj bi se dokapitalizirala Nova Ljubljanska banka. S tem naj bi Nova Ljubljanska banka dobila prvovrstni kapital in to v tistem primeru, ko bi se njena kapitalska ustreznost zmanjšala pod določeno mejo – mislim, da je to 7 %. To pomeni, da bo v takem primeru prišlo do spremembe posojila v lastniški delež in s tem bo imela Nova Ljubljanska banka ustrezno kapitalsko ustreznost. Poleg tega se spreminja tudi znesek poroštev, predvsem tistih poroštev, ki jih je dobila SID Banka in tudi to je predmet tega rebalansa proračuna oziroma B bilance proračuna. Govorimo še o dokapitalizaciji Cimos, s katero mislim, da se tako opozicija kot pozicija oziroma koalicija strinjata, in gre še za to, da naj bi se s to spremembo, s tem rebalansom proračuna spodbudilo tudi podjetništvo, saj so določena posojila namenjena Javnemu skladu za podjetništvo. Vse skupaj predstavlja približno 1 % bruto družbenega proizvoda, potencialnih obveznosti državnega proračuna. Po eni strani lahko rečemo, da je to veliko, po drugi strani pa lahko ugotovimo, da je navsezadnje glede na celotni proračun in na celotne zneske to še vedno le 1 % oziroma okoli 360, 370 milijonov evrov. Skratka, gre za potencialne obveznosti države.

Bistvo tega proračuna je, da se bilanca A ne spreminja, da se ne spreminja tisti del državnega proračuna, ki govori oziroma ki se nanaša na prihodke in izdatke te države. Z drugimi besedami to pomeni, da je bilo načrtovanje v maju, ko je bil sprejet rebalans

proračuna, ki ga je naredila prejšnja vlada, relativno točno. In drugič, da se je glede na kazalce in glede na kazalce, ki se nanašajo na zmanjšani javnofinančni primanjkljaj, finančna situacija države izboljšala. Tukaj se moram pridružiti tistim, ki pravijo, da so ljudje tisti, ki so sprejeli dejstvo, da so se odhodki oziroma izdatki proračuna zmanjšali in da so zaradi tega zmanjšane tudi nekatere pravice oziroma nekateri prejemki, ki so jih ljudje dejansko dobili. Menim, da ljudje razumejo težko finančno situacijo, v kateri je država. Danes pa lahko rečemo, da je država v boljši finančni situaciji, kot je bila pred pol leta ali kot je bila pred enim letom. Navsezadnje se zmanjšuje tudi primanjkljaj, ki naj bi znašal 3,1 % bruto družbenega proizvoda. Z drugimi besedami to pomeni, da je politika "trošiš lahko le toliko, kot dejansko ustvariš" pravilna in da bo treba na to politiko računati tudi v prihodnje, predvsem jo bo treba udejanjiti v proračunih za leti 2013 in 2014.

Navsezadnje je to eden izmed elementov, s katerimi je Vlada Republike Slovenije prišla v ta Državni zbor. Drugi element, ki je prav tako pomemben, je še sanacija bančnega sistema in mislim, da se bo ta sanacija v letu 2013 dejansko lahko pričela. Pričela se bo tudi zaradi tega, ker bo začel delovati poseben zakon za sanacijo bank, s katerim se bo lahko saniral bančni sistem. Tukaj po mojem globokem prepričanju ne bo šlo za nobeno razprodajo ali odprodajo kakršnihkoli deležev, ki jih imajo banke, šlo bo dejansko za to, da se bodo banke na nek način otresele slabih terjatev in namesto teh slabih terjatev dobile obveznice z jamstvom Republike Slovenije, kar pa za njih pomeni veliko boljšo naložbo – lahko govorimo tudi o prvovrstni naložbi –, kar z drugimi besedami pomeni, da dodaten denar za dokapitalizacijo pomeni, da bo ta denar lahko namenjen za dodatno kreditiranje. Ne glede na to, ali želi nekdo sprejeti to dejstvo ali ne, je to dejanski mehanizem, po katerem se bo saniral bančni sistem, kar je del koncepta Vlade, da se državo reši iz krize. Tukaj se lahko govori o vrednotenju in tako naprej, kakšno bo, ampak navsezadnje bo pod nadzorom Evropske komisije, zato do nekih sprememb, nekih nepravilnosti ne more priti. Dejansko se bo tudi ugotovilo, koliko so vredne državne banke. Državne banke so vredne toliko, po kolikor se lahko prodajo in verjetno bomo nekateri, ali pa boste začudeni, kakšno vrednost imajo državne banke, če govorimo o tem, da imamo na eni strani kupca, na drugi strani pa prodajalca.

Pravzaprav je del proračunske oziroma del celotne politike, ki pomeni, da bo država prišla iz krize, tudi boljše upravljanje s premoženjem, ker se pozna na bilancah oziroma na proračunu države. Sedanje upravljanje s premoženjem vsekakor ni bilo zadovoljivo. Ni bilo zadovoljivo tudi, če ugotovimo, koliko dividend je dobila država od svoje lastnine, od podjetij, ki jih ima. In če to ugotovimo, potem vidimo, da se z državnim premoženjem upravlja

slabo. Menim, da bo sprememba zakonodaje na tem področju prispevala k temu, da se bo bolje upravljal s premoženjem in da bodo tudi boljši donosi. Vsekakor pa proračun, ki pomeni realno trošenje, vpliva na bonitetne ocene, ki jih dajejo nekatere tuje finančne organizacije Sloveniji, slovenskim bankam in slovenskim državnim podjetjem. To pomeni, da bo država lažje sanirala že obstoječe dolgove z novimi dolgovi, se pravi, da bo morebitno zadolževanje na tujih trgih cenejše oziroma da bodo imele tiste najbolj prezenčne obveznice države, 10-letne obveznice, nižjo obrestno mero, kar vpliva na nižjo ceno denarja, po kateri se bomo zadolževali. Ti trije segmenti, ki se finančno kažejo tudi v proračunu države, niso vse. Navsezadnje lahko tukaj govorimo tudi o veliko boljših pogojih, ki jih imajo danes podjetniki in ki jih imajo že obstoječa podjetja na trgu. Ti pogoji se kažejo v nekaterih manjših obdavčitvah, ki se bodo pokazale predvsem ob koncu leta, ko se bodo delale bilance in se bo ugotavljalo, kolikšni so dobički v posameznih podjetjih. Za male podjetnike in mala podjetja pa je pavšalna obdavčitev tisto, kar naj bi jih spodbudilo k večjemu ustvarjanju in k večjemu širjenju in pridobivanju prihodkov na trgu.

Vsekakor pa ne moremo biti zadovoljni v popolnosti. Navsezadnje so napovedi, ki jih dajejo Umar in druge organizacije, tudi evropske in Mednarodni denarni sklad, še vedno negativne. Vsekakor so pa to ukrepi tako na finančnem, bančnem, kot upravljalnem področju, ki bodo spremenili negativne napovedi v pozitivne napovedi. Močno upam in si tudi želim, da se bo to zgodilo že v drugem polletju leta 2013, se pravi, da bomo iz negativne gospodarske rasti prišli v pozitivno gospodarsko rast, kar pomeni, da bomo konkurenčnejši, da bomo ustvarjali večjo dodano vrednost in da bomo seveda tudi več zaposlovali.

Glede na to, da menimo in se tudi že kaže, da so to pravi koraki, ki jih je treba v popolnosti še izvršiti, bomo v Slovenski demokrati stranki ta rebalans proračuna podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: In še v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V Poslanski skupini opozarjamo, da se doseganje uravnovešenja javnih financ s pretiranim varčevanjem brez gospodarske rasti odraža v škodljivih posledicah, predvsem na način, da se srečujemo z izgubo delovnih mest in krčenjem gospodarstva. Zato Socialni demokrati že ves čas opozarjamo, da je v Sloveniji problem prezadolženost gospodarstva in preveč podeljenih kreditov bank, ki jim niso sledili depoziti podjetij in fizičnih oseb oziroma dokapitalizacija države, če le-teh ni dovolj. Žal

ugotavljamo, da Vlada odreagira šele, ko je v brezizhodni situaciji. Tudi rebalans proračuna, ki ga danes obravnavamo, je takšne narave. Sicer pozdravljamo odločitev, da se dokapitalizira Novo Ljubljansko banko s 320 milijoni evri in da se zagotovi 20 milijonov evrov za dokapitalizacijo Cimosa. Vendar predlagani drugi rebalans proračuna za leto 2012 kaže na to, da je bil minister za finance prisiljen predlagati drugi rebalans proračuna zaradi dogodkov, ki jih prej ni želel opaziti, vendar pa je sedaj zakonsko prisiljen v to dejstvo. Izdaja CoCo obveznic ter dokapitalizacija Cimosa kažeta, da je bilo treba v proračunu sredstva zagotoviti, še preden so se dogodki zgodili. Ponovno poudarjam, da zagotovitev 20 milijonov evrov sredstev za dokapitalizacijo Cimosa pozdravljamo in je pravilna. Glede knjiženja CoCo obveznic v zaključnem računu za leto 2012 pa bo podalo mnenje Računsko sodišče. Minister za finance očitno še vedno misli, da bo posojilo Novi Ljubljanski banki v višini 320 milijonov evrov vrnjeno v proračun. Vendar dejstvo je, da se po vsej verjetnosti ali pa veliko večja verjetnost je, da se 320 milijonov evrov pretvori v kapital banke, kar bo v letu 2013 pomenilo povečanje primanjkljaja države v višini 320 milijonov evrov. In to samo zaradi tega, ker minister ni želel izvesti neposredne dokapitalizacije banke v prvi polovici leta 2012. Razloge za takšno ravnanje vidimo ne nazadnje tudi v kadrovske politiki pri bankah. Namreč Nova Ljubljanska banka je sklicala 20. skupščino delničarjev, na kateri so izvolili še dva nadomestna člana v Nadzorni svet Nove Ljubljanske banke, in sicer oba prihajata iz tujine, eden iz Francije in gospa iz Norveške. Skupno vsem tem kandidatom je, da prihajajo z izkušnjami, ki jih imajo predvsem kot investicijski bančniki. Torej gre za izkušnje, ki so vezane na prodajo bank. To je nekaj, kar nas v Poslanski skupini Socialnih demokratov ves čas izjemno skrbi. Ne moremo si drugače razlagati, zakaj Vlada predlaga v nadzorni svet tujce, kateri lahko delujejo v interesu predvsem tujih lastnikov, od katerih pač prihajajo v naše banke, ne pa v interesu države oziroma Vlade in Državnega zbora, če hočete, ki bi moral o tem odločati na drugačen način, kot se je to zgodilo pri nas. In če k temu dodamo, da v tistem trenutku, ko so se imenovali novi predstavniki iz tujine, Državni zbor še ni zaključil postopka imenovanja novega vršilca dolžnosti uprave Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, samo kaže na to, da se je poskušalo tiho nekako izogniti odgovornosti na način, češ saj Državni zbor ni pravočasno imenoval vršilca dolžnosti Agencije, ki bi lahko imel glasovalne pravice pri tem, ali se tujce imenuje v nadzorni svet ali ne. Dejstvo je, da če bo prišlo do prodaje Nove Ljubljanske banke, bomo izgubili svojo informacijsko bazo v našem gospodarstvu in ta bo na razpolago vsem tistim, ki si bodo želeli odpreti trg v Sloveniji ali pa osvojiti tisti trg, ki ga obvladujejo naša podjetja v tujini. Zato želimo

ponovno opozoriti, da bi bilo primerneje, da bi že danes govorili o tem, da se resnično banka dokapitalizira vsaj v višini ene milijarde evrov in s tem zaključimo razpravo o tem, ali potrebujemo svojo sistemsko banko, ali potrebujemo svojo nacionalno banko, ali bomo še vedno v negotovosti, kdo bo v prihodnosti upravljal s premoženjem, ki ga imajo tako naši varčevalci kot tudi podjetja v teh bankah. Ko govorimo o tej milijardi je treba vendarle še enkrat mirno povedati, in zadovoljen sem, da so nekatere poslanske skupine to že same ugotovile, da sistem delovanja bank v času izjemne gospodarske rasti ni bil ravno skladen s principi bančništva. Namreč, posojila nebančnemu sektorju so od 2004 do 2008 zrasla z 12,8 milijard na 33 milijard in pol. Hkrati pa tem posojilom niso sledili depoziti. Leta 2004 so bili ti še v višini 14,7 milijard, kar je sicer še za 1,9 milijarde več, kot je bilo kreditov, leta 2008 pa je bilo teh depozitov zgolj še 20,6 milijard. Tako je v tem obdobju prišlo do 15-milijardnega povečanja dolga v bančnem sistemu. Ukrepi, ki so sledili pri prejšnji vladi, so to zadolženost bank, predvsem v tujini zmanjšali, in sicer za 4 milijarde evrov. Tako da je leta 2011 bilo naslednje stanje; zadolženost je bila še vedno 33 milijard, vloge oziroma depoziti pa so bili v višini 24,2 milijardi evrov, torej je bila razlika med krediti in depoziti zmanjšana za 4 milijarde na 8,8 milijard evrov. Ta trend bi morali nadaljevati tudi v tem mandatu, pa se žal s temi trendi ne srečujemo in dokapitaliziramo banke zgolj in v tisti meji, kolikor je pač nujno potrebno, da zagotovimo mednarodnim bančnim predpisom. Poleg neučinkovitega reševanja bank – kar zagotovo ne bo uspešno izvedeno skozi slabo banko, namreč slaba banka bo, to moramo še enkrat na glas povedati, omogočala predvsem preprodajo zasebnih podjetij, nikakor pa ne bo sanirala bančnega sistema in ne bo rešila naša prezadolžena podjetja. Zato menimo, da bi si vlada vendarle morala zadati druge cilje. Cilji, ki si jih je zadala, so vidni tudi skozi ustanovitev Slovenskega državnega holdinga. Tam ima prioriteto denacionalizacija v eni milijardi evrov, in če danes naredimo primerjavo, ali res potrebujemo v letu, dveh zaključitev denacionalizacije v višini ene milijarde evrov, ali je bolje dokapitalizirati banko in omogočiti gospodarsko rast in postopoma pozneje reševati problem denacionalizacije. To je vprašanje, ki ga v tem mandatu še nismo dorekli oziroma tako kot teče sedaj, je po našem mnenju neustrezno, ker želimo dati prednost sanaciji bank in gospodarstvu, potem pa reševanje teh nastalih obveznosti v postopku denacionalizacije.

In ko govorimo o tem, kaj je enostavnejše oziroma ceneje ta hip v gospodarstvu, ali pustiti podjetja v stečaj ali dokapitalizirati – mislim, da zdaj že v tem letu pa tudi prej podatki jasno kažejo, da so stečajni bistveno dražji za vse nas kot pa dokapitalizacija podjetij. Ne gre samo za finančni učinek, če gre podjetje v stečaj, predvsem gre za izjemno hude

posledice pri vseh zaposlenih in tistih, ki ostanejo brez zaposlitve in se srečajo s problemom borze dela, ker lahko ugotovijo, da je delovnih mest vse manj. iVeliko tistih, ki so uspešno delali v podjetjih, imajo danes problem zagotavljanja svoje socialne varnosti. Poleg finančnega vidika je stečaj izjemno krut do tistih, ki so delali v teh podjetjih in si želeli ustvariti svojo prihodnost s svojim delom. Zato smo tudi v prejšnjem mandatu socialni demokrati pomagali s subvencijami gospodarstvu v višini 1,6 milijarde evrov in s tem smo ohranili številna delovna mesta in zmanjšali travme, ki jih doživljamo danes v Sloveniji. Tudi v teh razmerah, v katerih smo, Socialni demokrati predlagamo, da bi bilo nujno ustanoviti sklad za prestrukturiranje podjetij zaradi izvajanja dokapitalizacije podjetij. In če smo v prejšnjem mandatu reševali dve regiji, ki sta imeli nadpovprečno stopnjo brezposelnosti, to je bilo Pomurje in Pokoplje, v katerega spadata Bela Krajina in Kočevska, je vlada sprejela konkretne ukrepe; zakon v primeru Pomurja in skozi Zakon o skladnem regionalnem razvoju, tudi program Pokoplja z namenom, da se spodbudi gospodarska rast, pospeši izgradnja infrastrukture in se s tem rešuje ta problem. V tem letu se žal tema dvema regijama pridružuje še nekaj drugih območij, med njimi lahko zasledimo celo takšne, ki se s stopnjo brezposelnosti in s padcem gospodarske rasti prej niso srečevala. Gre predvsem za področje Primorske, ki je veliko izgubila s stečajem tako gradbenega podjetja Primorje kot Zidarja, in to so problemi, ki bi lahko bili zelo hitro neobvladljivi za to regijo, če se ne bi s tem rebalansom dokapitaliziralo z 20 milijoni podjetja Cimos. Vendarle je škoda temu okolju že prizadejana in k temu dodamo še opozorilo, ki prihaja tudi iz Radeč. V tej posavski občini je 12 % brezposelnost čez noč nastala 19 % brezposelnost in tudi to območje se je pridružilo Pomurju in če hočete Kočevski. To so tisti podatki, ki so zaskrbljujoči in ni mogoče pritrlditi ugotovitvam koalicije, da so zadovoljni s tem, kako se izvaja proračun za leto 2012. To je ta pomanjkljivost, na katero sem opozoril že v uvodu, Vlada si je enostavno zadala pre nizke cilje pri gospodarski rasti in največji problem je, ker te cilje dejansko dosega.

Zato menimo, da je treba vladno strategijo hitrega in velikega varčevanja razumeti tudi kot zgrešen način delovanja, ker gre za pretirano varčevanje in da bi bilo vendarle primerneje, da ni dovolj, če smo vsečni samo Evropski komisiji in lastnikom kapitala ter finančnim trgov, da je treba slediti tudi gospodarski rasti. Namreč tudi tako imenovane bonitetne ocene se nam ne bodo višale samo zato, ker zmanjšujemo primanjkljaj, ampak se nam bodo bonitetne ocene poslabševale, če ne bomo ustrezno zagotovili okrevanja gospodarstva kot tistega elementa, ki je največji garant stabilnosti za trenutni obstoj in nadaljnji razvoj vsake države. Pri ukrepih, ki jih srečujemo

v tem rebalansu, lahko še enkrat ponovim poudarjamo dokapitalizacijo, do katere bo po našem mnenju tudi moralo priti v Novi Ljubljanski banki, in tudi dokapitalizacijo Cimos, vendar žal tega predloga rebalansa proračuna kljub temu ne moremo podpreti, ker gre za legalizacijo izvršenih dejstev, in menimo, da je to vendarle in predvsem odgovornost koalicije, da breme prevzeme nase. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo o posameznih delih predloga rebalansa, to je o splošnem delu, posebnem delu in načrtu razvojnih programov. Najprej splošni del predloga rebalansa.

Prvi se je k besedi prijavil minister Šušteršič, zato mu dajem besedo.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovane poslanke in poslanci! Hvala za predstavitev stališč vaših poslanskih skupin, ki sem jih pozorno poslušal. Dovolite mi, da nekaj vsebinskih zadev, ki so vezane na sam rebalans, tudi komentiram. Preden grem na to, bi vseeno rad rekel, da me je osebno prizadelo, da je poslanka Pozitivna Slovenije uporabila stavek: "Dejstvo je, da je minister kršil zakon." Doslej sem bil prepričan, da dejstva, da je nekdo kršil zakon v tej državi, ugotavlja nekdo drug, ne pa poslanke Državnega zbora. In upam, da to ni neka nova parlamentarna praksa, ki jo želite pa vi uvajati. S tega stališča je bilo mnenje Socialnih demokratov, ki so rekli, da bo o tem, ali je bilo knjiženje pravilno ali ne, svoje povedalo Računsko sodišče, veliko korektnješe, in za Računskim sodiščem tisti organi, ki so za to pristojni. Glede na to, da sem bil že drugič v dveh dneh obtožen nezakonitega ravnanja in tega, da zaradi nezakonitosti nisem sam proti sebi ukrepal, bi vas spomnil, da ste kot Pozitivna Slovenija poleti enkrat napovedali interpelacijo zoper ministra za finance, pa je potem niste vložili. Tukaj se potem lahko vprašamo, ali ste morda šele zdaj ugotovili, da gre za nezakonitost, ali morda tudi vi ne opravljate svoje dolžnosti tako, kot bi jo morali.

Druga stvar, ki bi jo rekel in je ravno tako osebna, je ta, da me moti, da govorite o tem, da nečesa ne veste, ali da nekaj ve samo minister, ali da ne veste, če se minister nezakonitosti zaveda ali ne. Minister je o vseh teh stvareh veliko govoril, tudi o tej nezakonitosti sem govoril včeraj na odboru, ko sem odgovarjal na vaša vprašanja ali pa na vašo razpravo – bili ste tam, poslušali ste, takšen je bil vtis – in menim, da ni korektno, da rečete, da ne veste, kaj minister misli, če minister pove, kaj misli. Lahko rečete, da mu ne verjamete, lahko poveste, zakaj mu ne verjamete, lahko vas nikoli ne prepričam. Če pa ne veste, da sem nekaj povedal, ko sem povedal, ko ste sedeli zraven, potem pa ne vem več, v čem je smisel, da sploh karkoli govorim – bodisi na sejah bodisi na kavah bodisi na kosilih. Toliko o tem.

Kar se tiče vsebinskih vprašanj, ki ste jih odpri, bi pa najprej rekel – res je, da imata vsak minister in vsaka vlada dolžnost poslovati v skladu s sprejetim proračunom ali sprejetim rebalansom, je pa tudi res, da smo imeli doslej vedno, zlasti v kriznih letih, prakso, ko je vlada vedno znova predlagala nove rebalanse, zato, ker v skladu z obstoječim ni znala poslovati. Mi smo se rebalansu tiste ključne A bilance proračuna letos uspešno izognili. In v tem smislu so besede, ki ste jih citirali, ki jih je izrekel predsednik vlade, popolnoma korektne. Vlada ni predlagala rebalansa državnega proračuna, ampak samo dveh njegovih računov in zgolj zaradi tako imenovanih enkratnih dogodkov posojil oziroma dokapitalizacij. V zvezi s tem bi rekel tudi, da pričakovanje, da se bo ta denar vrnil v proračun, ki ga je gospod Veber omenil in označil za nerealno – res je, da se ni vrnil letos. Vprašanje, ali se bo vrnil prihodnje leto. Možno je seveda, da se bo zamenjal v lastniške deleže, če bo prihodnje leto prišlo do padca kapitalne ustreznosti te banke. Vendar hkrati pričakujem, da bo zato, ker so vse te dokapitalizacije – ne samo ta, ki je bila izvedena letos, ampak tudi tiste, ki so bile izvedene v preteklih letih, seveda državna pomoč –, da bo tudi Evropska komisija ukrepala na način, kot je ukrepala pri drugih bankah, ki so prejemale državno pomoč v času finančne krize, če tega že naša država doslej ni znala narediti, da bo naložila banki, da takrat, ko bodo na osnovi tudi teh državnih pomoči zopet postale profitabilne, vse te državne pomoči državi vrne, kot je konec koncev to morala narediti KBC, ki je bila do včeraj tudi solastnica Nove Ljubljanske banke. Nova Ljubljanska banka, naj vas pomirim, vsaj začasno, trenutno nima nobenih tujih lastnikov. Ko govorite o tem, gospod Veber, komu služi nadzorni svet, naj vam povem, da po praksi korporativnega upravljanja nadzorni svet skrbi predvsem za interese podjetij, ki jih nadzira – za njihov razvoj. Nadzorni svet ni tam zato, da jih lahko lastnik kliče in jim nalaga neke operativne odločitve. Tudi te nadzornike, o katerih tako radi govorite, je predlagala banka, njihov nadzorni svet. Bili so posredovani na AUKN, ko je bil AUKN še v polni sestavi oziroma opravično sposoben in so tam dobili ustrezne potrditve.

Če nadaljujem glede doseganja ciljev. Številki 4,2-odstotni primanjkljaj ali 3,5-odstotni primanjkljaj – tukaj gre za neke, ko govorimo o 4,2-odstotnem, ocene, ki so bile narejene sredi leta s strani Statističnega urada in to niso neke končne številke. Kar je za nas zlasti pomembno in zakaj zelo prepričano in mirno govorimo o tem, da nam vsi priznavajo doseganje ciljev na fiskalnem področju, je to, da dosegamo ustrezne strukturne prilagoditve primanjkljaja, približno odstotno točko in pol na leto. To je tisto, h čemur se je ta država že zdavnaj zavezala s programi, poslanimi v Bruselj v okviru procedure presežnega primanjkljaja. Mi smo prva vlada, ki te zaveze jemlje resno in jih tudi izpolnjuje.

Kar se tiče – naj še o tem nekaj rečem – izdaje oziroma vplačila CoCo obveznic in tega, da minister nima jasne slike, kaj se dogaja in tako naprej, da je prišlo do ukrepanja čez noč, ne da bi to v naprej predvideli. Ukrepanje čez noč nikoli ni možno, če nimaš vnaprej pripravljenega B scenarija. Ta B scenarij smo imeli pripravljen. Zaradi tega smo pravočasno predlagali spremembe Zakona o bančništvu, ki je omogočil izdajo teh pogojno zamenljivih obveznic bankam, katerimkoli, ne samo eni, in to smo uzakonili. Jasno pa je, da takrat, ko smo predlagali rebalans, tega zakona oziroma teh zakonskih določb, ki omogočajo izdajo pogojno zamenljivih obveznic, ni bilo. In ker jih ni bilo, tega nismo mogli predvideti v rebalansu, ker bi v rebalansu potem predvideli neke izdatke, za katere ni bilo zakonske podlage, in to bi bilo verjetno res nezakonito. Ne sprejemam očitka, da bi morali ... Glede tega, zakaj je bilo treba ukrepati čez noč, zakaj je KBC zadnja, ki je odstopila od dokapitalizacije, in tako naprej – velikokrat sem razlagal javno, tudi na zaprti seji odbora v Državnem zboru in tega ne bi ponavljal. Kdor ne ve, naj si prebere magnetograme, kaj sem o tem govoril. Glede tega, da bi morali narediti rebalans pred temi izdatki – to seveda ne drži. Zakon o javnih financah zelo jasno pravi, da če se med letom pojavi potreba po nekih izdatkih, ki niso bili predvideni, bodisi zaradi tega, ker je Državni zbor sprejel nek nov zakon, in tak nov zakon je bil sprejet – sprememba Zakona o bančništvu – bodisi da sprejme nek odlok, in takšen odlok je bil sprejet – v Državnem zboru je bil sprejet Odlok o razpolaganju s kapitalsko naložbo države v Novi Ljubljanski banki – ali iz kakšnih drugih nepredvidenih razlogov, ima država možnost prerazporejati, uporabiti sredstva, ki jih ima na voljo, in če se tega ne da rešiti v okviru prerazporeditev, v okviru razpoložljivih sredstev, predlagati rebalans oziroma to prikazati z zaključnim računom, in to je tisto, kar smo storili. Znotraj B bilance smo zagotovili sredstva za posojilo oziroma za dokapitalizacijo iz sredstev, ki jih je država že imela na računih in iz sredstev ... In zdaj smo predlagali rebalans tiste bilance proračuna, ki o tem govori in ki jo bo treba zaradi tega rebalansirati, ker še ni prišlo do vračila teh sredstev. To je vsa zgodba in tukaj ne vidim nobene nezakonitosti, se je ne zavedam in mi tudi ni jasno, na osnovi česa bi se jo moral zavedati. Tudi to, da bi morali predlagati rebalans A bilance, zato ker bomo v A bilanci dobili prihodke od obresti na CoCo obveznice, ravno tako ne drži. Zakon o izvrševanju proračuna daje Vladi zelo jasno pooblastilo, da se lahko za izvrševanje proračuna dodatno zadolži do 70 milijonov evrov; to možnost smo izkoristili v višini 38 evrov, sprejeli smo ustrezen sklep Vlade. Ko smo na Vladi ugotavljali, kakšen je ta primanjkljaj, sprejemali ta sklep, smo že upoštevali tudi pričakovano polovico 10 % obresti na leto na CoCo obveznice. Se pravi, te številke so že upoštewane, takšen sklep smo

sprejeli. Tudi v obrazložitvi sklepa je to napisano in o tem sklepu smo obvestili, tako kot Zakon o izvrševanju proračuna veleva, Državni izbor.

To je vsa zgodba in tudi tukaj ni ničesar nezakonitega in nobenega kršenja postopka. Hvala za pozornost.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro.

Sedaj bom odprl prijavo za razpravo o splošnem delu rebalansa.

Besedo ima gospod Roman Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, predsednik.

Kolega Šircelj je rekel, da ljudje razumejo težko finančno situacijo. Najbrž jo razumejo tisti, ki nimajo sredstev za osnovne potrebe, za v bistvu normalno življenje, še bolj kot mi, ki sedimo v tej dvorani. Zato je sklicevanje na ljudi, ko se dela kaj na hitro in predvsem nezakonito, nehigienično. Dajmo si enkrat naliti čistega vina in povedati po resnici, kaj se tukaj dogaja. Minister Šušteršič je v svoji uvodni obrazložitvi rekel, da je velik dosežek, če poslušaj v skladu s sprejetim proračunom oziroma rebalansom. Mislim, kakšna globokoumna ugotovitev! Drugače ne gre, drugače je vse nezakonito, če se ne dela tako, kot je zapisano v proračunu, in v resnici je zato problem in ta bolečina vidim, da je zelo velika. To, da je kršenje zakona, ko je podpisal pogodbo o nakupu CoCo obveznic brez kritja proračuna, je njegova velika bolečina, sedaj pa poskušamo s tem rebalansom pokriti elegantno nelegalnost resnice za nazaj.

Kaj danes delamo? Danes delamo tako imenovani face saving operation. Prevedli bi: kako ohraniti čisti obraz. Ohraniti ga poskuša minister, ker je podpisal junija ali kdaj neko pogodbo, za katero ni imel osnove v Zakonu o proračunu, in pokrivamo ta dober obraz tudi predsednika Vlade, gospoda Janeza Janše, ki je takrat, ko smo proračun dobili na mizo v tem Državnem zboru, vehementno rekel, da v Državni zbor ne bo treba prihajati z novim rebalansom proračuna za leto, čeprav so ga mnogi pesimisti napovedovali. Ne vem, ali smo bili pesimisti, kajti izkazalo se je, da smo bili edini, ki smo vedeli, kaj govorimo v tem Državnem zboru. Zanimivo je, da je to predsednik Vlade izjavil v Bruslju – tudi pred mednarodno javnostjo se je kanček zlagal, da ne bo rebalansa proračuna. In zato se je desna polovica političnega spektra, če hočete, skupaj z Državljsko listo, začela sklicevati. Danes imamo – 22 let sem, sem najstarejši poslanec v tem Državnem zboru, zdaj ko je Borut Pahor odšel, gospod Janša pa je šel za predsednika Vlade. Govorimo o, pazite terminologijo, delnem rebalansu proračuna, mini rebalansu proračuna, tehničnem rebalansu proračuna, spremembi B bilance proračuna, prilagoditve, spremembi proračuna. To so novitete, dragi moji, v ta politični prostor uvajate novitete. Ali je rebalans ali pa ga ni. Ali je

rebalans ali pa ni rebalansa! Zato bi prosil, da ta face saving operation delate po svojih strankah, prepričajte sami sebe in sami sebi lažite, kaj delate. Ni mini, maks, ampak je rebalans, ali pa ni rebalansa. Na nek način si čistimo, ali pa ta face saving operation ohranjamo čisti obraz s 320 milijoni, s katerimi v resnici dokapitaliziramo Novo Ljubljansko banko. Niste je hoteli dokapitalizirati iz preprostega razloga, ker je to predlagal nekdo drug, ker je to predlagala Pozitivna Slovenija, ker so Socialni demokrati predlagali, da je to eden od načinov. Govorimo o B in C bilanci. Minister sam reče, da bomo dobili obresti. Res sem diplomirani pedagog, nisem ekonomist, ampak skozi vsa ta leta so me učili, da je A bilanca, in to je danes povedal tudi gospod Šircelj, dokument, del proračuna, ki govori o prihodkih in izdatkih. Minister govori o tem, da bomo dobili obresti v A bilanco, ampak mi ne spreminjamo prihodka. Kje pa imamo zapisano, da bomo obresti dobili v proračun? Zakaj niste potem naredili popravka A bilance? Da ne govorim o tem, kar je kolegica Alenka povedala pred tem.

Glejte, pri tej eroziji demokratičnih standardov zaradi vašega čiščenja, vaše slabe vesti, od kraje referendumskih podpisov, do legalizacije nezakonitega početja ministra, kar se tiče podpisa pogodbe glede CoCo obveznic in Vlade, nočem sodelovati. Glasoval bom proti temu rebalansu proračuna Republike Slovenije. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek, za njo mag. Dejan Židan.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala.

Spoštovani minister, vsak dan greva lahko na kavo, lahko greva na kosilo, ampak to ne pomeni, da bom takrat, ko naredite napako, kot poslanka Državnega zbora tiho. Če zato vabilo na kavo, potem ste se zelo zmotili, zelo zmotili. Dejstvo je, da je za prevzemanje obveznosti treba imeti kritje v državnem proračunu. Vse ostalo je kršenje zakona in to dobro veste, zato tudi takšen aroganten odziv na mojo predstavitev. Dobro veste in verjamem, da vam je marsikdo od strokovnih služb na Ministrstvu za finance to povedal. Tukaj ne govorimo, da je bila podpisana pogodba za nakup ene kave ali ne vem česa, ampak za 320 milijonov evrov in to brez kritja v državnem proračunu. In to s tem dokumentom, ki ga imamo danes pred seboj, priznavate. Zagotavljate dodatne pravice porabe, tako se reče, da ne rečem denar, za nakup CoCo obveznic – kje je bilo to takrat, ko ste pogodbo podpisali, spoštovani minister? – in to je kršenje zakona. Še enkrat povem, da ne vem, če se zavedate tega, očitno se ne – kaj je prazeporeditev, vas danes ne bom učila. Vzameš na eni postavki in daš na drugo, ne pa da to, kar smo imeli likvidnostno vezano pri bankah kot depozite državnega proračuna,

preprosto pretvorite v dan depozit. Pa saj vas dokument, ki ga imamo danes pred seboj postavlja na laž. Danes s tem rebalansom zagotavljate dodatne pravice porabe, dodatna sredstva za to, da boste imeli pogodbo, ki ste jo podpisali, kam poknjžiti in da na koncu ne bo obvisela v zraku. Očitno so vas strokovne službe na Ministrstvu za finance uspele ob koncu leta prepričati, da dajmo za hudirja to narediti, ker boste imeli sicer še večji problem.

Proračun po delih – to je res novost, to pa zdaj tudi za vas, gospod predsednik. Sestava proračuna in finančni načrt neposrednih proračunskih uporabnikov, 10. člen Zakona o javnih financah. Proračun sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov. Do tukaj je še OK. Splošni del proračuna sestavljajo – ker mislim, da zdaj govorimo o splošnem delu, kajne – skupna bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja. To sestavlja splošni del proračuna. Kako mi lahko danes razpravljamo o splošnem delu proračuna, če ga malo manjka? Ampak to je preprosto. Pač ste si, tako kot sem rekla, zamislili in tako ste tudi naredili in tudi to piše v zakonu. Spoštovani minister, ne vem, na katero sodišče želite, da vas damo, ker ste rekli, da nezakonitost ugotavljajo sodišča, ampak bom rekla, da bi moral vsak minister vedeti, kaj pomeni, če se krši zakon. Še enkrat – ne pozabite, kaj ste podpisali, lahko se pogleda, ko ste prisegli kot minister slovenske vlade. Če me zdaj navajate, da vložimo interpelacijo in potem dva dni govorimo ... Čeprav malo večji problem boste pa vseeno imeli, ker bo šlo za konkretno kršitev zakona. Vaš predsednik oziroma predsednik Državnega zbora in vaše stranke je rekel, da se pri ministru Gorenaku ni dalo ugotoviti konkretne kršitve zakona. Tukaj se da in s tem, kar delate danes, nam dokazujete, da smo imeli takrat, ko smo povedali, da potrebujete rebalans, prav, in da imamo prav tudi danes. Nič drugega vam ne razlagam in to ne velja samo za ministra Šušteršiča, ampak velja za vse ministre te Vlade. Če kaj vem, spoštovanje zakonov velja tudi za vse državljanke in državljane in ministri pri tem niste nobena izjema, spoštovani gospod Šušteršič.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: K besedi se je javil minister Šušteršič, potem mag. Židan.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Hvala lepa.

K besedi sem se javil predvsem zato, ker smo ravnokar dobili podatke Statističnega urada o državnem primanjkljaju v tretjem četrtletju in bi vas rad s temi podatki seznanil, zato ker se tudi ves čas sklicujete na njih. Vendar preden o tem nekaj rečem, samo dva kratka komentarja. Uporabljamo terminologijo in izraze, ki ustrezajo vsebini tega, kar delamo, in to je mini rebalans, tehnični rebalans in tako naprej. Zakaj je to tako, pa že ves čas razlagamo. Drugič, včeraj na odboru se, gospa

Bratušek, nisem skliceval na naše strokovne službe na ministrstvu, zato ker se mi ni zdelo korektno, da bi se skliceval na njih. Ker ste se pa sami sklicevali oziroma spraševali oziroma izrazili neko domnevo – upam, da je bila domneva, da ne veste več o tem, kaj mi oni govorijo, kot vem sam –, bom pa vseeno rekel. Preden smo šli v podpis pogodbe in preden smo šli v dogovor ob izdaji CoCo obveznic, sem vse strokovne službe v različnih direktoratih – in to dobro veste, ravno tako kot jaz – vprašal dve zadevi: kako se to knjiži kot primanjkljaj – glede tega sem dobil odgovor, da se knjiži takrat, ko pride do konverzije – in vprašanje, ali moramo zaradi tega v rebalans. Rekli so, da moramo v rebalans, če do konca leta tega ne dobimo nazaj. In to je to, kar zdaj delamo in me niso včeraj prepričali, ampak je to nekaj, kar smo ves čas vedeli, da bo treba narediti, če do te konverzije ne pride. Takrat ko je državni sekretar to pojasnjeval, smo imeli dovolj dobre razloge za to, da smo pričakovali in na koncu koncev smo predlagali odlok o prodaji državnega deleža z namenom, da povrnemo sredstva s strani zasebnih vlagateljev. Kar se tiče tega, ker je bilo še enkrat rečeno, da bi morali zaradi nekih izrednih prihodkov predlagati rebalans A bilance – rebalans A bilance se dela, kadar se presežejo izdatki ali kadar se preseže dovoljeni primanjkljaj. Izdatkov ne bomo presegli, niti ne bomo presegli dovoljenega primanjkljaja. Se pravi, ni nobenega razloga, da bi predlagali rebalans A bilance. Tudi kakšni drugi prihodki so prišli, potem bi moral rebalans predlagati takrat, ko sem prvič v skladu s pooblastilom z uredbo Vlade dvignil trošarine na bencin, in potem bi po vaši logiki moral rebalans predlagati tudi takrat – ker tudi tega nismo v celoti predvideli v rebalansu, da bomo s trošarinami na bencin dobili več denarja.

Zdaj pa, kaj je danes povedal Statistični urad? Statistični urad je objavil svoje podatke ali pa ocene o tem, kako se je gibal primanjkljaj sektorja države v prvih treh četrtletjih. Naj vam povem nekaj bistvenih stvari. Ena stvar, ki je zame zelo pomembna in ki kaže na to, da Vlada dejansko izvršuje tisto, kar napoveduje, je, da je prišlo prvič v zgodovini krize do tega, da so se izdatki javnega sektorja nominalno skrčili, kar je treba po naši oceni, s katero se morda ne strinjate, nujno narediti v času krize. Tako kot so državljani skrčili svoje izdatke, tako kot so podjetja skrčila svoje izdatke, jih mora tudi država – v prvem četrtletju za 1,1 %, v drugem četrtletju za 4,2 %, v tretjem četrtletju za 4,8 %, vsakič v primerjavi z enakim četrtletjem leta 2011, ko je neka druga vlada vodila proračunsko politiko. V tretjem četrtletju smo prvič v času krize skrčili materialne stroške v državi za 3,1 %, skrčili izdatke za zaposlene za 1,3 % in skrčili izdatke za socialne prejemke za 1,5 %. Tudi to je treba v času krize narediti in to je tisto, o čemer so prej nekateri poslanci govorili, da smo lahko veseli in hvaležni, da ljudje razumejo, da je takšna prilagoditev v času krize potrebna.

Nikoli doslej, čeprav kriza traja že od konca leta 2008, to še ni bilo narejeno. Drugič, primanjkljaj države v prvih treh četrtletjih letošnjega leta je bil za 776 milijonov manjši kot lani v enakem obdobju, 776 milijonov manjši primanjkljaj v prvih treh četrtletjih kot v enakem obdobju 2011. Enkratnih izdatkov dokapitalizacij posojil podjetjem in tako naprej je bilo za 354 milijonov manj v tem enakem obdobju v primerjavi z enakim obdobjem lani. Povečanje konsolidiranega dolga države konec tretjega četrtletja v primerjavi s koncem lanskem leta je 263 milijonov evrov. To ni praktično nič v primerjavi s tistim, kar se je dogajalo v preteklih letih. Ko Statistični urad računa ta primanjkljaj, je objavil tudi podatek o primanjkljaju v prvih treh četrtletjih brez enkratnih izdatkov, se pravi v našem primeru, to bi rad posebej poudaril, v letošnjem letu je edini enkratni izdatek, ki ga Statistični urad upošteva, dokapitalizacija Nove Ljubljanske banke s strani Soda in Kada. Ne upošteva kot enkratnega izdatka plačila CoCo obveznic, kar potrjuje to, kar sem prej govoril, da se bodo CoCo obveznice v primanjkljaju zabeležile, ko in če bo prišlo do konverzije v kapital, sicer bi bile že zdaj zabeležene, tako kot je zabeležena dokapitalizacija s strani Soda in Kada, ki je bila izvedena mislim, da na isti dan – če pa ne na isti dan, je bil pa en dan razlike. To potrjuje to. Primanjkljaj po statistični metodologiji se ni povečal takrat, ko smo vplačali CoCo obveznice. Brez teh enkratnih učinkov je primanjkljaj v prvih devetih mesecih 4,2% bruto domačega proizvoda. Lani v enakem obdobju v prvih treh četrtletjih je bil 5,7 % bruto domačega proizvoda. Vsi vemo, da je bil na koncu leta, če se prav spomnim, okoli 4,5 % brez enkratnih učinkov, se pravi se je znižal v zadnjem četrtletju. Upam si napovedati, da se bo tudi letos v zadnjem četrtletju ta primanjkljaj znižal, ker imamo nekaj izrednih prihodkov, predvsem pa smo še dodatno, kot sem prej tudi povedal, omejevali izdatke. Nobenega dodatnega primanjkljaj na A bilanci oziroma nobenega presegevanja izdatkov na A bilanci nismo ustvarili. Če smo zdaj na 4,2, bomo verjetno ob koncu leta neke pod tem in bomo zelo blizu tistemu cilju, ki smo ga postavili – 3,5 % brez teh enkratnih učinkov. In smo približno za odstotno točko in pol nižje, kot ste bili vi lani v enakem obdobju, in bomo gotovo tudi na koncu leta vsaj z 1,5 % nižje, kot ste bili vi lani. To je tista strukturna prilagoditev, zaradi katere si upam kadarkoli v Bruslju, doma, v Ameriki, če je treba, povedati, da izpolnjujemo tisto, kar si je Vlada zadala in izpolnjujemo svoje cilje na fiskalnem področju.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Replika mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS):
Spoštovani minister! Danes me niti enkrat niste slišali govoriti o tem, da to vpliva na primanjkljaj. Res je, vplivalo bo takrat, ko bo prišlo do

konverzije. In vam je danes jasno, da do te konverzije bo prišlo in vam je danes jasno, da če to ne gre v primanjkljaj letošnjega leta, bo šlo pa pač v primanjkljaj naslednjega leta, kjer ste si postavili pa še bolj ambiciozen cilj, da bo primanjkljaj sektorja države pod 3 %. IMF, ki ga velikokrat omenjamo, vam že danes brez tega napoveduje več kot 6 % primanjkljaj. To je dejstvo in to so dejstva. Vesela sem, da ste povedali številke o primanjkljaju v tretji četrtini leta. Da, 2,2 % nižji je kot v lanskem letu. Če to apliciramo do konca leta, ste točno na 4,2 % bruto domačega proizvoda. 6,4 %, kot je bil lani, minus 2,2 %, če se bo to obdržalo, je točno toliko, kot je Slovenija, pa tudi če hočete Statistični urad, čeprav do danes ali pa do zdaj je za tekoče leto ocene vedno delalo Ministrstvo za finance – ne vem, kaj se je spremenilo, ampak prav –, tudi če je to ocena Statističnega urada, mislim, da je bolj prava kot tista, ki je bila napovedana v programu stabilnosti in to potrjujejo tudi zadnje ocene Evropske komisije, zadnje ocene OECD in zadnje ocene IMF. Ampak kot že rečeno, čas bo pokazal in to prav kmalu, kdo od naju ima v tem primeru prav. Da je treba delati rebalans, je pa čas že pokazal in zdaj rečete, da smo na žalost, kakorkoli hočete, imeli tokrat prav mi. Pa še nekaj minister, potem bom pa zaključila, ker sem tako obupala nad tem, da se vas da kaj prepričati. Rebalans se dela prej, preden je primanjkljaj previsok in preden so odhodki previsoki, ne takrat, ko je že vse mimo. Dovoljen za prevzemanje obveznosti imate ministri in celotna Vlada samo toliko, kot piše v proračunu, v rebalansu ali pa kjerkoli hočete, in teh 320 milijonov ni bilo in še danes ni v državnem proračunu. Zagotovljena boste imeli, ko bo koalicija sprejela ta rebalans, mini rebalans, kot ga omenjate, čeprav tega termina ne najdem nikjer, ne v Poslovniku, ne v ZJF, nikjer. Uvedli ste nek nov termin, mini rebalans, tako da bi bilo zanimivo slišati, sem že včeraj rekla, kaj o tem meni Zakonodajno-pravna služba. Sprejemamo nekaj, kar sploh ne poznamo, ampak v redu, koalicija je odločila, uvedla novo parlamentarno prakso in tako je. Ne smete prevzeti obveznosti, dokler v proračunu, rebalansu, mini rebalansu, če hočete, to ni zapisano in to je dejstvo – dejstvo, ki je zapisano v zakonu.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, gospod minister in državni sekretar, lep pozdrav!

Dejansko se je težko pogovarjati o današnjem sprejemanju proračuna, ker se pogovarjamo o stvareh za nazaj. Tudi sam osebno mislim, da je minister ravnal protizakonito, je pa res, da tako v tem Državnem zboru verjetno misli vsa opozicija in povsem obratno misli koalicija. Tukaj je politična

razprava in na tej točki ne moremo priti zadevi do dna. Bi pa pričakoval nekaj drugega, spoštovani gospod minister, in to je – in podobno izjavo tudi od vašega predsednika stranke –, da če tisti, ki lahko ugotovi, da ste ravnali protizakonito, to je Računsko sodišče, in če tako ugotovi, da danes zelo odprto in jasno poveste, da ste od tistega trenutka naprej bivši minister. To pričakujem, da boste tekom današnjega dne tudi naredili.

Kot drugo, iz vaših navajanj, spoštovani minister, se vidi, kako zelo smo si različni. Navajate, kakšen minus je v državni blagajni in podobne številke, ob tem da so v bistvu nekatere celo dvomljive. Tisto, kar pa mene zanima, je pa nekaj povsem drugega. Mene zanima, kaj se dogaja z gospodarstvom, z gospodarsko rastjo ali gospodarskim padcem. Gospod minister, nekako želim si, da omenite tudi te številke, kaj se je zgodilo konec leta 2011, kakšne podatke, ko imate dostop do predčasnih podatkov Statističnega urada – Statistični urad govori o teh številkah. Mogoče omenite, spoštovani gospod minister, tudi kaj se dogaja z brezposelnostjo v tej naši lepi državi. In tisto, to je tudi razlog, zakaj bom ponovno glasoval proti tej spremembi vašega proračuna, je pa, da imate povsem napačno predpostavko. Vaša predpostavka je, da je država preveč zadolžena. Nekateri vemo, da je to predpostavka, ki je namenjena samo neki čudni javnosti, ne pa strokovni. Vedno znova pozabite povedati naslednje: naša država po projekcijah, ki so meni znane, to bo 19 in nekaj milijard evrov, bo konec leta zadolžena glede na domači proizvod nekje za 50 %. Povprečne razvite države tega sveta so zadolžene za 100 in nekaj odstotkov. Amerika je letos prebila 100 %, Nemčija se giblje nekje med 90 in 100 in mislim, da še vedno, ampak zelo blago, zadolženost narašča. Težavo, spoštovani minister in spoštovana koalicija, imamo vsi skupaj nekje drugje. Ne v tem, da smo kot država preveč zadolženi. Neumna je država, ki ima za cilj v trenutnem stanju gospodarstva na svetu, v Evropi in v Sloveniji, da bo zniževala zadolženost – težava je nekje drugje. Strošek ali marža ali obresti, kakorkoli želite, je bistveno previsok. Tu pa vas moram spomniti, čeprav je to izrazito žalosten spomin za državo Slovenijo, da smo do treh referendumov, ki ste jih nekatere stranke, ne pa vse, sedanje koalicije ob podpori sindikatov s takim veseljem sproducirale, da je bil do takrat strošek, ki smo ga imeli z našim zadolževanjem, nekje blizu nemškega in avstrijskega. Spoštovane gospe in spoštovani gospodje, če bi bili še vedno v tistih časih, bi bil naš proračun boljši nekje za 500 milijonov evrov. Ali če povem bolj preprosto, vaša demagogija, rušenje reform v tem trenutku Slovenijo na letni ravni stane pol milijarde evrov. To je vaš strošek, ki ste ga obesili na ramena državljanov in državljanov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Stanko Stepišnik.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanke, poslanci!

Proračun za leto 2012 je zgodovina. Skoraj je realiziran tako, kot je bil načrtovan. Če bi gledali samo proračun za leto 2012, bi človek čestital vsem, ki so se za to trudili, Ministrstvu za finance in Vladi. Vendar je treba proračun gledati na daljše obdobje, ne kot prerez leta in ugotoviti trende. V enem letu lahko s proračunom napraviš dobre ali slabe temelje za naslednje leto. To kar je Vlada naredila, so nujni ukrepi, ne pa zadostni za izboljšanje gospodarske situacije. Predvsem v letu 2013 je predvidenih 1,4 milijarde evrov iz evropskih sredstev, bomo videli, kako se bo to poznalo. 0,3 milijarde 300 milijonov je za kmetijstvo – koliko boljša bo oskrba – 1,1 milijarda pa ostane za investicije in pa za regijski razvoj. Teh 1,4 milijarde evrov iz evropskih sredstev predstavlja kar 17 % prihodkov proračuna za leto 2013. Treba je še omeniti tolikokrat, kot ste nam rekli, ko smo predlagali gospodarske investicije, kje so viri. Viri so različni in jih je dovolj, treba je omeniti teh 0,5 milijarde kreditov od EB; Evropske banke, ki bo omogočila investiranje projektov v velikosti 3 milijarde. Iz vsega tega veje nek optimizem za leto 2013, vendar so napovedi za leto 2013 izredno slabe. Vsi deležniki, ki odražajo bruto domači proizvod, so negativni. Zasebna potrošnja je negativna, predvsem pri zasebnem potrošniku gre omeniti, da so naložbe občanov in občank v slovenskih bankah nižje in še to, kar se nam dogaja letošnje leto, da nam te naložbe, depoziti bežijo v tuje banke. Tu nismo izkoristili priložnosti, ki smo jih omenjali že na začetku leta, da bi bilo treba motivirati in ta naložbeni denar državljanov in državljanov izkoristiti za neke investicije v Sloveniji, kot so na primer obnova objektov s termo izolacijo in tako naprej. Državna potrošnja je letos in bo tudi drugo leto negativna, ampak predvsem in na račun zmanjšanja investicij. V letu 2013 bi morali dodatno spodbuditi izvoz vsaj za 20 %, da bi nadomestili tisto, kar domača podjetja ne bodo mogla proizvesti kot večjo rast zaradi manj denarja, ki je na razpolago v Sloveniji za investiranje. Vsak proračun bi moral biti izredno gospodarsko naravnano. Rezultati proračuna se morajo zrcaliti v gospodarski rasti, ki omogoča uravnoteženje javnih finanč, investiranje, zaposlovanje in blaginjo vseh. Če želimo v enem letu hitro izravnati odhodke s prihodki, pri tem pa režemo, zmanjšujemo investicijsko dejavnost, denar za razvoj in raziskave, izobraževanje, spodbujanje konkurenčnosti – to se je videlo, ko je minister za gospodarstvo popustil in dal 2,5 milijona evrov prerazporediti pri tem rebalansu 2012 –, ne ustavimo propada, stečaja podjetij, ne ohranjamo obstoječih delovnih mest in ne tvegamo pri nastajanju velikih gospodarskih

investicij, se spirala gospodarske in socialne situacije poslabšuje. Nezmožnost kreditiranja gospodarstva, ki pa je tudi resnično prezadolženo, in kar je še slabše, dve tretjini podjetij ne inovira, ne izboljšuje svojih produktov, se pravi storitev ali izdelkov, pelje v vse večjo nekonkurenčnost, slabo finančno moč, nezaposlovanje, nekreditiranje novih tehnoloških procesov oziroma pelje v gospodarsko katastrofo. Dosežen skoraj načrtovan proračun za leto 2012 z vsem tem, kar je bilo omenjeno, je izredno slab temelj za proračun za leto 2013, ko se napoveduje večja brezposelnost, kar 10 tisoč ljudi, negativna gospodarska rast, manj denarja za javno porabo, manjša kupna moč prebivalstva, nekreditiranje gospodarstva in tako naprej.

Iz dela Vlade, sprejetih strategij in smernic proračuna in nazadnje tudi pravnega okvirja, mora veti več optimizma, tveganja in želje po pozitivni gospodarski rasti. Ko beremo in poslušamo, da se bo precej izdatkov preneslo v januar, recimo v zdravstvu in tako naprej, ne vem, kako to vpliva na proračun, verjetno ne dobro. Želim srečno in uspešno proračunsko leto 2013.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, prosim.

MATJAŽ HAN (PS PS): Hvala lepa.

Po takšnem Stankovem zaključku, bi bilo najboljšo molčati, pa vendarle, spoštovani, danes je treba biti pozitiven in optimističen, ker je čas prednovoletnih dogajanj, in ko sem poslušal najprej ministra, potem pa predstavnike poslanskih skupin pozicije, sem bil zelo na nek način zaskrbljen. Govoriti o tem, kako je vse dobro v tej Sloveniji, kako se nam bo proračun lepo izšel, ne pa pogledati na ulico, ne pogledati v gospodarstvo in ne pogledati na Zavod za zaposlovanje in si takrat naliti realne slike, pa se mi zdi na nek način neodgovorno. Če bi bilo vse tako dobro in vse tako lepo, verjamem, da naši ljudje ne bi tako težko živeli iz dneva v dan, ampak dovolj pesimizma tudi z moje strani.

Zaskrbljen sem nad ravnanjem Vlade in nad ravnanjem gospoda ministra Šušteršiča. Zakaj? Njegove napovedi, njegova predvidevanja so bila v zadnjih nekaj letih, ko ga spremljam, zmeraj napačna. Vse, kar je napovedal, se ni zgodilo. Vse, kar je rekel, da bi bilo treba narediti, se ni naredilo in zato je stanje takšno, kakršno je. Potrdil bom pa z besedami: pred dvema letoma ste rekli, da je slaba banka najslabša varianta reševanja slabih terjatev v bankah, danes ste jo v Državnemu zboru sprejeli. Rekli ste, da dokler boste minister, z davkoplačevalskim denarjem ne bomo dokapitalizirali Nove Ljubljanske banke; še več, dan pred tako imenovanimi CoCo obveznicami ste rekli, da bo tuji lastnik oziroma KBC dokapitaliziral banko – se ni naredilo. Da ne

govorim o tem, da ste še pred mesecem dni rekli, da ne bo treba sprejeti rebalansa proračuna iz leta 2012, in poglejte, na današnji datum, dva dni pred novim letom, imamo izredno sejo.

Zaradi vsega tega sem zaskrbljen, ker tega ne govori, kar en poslanec, tega ne govori, kar en minister, ki se ukvarja z nekim drugim segmentom, ampak to govori minister za finance, ki je vendarle eden najbolj odgovornih ministrov v tej državi in moram reči, da ima tudi najbolj zahtevno nalogo. Tudi zaradi vsega tega, gospe in gospodje, pa želimo ali ne želimo priznati, v Evropi izgublamo renome in se nam dražijo krediti tudi zaradi neodgovornih izjav ministrov, da ne govorim o predsedniku Vlade, kar je že Alenka Bratušek povedala.

Drugi vidik, katerega me je izredno strah, je nasploh kompletna ekonomska politika, ki jo vodi ta vlada. Kljub varčevanju, kljub skrčevanju stroškov imamo še zmeraj v Evropi največji padec BDP v letošnjem letu. Največji padec! Pa smo naredili ZUJF, pa smo sprejemali zakone, pa ne vem, kaj delamo in se nič ne pozna pri oživljanju gospodarstva. Moram reči, da me je tega strah in si res samo želim tisto, kar je rekel Stanko, samo srečo potrebujemo, ker verjetno nam na nek način znanja v Vladi primanjkuje. Ne vem, zakaj se v Sloveniji nismo naučili od napak, ki smo jih storili, tudi moja vlada in še katere prejšnje vlade. Pred leti smo zaradi naše ekonomske politike uničili strojništvo v celi državi. Ko to ni bilo dovolj, smo šli uničiti tekstilno branžo. Ko to ni bilo dovolj, smo uničili lesno-predelovalno branžo. Potem smo na hitro uničili še gradbeništvo in kaj nam še preostane? Z nedelovanjem Vlade, ki pravi da bo sistemsko reševala vse v tej državi in imel sem priložnost, ko sem sklical Odbor za gospodarstvo in finance, da bi reševali eno podjetje s tristo dvajsetimi zaposlenih, to je podjetje Radeče papir. Poslanci, ki vse vedo, so rekli: ne, Matjaž, mi bomo to sistemsko rešili. Leto je mimo, 320 ljudi je na borzi, počasi, januarja in aprila jim bodo ponehala še sredstva iz Zavoda za zaposlovanje in v občini Radeče bomo imeli socialno bombo, in takšnih občin je v Sloveniji veliko. Kje je ta sistemski okvir, ki bo reševal gospodarstvo? Ga ni. Če bi bile napovedi ministra Šušteršiča točne, potem rebalans ne bi bil potreben, ker je takrat rekel, da bomo CoCo obveznice v parih mesecih prodali in bo zadeva rešena. Nismo jih in zato je bilo treba danes sprejeti, bo treba sprejeti rebalans. Edino, kar je pozitivno in to pozdravljam in moram reči, da sem malo zmeden, ali naj glasujem proti ali se naj vzdržim, pomagali boste Cimosu in hvala bogu z dokapitalizacijo 20 milijonov ne bomo uničili, vsaj v tem zamahu ne, te avtoindustrije, ki je motor gospodarstva v Sloveniji. Zato se bom verjetno vzdržal pri tem rebalansu, ker je vsaj nekaj dobrega. Obdržali bomo delovna mesta na Primorskem in pa po celi Sloveniji. Gospod Šušteršič, samo eno vprašanje, pa naj se zdi to tudi hipotetično. Zakaj hipotetično? Ker vem, da

vladna koalicija dobro dela, kar se tiče glasovanj. Kaj bi bilo, če rebalans tega proračuna danes ne bi bil sprejet? Bi to pomenilo, da bi v januarju, februarju, marcu verjetno podaljšali plačilne roke države za 30, 60 dni? Kaj bi se v tem primeru naredilo? Vem, da vladna koalicija mora delati in mora glasovati tako, kot se dogovorite, kar je meni jasno, če se gre za demokracijo – ampak kaj bi se naredilo, če ne bi bilo tega rebalansa sprejetega? Ker zelo enostavno bi bilo takoj v avgustu sprejeti rebalans ali pa po poslanskih počitnicah in danes ta izredna seja ne bi bila potrebna. Tako da sem, moram reči, zaskrbljen. In potem danes berem v Financah, ko gospod Arhar, ki je za moje pojme tudi eden od krivcev, da je prišlo do takšnega kreditnega krča, pravi, da so v tujih bankah v Sloveniji cenejši krediti in tako naprej. Gospe in gospodje, tisti, ki se je 5 minut ukvarjal z gospodarstvom, ve, da tudi tuje banke ne dajejo posojila slovenskemu gospodarstvu, celo zmanjšujejo kreditiranje in niso nič cenejša. Če pa želiš imeti danes nek projekt, če hoče mladi podjetnik uspeti in pride z elaboratom, ga ni junaka, ga ni takšnega elaborata, da bi dobil kredit na katerikoli banki, tudi tuji ne. Tako da upam, da se bodo tudi zaradi Slovenije, nekatere vaše napovedi vendarle uresničile in da bo naslednje leto malo boljše. Me je pa strah, da ne, ker bomo morali te CoCo obveznice vendarle preknjižiti v naslednje leto in bo BDP oziroma se bo primanjkljaj za 1,5 % še zvečal. Tako da ne bomo dosegli tistega, kar si vsi skupaj želimo.

Bom videl, kako bom glasoval. Lepa hvala!

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa za besedo. Spoštovani! "Najhujše človekove težave se začnejo, ko lahko počne, kar hoče." To so misli Thomasa Henryja Huxleyja. Opozorila poslancev, kolegic in kolegov, gredo, menim, da v tej smeri, da težav ne bi bilo. O samem proračunu, ki je izvršeno dejstvo, ni kaj dosti za izgubljati besed, kajti eden izmed profesorjev je dejal, da je govorjenje o izvršenih dejstvih proračuna podobno kot pobiranje mrtvih za ovinkom – brez posebnega učinka. Moramo se opredeliti – kar so nekateri razpravljalci že govorili – o tem, kaj se dogaja pred tem, ko so izvršena dejstva. In ker so sestavni del državnega proračuna tudi občinski proračuni, bi opozoril na eno veliko veliko nevarnost. Vlada naj bi s 1. januarjem 2013 sprostila cene komunalnih storitev. Že v mesecu decembru so občinski sveti mnogih občin sprejemali sklepe, kjer so se komunalne storitve, voda, odvoz smeti in tako dalje povečale tudi za 300 %. Tukaj imam sklep Občine Radenci, ki s 1. januarjem 2013, reci in piši, povečuje ceno vode za okoli 300 %. Veste, kaj to pomeni? Zato

pozivam ministra, državnega sekretarja, pa tudi pozicijo. Namreč, v mnogih pismih, ki jih pišejo občani in tudi podjetja, gospodarske družbe opozarjajo na problem, da je mogoče to prikriti način, da se izzove proteste proti Janševi vladi. Če neka občina dvigne cene za 300 %, lahko upravičeno pričakujemo, da bo revolt. In to ni edina občina. Tukaj imam, tudi vi ste dobili – vem, da je en e-mail dobil eden od ministrov –, kjer so natančno priloge. Potem imamo tako imenovano vodno povračilo. Vlada Republike Slovenije je v sklepu 21. 2011 sprejela, da je vodna povprečnina 0,0555 evra na kubični meter. Ta sklep še vedno velja. Zraven imam dokument, da je podjetje, neko podjetje iz Radgone oziroma Radencev, ki upravlja z vodovodom, za desetkrat povečalo vodno povprečnino. To pomeni namesto 0,055 je 0,555, to pomeni desetkrat. Namesto, da bi bilo za neko gospodinjstvo na položnici 1,11 evrov, je 11,11. Veste, kaj to pomeni? Da mi živimo v državi, na kar sem že opozarjal, kjer skoraj vsak dela, kar si izmisli, in kar je zanimivo, občani so na to že opozarjali. Nihče ni odreagiralo, opozarja nihče. In divji ples cene komunalnih storitev, če Vlada ne bo sprejela tako imenovanih referenčnih cen oziroma če ne bo s 1. januarjem začasno zamrznila dvig cen, se bo nadaljeval. S tem se bo pa to, kar želi Vlada s proračunom doseči, da uravnotežimo javne finance, da povečamo konkurenčno gospodarstvo, da kolikor se da, olajšamo življenje prebivalcev, izničilo. Zato menim, da je res odgovornost na Vladi, danes je še čas, da na dopisni seji sprejme sklep o začasni zaustavitvi dviga cen, ker je to divji nemogoči ples. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da je prvi seznam razpravljalcev izčrpan in sprašujem, če želi še kdo razpravljati? Vidim roke, zato odpiram prijavo. Prosim, da se prijavite. Prijava teče.

Gospod Samo Bevk, prosim.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Prej je poslanski kolega Matjaž Han, ki je tudi predsednik Odbora za gospodarstvo, pozdravil pomoč oziroma dokapitalizacijo Cimososa, da ne bo propadla pomembna tovarna na področju avtomobilske industrije v Sloveniji. Temu bi se pridružil tudi sam. Prav je, da se dokapitalizira in da se pomaga Cimosu, da se ohrani znanje, ki ga to podjetje ima in da se ohranijo tudi delovna mesta v tej tovarni in v vseh drugih podjetjih, ki so z njim povezani. Prav gotovo gre za kar veliko delovnih mest, ki bodo na ta način ohranjena in ohranjena bosta znanje in proizvodnja v tej tovarni. Seveda pa za gospodarski uspeh te vlade ne moremo šteti propadlih gradbenikov in zato bi vprašal predstavnika Ministrstva za finance oziroma Vlade, zakaj se niso odločili za pomoč gradbenemu podjetju Primorje iz Ajdovščine, še

edinemu velikemu gradbenemu podjetju, ki je ostalo na pogorišču gradbeništva v Sloveniji. Glejte, pri Primorju bi bilo potrebno ravno tako okoli 20 milijonov evrov pomoči oziroma dokapitalizacije. Iz ustvarjenega toka bi zelo lahko servisiral zapadle obveznosti in bi preživel. Nekaj podatkov; ta gradbeni velikan je imel pred stečajem za 140 milijonov evrov nedokončane proizvodnje in za približno 2,4 milijarde že podpisanih pogodb za nova naročila. S tem, ko se je podjetje poslalo v stečaj, je izguba za bančni sektor veliko večja, kot bi bila, če bi banke in morda tudi država Primorje kapitalsko okrepile. Tukaj so tudi socialni stroški države zelo veliki in glede na vse navedeno je treba povprašati, ali bo Vlada končno poslušala takšna mnenja in opozorila, in ali bo začela reševati tudi podjetja in delovna mesta. Nič ni bilo narejenega pri reševanju gradbenega podjetja Bežigrad, Kraškega zidarja ali Papirnice Radeče, sam sem posebej izpostavil podjetje Primorje, danes pa v Sloveniji na veliko gradi avstrijsko podjetje, ki dejansko dela nekje tudi pod ceno in si ustvarja monopolni položaj na slovenskem trgu gradbeništva, podjetje, ki ga je po podatkih, ki jih imamo, rešila avstrijska država oziroma ga je spodbudila, da lahko sedaj vstopa tudi na naše gradbeno tržišče. Tako da če se je lahko pomagalo Cimosu in prav je, da se je to naredilo, bi lahko država pa tudi banke pomagale tudi drugim podjetjem, da bi ohranili znanje, ki ga imamo v Sloveniji. Danes nobeno gradbeno podjetje v Sloveniji nima referenc, da bi gradilo predore. To je zelo zaskrbljujoče in določena znanja se tukaj tudi zaradi tega izgublajo. Vprašal bi predstavnika Vlade oziroma državnega sekretarja, kakšna je razlika med Cimosom in Primorjem, zakaj tukaj država ni pomagala, zakaj tukaj banke niso pomagale. Na eni strani imamo rešitev, na drugi strani pa velik propad, v bistvu pa bi lahko rešili obe podjetji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Minister za finance se je včeraj na Odboru za finance ob argumentaciji tega rebalansa skliceval na 41. člen Zakona o javnih financah. Ta pravi: Če se po sprejemu proračuna sprejme zakon ali odlok, na podlagi katerega nastanejo nove obveznosti za proračun, vključni vlada te obveznosti v proračun in določi obseg izdatkov za ta namen v okviru večjih pričakovanih prejemkov in obsega zadolžitve, ki je določen s proračunom ali s prerazporeditvijo sredstev v okviru možnih prihrankov sredstev. Na ta člen se je minister skliceval ob argumentaciji, da je bila operacija za nakup obveznic tako imenovanih CoCo obveznic takrat, ko smo jo v juniju letošnjega leta izpeljali, zakonita. Pri tem se je skliceval še na Zakon o bančništvu, ki smo ga spremenili za to, da smo instrument pogojno zamenljivih

obveznic uvedli v naš pravni red kot možen instrument, ki se ga lahko banke pri svojem prestrukturiranju in sanaciji poslužijo. To naj bi bil torej argument, da je obstajala zakonita podlaga, na podlagi katere je Vlada odobrila svoje delovanje na skupščini Nove Ljubljanske banke, 27. junija letos, in tam glasovala za sklepe, s katerimi je NLB omogočila povečanje tako imenovanega odobrenega kapitala. Pri vsem skupaj moramo torej ugotoviti; prvič, da je Zakon o bančništvu omogočil zgolj instrument, ne konkreten instrument, ne konkretno ravnanje Vlade Republike Slovenije oziroma te države, ampak možnost vsake poslovne banke, da preko instituta odobrenega kapitala zagotovi vplačilo posojila, ki se lahko pod določenimi pogoji, to zakon konkretno določa, konvertirajo v kapital. V primeru Nove Ljubljanske banke je tak pogoj določen, da če nivo prvovrstnega kapitala po Core Tier 1 pade pod 7 %, se vplačano posojilo na podlagi obveznic Nove Ljubljanske banke, ki jih je kupila država, pretvori v kapital te banke in ustrezno poveča lastniški delež države. Z Zakonom o bančništvu smo zagotovili samo pravno podlago za takšno operacijo, nismo pa s tem zakonom odločili, da država to naredi. Potem je Državni zbor sprejel Odlok o razpolaganju s kapitalsko naložbo Republike Slovenije v Novi Ljubljanski banki. Tam smo navedli tri možne načine, kako lahko država pomaga banki pri zagotovitvi njene kapitalske ustreznosti. Takrat smo rekli; prvič, dokapitalizacija, in zgolj v prilogi mimogrede, niti ne v besedilu odloka smo dejali, da bo Republika Slovenija kot največji delničar predlagala in podprla skupščinske sklepe, na podlagi katerih se bo izvedlo povečanje osnovnega kapitala vključno z morebitnim povečanjem naložbe. V poštev, to se nanaša na odobreni kapital, lahko pridejo vsi možni način dokapitalizacije po zakonih, ki urejajo gospodarske družbe in bančništvo, prednostno pa tisti, ki vključujejo zasebni kapital.

Če se vrnem na 41. člen, na podlagi katerega naj bi Vlada zagotovila prerazporeditev sredstev, zato da je izvedla vplačilo 320 milijonov evrov za nakup obveznic Nove Ljubljanske banke – posojilo, o katerem danes govori minister. 41. člen Zakona o javnih financah izrecno določa, da morajo biti to obveznosti, za katere tako določi zakon ali odlok. Ugotoviti moramo, da v tej konkretni operaciji ni šlo ne za zakon in ne za odlok, ki bo rekel: Vlada ali Republika Slovenija bo vplačala toliko in toliko sredstev za nakup obveznic Nove Ljubljanske banke. Takšne pravne podlage niste zagotovili, zato je bilo v osnovi plačilo teh obveznic junija leta 2012 nezakonito ravnanje. Nezakonito ravnanje, ki ga skušate legalizirati s sprejemom rebalansa, ki mu pravite rebalans B bilance oziroma računa terjatev in naložb. To je to. Mislim, da gre za gasilsko akcijo tik pred koncem leta, ko poskušate zagotoviti podlago za nezakonito ravnanje v preteklosti.

Ker je v javnosti že bila postavljena primerjava med pozivom Računskega sodišča glede zahteve po odstopu nekdanjega finančnega ministra Franceta Križaniča, naj vendarle povem, da gre za eno bistveno razliko. Računsko sodišče je takrat ministru Križaniču naložilo popravljalne ukrepe zaradi napak, ki so se zgodile v času prve Janševe vlade. Po mnenju Računskega sodišča je bila izvedba popravljalnih ukrepov prepočasna, popravljani ukrepi se niso pravočasno izvedli in zato je takrat naslovljeno na predsednika Vlade Boruta Pahorja poziv, da naj ta predlaga razrešitev finančnega ministra. V tem konkretnem primeru, o katerem pa govorimo danes, gre za eksplicitno priznanje, da je bilo storjeno nezakonito ravnanje in da se sredstva državnega proračuna niso uporabila na zakonit način. Mimogrede, opozicija vas je takrat na junijskih sejah Odbora za finance in tudi Državnega zbora ob sprejemanju Odloka o razpolaganju s kapitalsko naložbo Republike Slovenije v Novi Ljubljanski banki na to jasno opozarjala.

Tudi sam bi se na koncu želel pridružiti besedam, ki sta jih pred menoj izrekla Samo Bevk in Matjaž Han, pozdravljam dokapitalizacijo družbe Cimos. Gre za izjemno pomembnega slovenskega dobavitelja v avtomobilski industriji, ta dokapitalizacija pa je primer, kako je treba ravnati v podobnih primerih. Včerajšnje Finance so postregle s podatkom, da imajo banke za 2,9 milijarde evrov terjatev v stečajnih masah slovenskih podjetij v stečajih. To je zaskrbljujoč podatek in predlagam, da kot enega prvih ukrepov za okrevanje gospodarstva razumemo cilj, da ne smemo dovoliti propada nobenega podjetja več in da je treba maksimum naših naporov vložiti v to, da ohranimo ta podjetja in da ohranimo delovna mesta. Obstaja namreč utvara, da bo izprazen prostor propadlih podjetij jutri nadomestilo nekaj novega, boljšega, očiščenega. V nekaterih primerih so to res zgodili. Mariborska izkušnja propada velikih industrijskih gigantov, na katerih je nastalo tudi marsikaj dobrega in novega, vendarle kaže, da smo s tem izgubili poslovni proces, da smo izgubili reference, da smo izgubili nova delovna mesta, ki jih v mnogih oblikah nismo nadomestili nikoli več. Predlagam, da vzamemo te izkušnje kot poučne, ker ni treba dovoliti propada vsakega podjetja. Primer Primorja je ilustrativen, potrebna bi bila 20 milijonska dokapitalizacija, zato da podjetju zagotovimo izboljšanje kapitalske ustreznosti, dostopnejše vire pri bankah in na ta način možnosti za realizacijo za 2,4 milijarde evrov podpisanih naročil. Na drugi strani smo samo zato, ker tega nismo storili, v bančnem sistemu povzročili za 120 milijonov evrov veliko luknjo. Na tem mestu še enkrat pozivam, da destigmatizirajmo dokapitalizacijo, ker lahko predstavlja učinkovit ukrep za to, da rešimo podjetja in kar je najpomembnejše, da rešimo delovna mesta v teh podjetjih.

Zato naj pozdravim tudi odločitev, da bo Republika Slovenija kupila 22 % delež

belgijske bančno-zavarovalniške skupine KBC v Novi Ljubljanski banki. Na tem mestu pa predlagam Vladi, da naredi piko. Ta transakcija je narejena, sodeč po javno dostopnih podatkih, na ugoden način, za nizko ceno in predlagam, da to premoženje vključno z obstoječim deležem Republike Slovenije držimo, da se v tej državi odločimo za dokapitalizacijo, jo tudi razložimo in predstavimo na jasen in transparenten način ljudem, da povemo, da s tem ščitimo ohranitev nacionalne akumulacije v Sloveniji, da s tem ščitimo slovenske sistemske banke, ker je prav tako utvara, da bi recimo islandski primer pomenil rešitev za Slovenijo. Situacija v Islandiji leta 2008 in situacija v Sloveniji leta 2012 je docela različna. In isti ukrepi, četudi romantični in za mene kot socialista ali socialnega demokrata privlačni, ne vzdržijo. V Islandiji so naredili podobno operacijo, kot smo jo naredili mi v začetku devetdesetih letih ob sanaciji bank. Na pogorišču treh velikih bank so z željo, da zadržijo domače operacije, servisiranje potreb domačega prebivalstva in domačega gospodarstva, ustanovili tri banke v državni lasti, ki so prevzele domače operacije propadlih bank. Tako da ni res, da so preprosto pustili banke propasti, in ni res, da so preprosto te banke prodali, pomeni pa da se je država angažirala s posebnim programom upravljanja, da je banke rešila in danes te banke predstavljajo enega od močnih temeljev islandskega okrevanja. Predlagam, da z dokapitalizacijo državnih bank podobno storimo tudi pri nas v Sloveniji.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Predvsem se bom osredotočil na vsebino akta, katerega danes dejansko obravnavamo oziroma nekoliko popravljamo oziroma spreminjamo, to je rebalans proračuna in tisti del proračuna, ki je tukaj prezenten, tako imenovana bilanca B, ki zagotavlja dodatna posojila za naložbe, tako v bančni sektor kot v podjetniški sektor, in ravno zaradi tega, o čemer so govorili tudi moji predhodniki, se s povečanjem naložb povečuje tudi dodana vrednost, zagotavlja večja stabilnost bančnega sistema ter se s tem ustvarjajo tudi nova delovna mesta. Vsekakor pa je pomembno tudi nekaj drugega. Tukaj je pomembno to, da ni potreben popravek proračuna tako imenovane bilance A. Ta bilanca A je bila sprejeta s strani – ta Vlada jo je predlagala v mesecu maju, hkrati s posebnim zakonom, ki je zmanjšal tako imenovane izdatke, predvsem tiste izdatke, ki zagotavljajo še socialno varnost prebivalkam in prebivalcem, ljudem. In to, da se ne spreminja bilanca A, je za pozdraviti. To pomeni, da država konsolidira javne finance, da Vlada konsolidira javne finance, in sicer na precej, kot sem že prej omenil, sprejemljiv način. Ni namreč možno, da

samo gospodarstvo nosi največje breme te krize. Ni namreč možno, da se izdatki v državnem ali v javnem sektorju povečujejo. Tudi ni možno, da se v tržnem gospodarstvu, kjer je delež države v javnih financah že skoraj 50 %, kar pomeni med višjimi, približno 48,9 %, povečuje delež države še posebej, če se država zadolžuje. Vlada je s to politiko prekinila prejšnjo pot zadolževanja in porabe denarja, in sicer porabe tistega denarja, ki dejansko ni bil ustvarjen. Danes se lahko pogovarjamo semantično in govorimo o tem, ali varčujemo ali ne. Za enkrat še ne varčujemo. Varčevali bomo takrat, ko nam bo dejansko nekaj ostalo. Dejansko samo manj trošimo. Trošimo, prilagajamo porabo tistemu, kar ustvarimo, in ta trend je za pozdraviti. Navsezadnje ta trend pozdravljajo tudi mednarodni trgi. Tudi mednarodni finančni trgi, od katerih je odvisna cena denarja, po kateri moramo najeti ta denar, najeti posojila predvsem z namenom, da saniramo že prejšnje dolgove, ki so bili narejeni, če želite, v zadnjih 20. letih. Ta cena denarja se znižuje, se pa ne približuje Avstriji, Nemčiji in ta cena denarja nikoli ni bila tolikšna, kot jo ima Avstrija oziroma Nemčija, o čemer je bil prej govor. Ne vem, od kje so ti podatki. Zelo dvomim, da so pravilni. Obresti so bile za Slovenijo vedno večje in zato se je morala dražje zadolževati kot nekatere sosednje države. To po drugi strani pomeni, da se daje okvir za to, da bo denar vseeno cenejši v Sloveniji. Tudi javnofinančna stabilnost daje pogoje za to, da bo denar cenejši in da bo zaradi tega gospodarstvo konkurenčnejše. Tukaj je sedaj vprašanje vloge države v tem gospodarstvu in menim, da je vloga države predvsem ustvarjati konkurenčne pogoje za gospodarstvo. Za gospodarstvo zato, da bo predvsem gospodarstvenik vedel, kaj je tisto, kar je vredno proizvajati ali katere storitve so tiste, ki jih je vredno dejansko opravljati, zato da bo lahko to gospodarstvo konkurenčno, da bo on konkurenčen in da bo se širil, zaposloval in tako naprej. Mislim, da je tukaj predvsem gospodarstvo tisto in so gospodarstveniki tisti, ki bodo to ugotavljali. Do zdaj je še vedno bilo tako. Tam, kjer je bila država tisti generator v nekih že pozabljenih polsistemih, v tistih sistemih so več ali manj propadli, mogoče je na zemeljski krogli še kakšen zametek kje ostal, vendar teh sistemov ni več. Kakorkoli že, danes govorimo o tržnem gospodarstvu, kjer ima lahko država večjo ali manjšo vlogo. Ko govorimo o tem, da je država začela konsolidirati javne finance in da je sprejela določene ukrepe na področju bančništva, na področju upravljanja premoženja, na področju pokojnin oziroma pokojninsko reformo, da se pripravljajo ukrepi na področju trga dela, bodo vsi šli v to, da bo imelo gospodarstvo konkurenčnejše pogoje poslovanja in da se bo tudi rešilo določene probleme, težave, ki so nastale v zadnjih letih. In zato danes govorimo, če želite, kot je omenil kolega Han, pozitivno o tem oziroma z

optimizmom, ker je to pač eden izmed ukrepov, ki dejansko daje podlago za druge ukrepe. Zakaj bi govorili danes o pesimizmu in brezizhodnosti, kar je nasprotje optimizma? Zakaj? Mislim, da zato še ne pomeni, da danes ne vemo, kakšno je realno stanje v tej državi. Danes vemo, da je problem nezaposlenosti, danes vemo tudi, da se realni dohodki prebivalstva zmanjšujejo, da se je potrošnja zmanjšala za 5 % in da se realni dohodki zmanjšujejo. Vendar ti ukrepi, katerih osnova je tudi javnofinančna konsolidacija, zagotavljajo ravno to, da se bo ta smer razvoja obrnila. Da se bo obrnila pozitivno, da se bo obrnila v to, da ta država naslednja leta ne bo imela negativne rasti, ampak se bo ta negativna rast preobrnila. Lahko bomo zaradi tega nekemu rekli, da je napačno načrtoval oziroma planiral. Odlično, če je napačno načrtoval negativno rast in bo dejansko pozitivna rast, kajti to bo potem dobro za ljudi. Tukaj si ne smemo vzeti tega, da ne priznamo tega, da gredo stvari v pozitivno smer. To se pravi, da vsa ta dejanja vodijo v pozitivno smer, kar nam dejansko priznavajo tudi tuji trgi. Vsekakor to je neko merilo. Če govorimo o tem, kolega Stepišnik je o tem govoril, da nam želi srečno proračunsko leto 2013, potem vsekakor ni treba, da ga gledamo s strahom. S strahom je popolnoma nesmiselno, da ga gledamo, ampak da ga gledamo z upanjem, da bo vse to potegnilo voz navzgor. In ne nazadnje, če govorimo o sreči, sreča je navadno na strani hrabrih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Moja ugotovitev o tem, da ne želi nihče več razpravljati, ni bila točna. Torej ugotavljam, da želite še razpravljati, zato odpiram prijavo. Prosim, da se prijavite.

Gospod Srečko Meh, prosim.

SREČKO MEH (PS SD): Zanimiva situacija, gospe in gospodje. Govorimo o rebalansu, ministra ni tukaj. Verjamem, da ima delo. Ne odgovarja, nihče ne odgovarja. Zanimiva situacija! Verjamem tudi to. Danes v Državnem zboru govorimo o rebalansu, kakorkoli ga že imenujete, o tem, da se nekaj dela po tistem, ko je bilo že izvršeno, in ne morem se strinjati, da revni razumejo, da je situacija težka. Verjemite, nihče ne razume, da je težka situacija. Vedo pa, hudičevo dobro vedo in od nas v Državnem zboru je odvisno, pa še od koga drugega, da bomo za to, da jih bo manj, kaj naredili, da bomo naredili, da bo stiska manjša, da ne bomo imeli samo dobredelnih botrstev in vsega ostalega, kar delamo in je hvale vredno, da se dogaja. Gre za eno bistveno vprašanje, na katerega danes nismo dobili odgovora, namreč odgovora, kaj bomo naredili v gospodarstvu, v gospodarskih družbah, kakšne so napovedi brezposlenih oziroma zaposlenih. Lahko se strinjam, da konsolidiramo javne finance tako, da bo s to konsolidacijo umrlo vse tisto, na kar smo bili ponosni; na nadstandard pri

raziskavah, pri razvoju, pri novih delovnih mestih z dodano vrednostjo. To je tisto bistvo, kar pravzaprav delamo, saj potem ko bomo konsolidirali javne finance, ne bo več vsega tistega, na kar smo bili ponosni in kar smo poskušali v Sloveniji kot socialni državi tudi narediti.

Zato je vprašanje, kaj bomo v Sloveniji naredili. To vprašanje bi vendarle človek pričakoval in podpiram, da smo šli v dokapitalizacijo Cimos, ampak nekaj bi bilo treba narediti. Ko smo opozarjali na kup podjetij, takšnih ali drugačnih, da bi bilo tam treba nekaj narediti, so bili odgovori zelo pavšalni, nonšalantni so bili, tako na lahko so se pojavljali. Pa vendarle bi lahko našli skupaj v tem Državnem zboru pot, katera podjetja, kakšna podjetja, na kakšen način pomagati, dokapitalizirati in iz vsega tega izpeljati, kar poskušamo dopovedati na opozicijski strani. Zato se mi zdi brezplodno razpravljati, opozarjati pa na to, da se tako ne dela. Ne dobimo niti odgovora. Če je minister na začetku še poskušal odgovarjati, je potem obupal in šel, pa to ni prav in zato tukaj preprosto protestiram. Tako se ne dela, to ni prav, ni dobro, ni demokratično, seveda pa lahko govorimo o tem, da bo kdo iz pozicije razložil to, kar delamo, morda tudi pričakujemo odgovore tistih, ki so rebalans v Državni zbor tudi poslali, to je pa slovenska Vlada.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole, prosim.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa, prav lepo pozdravljeni! Rebalans proračuna je prišel zelo hitro. Pri razpravi o prejšnjem rebalansu sem si zaželela, da bi čim prej prišli do drugega rebalansa oziroma že pri proračunu za leti 2013 in 2014, da bi čim prej prišli do rebalansa, ki bi bil bolj razvojno naravnani. Do takšnega rebalansa, ki bi ljudem ponovno vlijal upanje in zaupanje.

To, kar delamo danes, je dejansko popravek tistega, kar se je že dogovorilo, že izvedlo, vendar ne na formalno-pravni in zakonski pa računovodsko-finančni podlagi. Zato je danes treba te zadeve konsolidirati, popraviti oziroma utiriti v zakonske tirnice, če izrečem bolj milo. Danes beremo razmišljanja o Slovenskem logističnem holdingu, o tem, kaj bi naredili s Slovenskimi železnicami in Luko Koper, kako bi dve zadevi povezali, enega s plusom, drugega z minusom, in katera varianta Luke Koper oziroma katerega pomola bi bila najugodnejša, potem o eni od svetlejših luči, odkup 22 % deleža KBC v NLB po ceni en evro za eno delnico. Razvojna naravnost proračuna oziroma rebalansa bi bila nujna. Danes ne govorimo o velikih projektih, ampak upam, da vse to, kar se z rebalansom popravlja, vodi k temu, da bomo prišli v letu 2013 hitro do

rebalansa, ki bo pomenil tretjo razvojno os – v četrtek sprejet državni prostorski načrt za prvi odsek, torej gradnjo tretje razvojne osi, južni del. Da to pomeni kljub temu, da je včeraj gospod državni sekretar tako rekel: "Spodbujanje ekonomske aktivnosti se ne da enačiti s tem, koliko investicij, državnih investicij vlada in država namenita v neke zidove, mostove in tako naprej." To pač ni spodbujanje gospodarske aktivnosti. Menim, da to ni res, da tudi to pomeni spodbujanje gospodarske aktivnosti. Zato si želim, da pridemo po tem rebalansu čim prej do rebalansa za leti 2013 in 2014, kjer bodo imeli veliki projekti pomembno vlogo. Zakaj? Da ne pridemo, kot so že kolegi danes govorili, do še dodatnih žalostnih situacij v podjetjih, kot je bila žalostna situacija podjetja Primorje. To podjetje bi lahko te velike infrastrukturne projekte izvajalo. Zagotovo jih bo nekdo sedaj izvajal. Meni je žal, da bodo to verjetno med drugim tuja podjetja. Pozitivna smer, o kateri so kolegi govorili, o konkurenčnem tržnem gospodarstvu – tudi pri tej poti ne bo dovolj, da berem, da je Ministrstvo za gospodarski razvoj dalo toliko in toliko razpisov, če ne bomo pomagali podjetjem pri odpravi kreditnega krča. Želela bi si, da bi s strani Ministrstva za finance slišali, kako bodo te dokapitalizacije oziroma tovrstne pomoči, katere podpiram, tudi za podjetje Cimos, pripeljali in kakšno vizijo ima Ministrstvo za finance s čimprejšnjo odpravo kreditnega krča. Namreč, podjetja ne čutijo zadostnega posluha bančnega sistema za to, da bi ponovno zagnali gospodarstvo. Kot pravi naš kolega mag. Stepišnik, gospodarska rast je tista, ki nas bo rešila in gospodarska rast je tista, ki bo zaustavila ponovno povečevanje stopnje brezposelnosti, brez tega ne bomo prišli do zmanjšanja stopnje brezposelnosti. Programi, kot je program pomoči Pomurju, Pokolpju in ostalim območjem, ki so se sedaj na novo odprla in na novo zaznala kot nujno potrebna, ne bodo zadostili, če bančni sistem ne bo mogel servisirati podjetij, tudi majhnih podjetij. Kaj pomagajo razpisi, kjer je navedeno, da je treba zagotoviti tolikšen in tolikšen lastni delež podjetij oziroma sofinanciranje pri investicijskem ciklu, če tega niso sposobni pridobiti oziroma jim bančni sistem tega ne zagotavlja?

Sama se bom pri tem rebalansu vzdržala, saj je nekaj zadev, ki jih absolutno podpiram, nisem pa prepričana, da je to že tisto, kar pelje v svetlo prihodnost oziroma kar je ključ do uspeha za srečno poslovno leto 2013. Prosim prisotnega državnega sekretarja, da mi da odgovore o tem, kako vidi odpravo kreditnega krča in v povezavi s tem za zagon gospodarstva, saj menim, da tudi mostovi in gradnja infrastrukturnih projektov pomenijo svetlo luč za prihodnost Slovenije.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima državni sekretar gospod Aleš Živkovič.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci!

Morda samo nekaj odzivov na preteklo diskusijo. Kar se tiče same zakonitosti oziroma očitkov nezakonitosti manevra predlaganega rebalansa, dvig bilanc proračuna zaradi tako imenovane konvertibilne obveznice oziroma CoCo obveznice. Tukaj bi morda apeliral na same poslance, da se nekako postavijo v kožo ministra za finance, ko je do tega manevra prišlo. Govorimo o manevru, o obveznici, za katero Slovenija v tistem trenutku ni imela niti pravne podlage. Uvedli smo jo z Zakonom o bančništvu. Dejansko smo poskušali reševati glavno slovensko sistemsko banko na način, ki bi bil primeren, ki bi bil sprejemljiv tudi s strani Evropske komisije in ki bi rešil banko v odsotnosti sistemske zakonodaje, ki jo takrat nismo imeli, če govorimo o Zakonu o krepitvi stabilnosti bank, in to je bila edina pot za kakršnokoli pomoč takšni sistemski banki, da ne gre takoj neposredno za dokapitalizacijo. Kot veste, gre za konvertibilno obveznico, kar pomeni, da se v določenih pogojih ta konvertira v kapital, kar de facto pomeni dokapitalizacija. To de facto pomeni tisto, na kar opozicijski poslanke in poslanci konstantno apelirate, se pravi k dokapitalizacijam oziroma reševanju slovenskih bank preko dokapitalizacije. V primeru, da bi bil zakon o slabi banki sprejet prej – vemo, koliko časa se je sprejemal in zakaj je toliko časa trajalo, da je do njega prišlo –, bi lahko sistemsko preko manevrov slabe banke ukrepali že v tej banki in do konverzije te obveznice morda ne bi prišlo in se danes o tem morda ne bi pogovarjali.

Ko je bil ta manever predlagan s strani Ministrstva za finance, kot je minister že omenil, ni bilo niti znano, kako bo zadeva vplivala na same nacionalne račune. Dejansko ni bilo znano in to je bilo prvič v zgodovini Slovenije. Slovenija takšnih izvedenih instrumentov ni poznala, vsaj ne z vidika nacionalnih računov, zato je bilo v tistem času to zelo negotovo. V času, se pravi do danes, do predloga rebalansa, smo nekako poskušali zadeve razčistiti in prišlo je do tega predloga rebalansa. Ko bo zaključni račun narejen, se bo primerjal s predlaganim rebalansom in to je tisto, kar bo Računsko sodišče po mojem mnenju ugotavljalo. Ugotavljalo bo tudi vsebino, ki za tem stoji, in ne samo faktološko, tehnokratsko zapisov posameznih zakonov, pravilnikov in interpretacij teh zakonov in pravilnikov. Kajti, v primeru, da bi Ministrstvo za finance ravnalo na ta način, ko se je reševalo največjo slovensko banko, bi bili morda danes v programu. To je, kar se tiče samih CoCo obveznic oziroma samega rebalansa.

Kar se tiče očitkov o tem, da je opozicija, tako s strani Socialnih demokratov kot Pozitivne Slovenije, že davno tega govorila o tem, kako bo treba iti v rebalans. Res je, ampak ob tem je treba povedati, v kakšen rebalans je opozicija govorila, da se bo šlo. Opozicija je

govorila o tem, da se bo šlo v rebalans proračuna, državnega proračuna A bilance zato, ker bo domnevno več kot 100 milijonov več izdatkov za plače v javnem sektorju. Tu je bil razlog, ki so ga nekateri na odborih Državnega zbora navajali kot razlog, da se bo šlo v rebalans. In ne to, da imamo danes na mizi rebalans B bilance, zaradi popolnoma drugega razloga, zaradi konvertibilne obveznice. Govoriti o tem, da je nekdo zadel to, kar se dogaja – ni. V bistvu je, bom rekel po domače, dvakrat falil.

Kar se tiče dokapitalizacije. Veliko se govori o tem, koliko podjetij je potrebnih dokapitalizacije, veliko se govori o tem, koliko delovnih mest bodo te dokapitalizacije rešile. Relativno malo pa se govori o tem, koliko delovnih mest so dokapitalizacije rešile v preteklosti, kaj se je zgodilo s temi podjetji, koliko denarja je šlo v te dokapitalizacije. Še manj pa se govori o tem, od kje denar za te dokapitalizacije danes dobiti. Ali ga dobiti s povišanjem davkov, se pravi da povišamo obremenitev gospodarstva, da povišamo obremenitev prebivalstva, znižamo njihov razpoložljiv dohodek, šibkejše najbolj ranljivim in izhajamo iz pozicije, da država ve bolje, kam alocirati denar, kot to ve gospodarstvo? Če se nam zdi, da smo bolj pametni od tega, kam dati svoj denar, kot to vedo direktorji slovenskih podjetij, ki niso odvisni od države, pa plačujejo davke, potem to lahko naredimo. Če pa se nam zdi, da bodo slovenska podjetja bolje znala alocirati svoj denar, kot bi ga znali mi z višjimi davki in dodatnimi obremenitvami teh podjetij, zniževanjem njihove konkurenčnosti, zniževanjem izvoznega potenciala, potem pa lahko gremo v dodatne neomejene dokapitalizacije, povišamo davke, da bomo lahko financirali te dokapitalizacije. Najverjetneje te dokapitalizacije ne bodo rešile podjetij za dolg čas, glede na to, da potrebujemo strukturne reforme v tej Sloveniji, ampak to sta dve opciji. Govoriti samo o tem, da mora država dati nek denar za dokapitalizacije nekih podjetij, ki so v stiski, na drugi strani pa ne povedati, da to pomeni dodatno zadolževanje na tujih trgih, ki ga v tem trenutku ne moremo izvesti, ali pa da to pomeni poviševanje davkov, je pa po mojem mnenju neodgovorno. Ta denar je treba nekje dobiti in daleč so časi, ko smo ga lahko natiskali. Tega danes ne moremo delati.

Druga zadeva, ki je v tem primeru zelo pomembna, je, kako dobro bo denar sploh v tem primeru in v primeru državnih investicij, ki naj bi zaganjale gospodarstvo – na drugi strani se strinjam, da so le-te pomembne, pomembne zaradi svojih primarnih namenov, infrastrukture in tako dalje, težko pa se strinjam s tem, da so te investicije pomembne za to, da povišujemo povpraševanje po delu na privatnem trgu. Te investicije so pomembne zaradi infrastrukture, ki jo zagotavljajo, zaradi pozitivnih eksternalij, ki jih zagotavljajo gospodarstvu, ne pa zato, da se z njimi povišuje povpraševanje na trgu dela. V tem primeru takšne investicije niso učinkovite, ker je

Slovenija odprto gospodarstvo. Veste, da že sama ekonomska teorija in empirične raziskave kažejo na to, da plasiranje državnega denarja samo zato, da se povišuje povpraševanje na trgu dela, pomeni, da se ves ta denar odlije v tujino in da tega učinka fiskalnih stimulansov v Sloveniji na bruto domačem proizvodu ni ali pa je celo negativen. To še bolj velja za gospodarstva, ki so visoko zadolžena in imajo visoke obrestne mere, kar tudi Slovenija je. In ko govorimo o tem, ali smo ali nismo prezadolženi, bom rekel, da je bore malo pomembno gledati samo na strukturo oziroma zadolžitvev, se pravi stanja dolga glede na bruto domač proizvod. Omenjena so bile ZDA in druge države in tako dalje. Edini indikator tega, ali smo prezadolženi ali nismo, je samo to, v kolikšni meri nam je nekdo od zunaj, tuj investitor, pripravljen posoditi denar. Če nam nekdo ni pripravljen posoditi denarja po 6 % obrestni meri, potem smo z 20 % javnim dolgom prezadolženi. Če je nekdo, ZDA pripravljene posoditi po nižji obrestni meri državi s 100 % javnim dolgom, potem ni prezadolžen. To je edini indikator prezadolženosti, ki ga morajo v tem trenutku slovenske javne finance in slovensko gospodarstvo tretirati kot relevantnega.

In ko govorimo o vplivu predstavnikov vlade, ministrov na "spreads", na obrestne mere na slovenske državne obveznice, na bonitetne ocene in tako dalje. Z dnem, ko je Ustavno sodišče prepovedalo referendum na dva zakona, ki bosta pomenila, da Sloveniji ne bo treba iti v program, ne za reševanje bančnih težav in ne za reševanje fiskalnih težav, so "spreads" na mednarodnih trgih za slovensko obveznico drastično padli. Mislim, da je to jasen indikator, kaj mednarodni trgi tretirajo za relevanten in pomemben ukrep za slovensko gospodarstvo. Mogoče ste seznanjeni s situacijo v Italiji, ker veste, da je pod tehnično vlado gospoda Montija, njegova popularnost drastično padala čez celoten mandat. Ampak če greste pogledati graf padca njegove domače popularnosti in padca "spreads" na tujih trgih, sta skoraj enaka. Tako da vemo, da nekateri ukrepi niso ravno najbolj popularni, jih je pa za stabilnost te države treba uvesti in izvesti.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da je še interes po razpravi, zato odpiram listo. Prosim, da se prijavite.

Gospod Jožef Horvat, prosim.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Res je, kar je povedal državni sekretar, tudi v Sloveniji smo bili prisiljeni, da v Državnem zboru sprejmemo ukrepe, ki resnično niso bili in niso popularni in zato je povsem normalno, da je Vladi in koaliciji, koalijskim strankam v nekem časovnem obdobju podpora javnosti padla. Ampak tukaj nismo za to, govorim vsaj za Novo

Slovenijo, da bi na vsak način iz neke želje po vladanju ostali v parlamentu in pridobivali na popularnosti. Tukaj smo za to, da sprejemamo ukrepe, ki so dobri za Slovenijo, za državljanke in državljane te države, ki si zaslužijo boljše življenje, kot ga živijo danes. Kologice in kolegi, glede na to, da je po vsem verjeti to zadnja seja Državnega zbora v tem koledarskem letu, mislim, da bi moralo biti v naših razpravah nekoliko več upanja, nekoliko več optimizma za obdobje, ki je pred nami, tudi in predvsem na podlagi tega, kar smo skupaj, tudi opozicija, dosegli in kar smo dosegli skupaj z nekaterimi eminentnimi državnimi institucijami prav v teh decembrskih dneh. Moramo si, politika si mora povrniti zaupanje. Nihče drug kot mi sami, si ga lahko povrnemo. Verjetno tudi na ta način in izključno na ta način, da naredimo Slovenijo ponovno pravno državo. To pomeni, da za stanje, kakršnega še vedno imamo, poiščemo krivce in da jih sankcioniramo. Po pravni državi kliče marsikdo. Ne samo državljani in ne samo civilne družbe. Bili smo zraven na vrhu gospodarstva, na Brdu pri Kranju, kjer je okrog 500 eminentnih slovenskih gospodarstvenikov kot prvo zahtevo do parlamenta, do Vlade postavilo, da želijo pravno državo. Zanimivo, kajne? Niso zahtevali, da jim damo več denarja iz proračuna ali kaj podobnega, najprej pravno državo. To je naloga politike, tukaj se morda res premalo govori o tretji veji oblasti, ki je samostojna veja oblasti in mora svojo domačo nalogo napraviti najprej sama v svoji hiši. Nas v prihodnje čaka še veliko dela na področju trga dela, tukaj imamo velike anomalije. Naša ureditev trga je izredno rigidna, nismo konkurenčni, na lestvicah konkurenčnosti smo dramatično padli in to moramo popraviti. Na eni strani imamo del zaposlenih, ki so privilegirani in močno zaščiteni, morda tudi zaradi prevelike in premočne vloge sindikatov, na drugi strani pa imamo številne tudi bolj sposobne od prej omenjenih, ki ne najdejo redne zaposlitve in iščejo službe po različnih pogodbah in tako naprej. To, kolegice in kolegi, ni pravična rešitev. Podjetja naj imajo lažjo možnost odpuščanja, saj zdravo podjetje, pravi menedžer prav gotovo ve in tudi vsi v tej hiši vemo, da je prav človeški kapital največ vreden. Ljudje v podjetjih, sposobni, izobraženi, pridni, marljivi so največji kapital. Teh se ne da preprosto kupiti, tudi če imaš košaro denarja.

Kar zadeva proračunskega primanjkljaja, smo na dobri poti – ne bom ponavljal, ker sem prej povedal v stališču poslanske skupine. Mislim, da smo na dobri poti, to kaže na to, da nas v prihodnosti na finančnih trgih čaka cenejši denar, tudi za naša podjetja. Ko sem se nedavno pogovarjal z odličnim slovenskim gospodarstvenikom, ki pretežni del svojih proizvodov izvažja, mi je očital, da v Državnem zboru govorimo in pritiskamo na Vlado, kar je tudi prav, da čim prej odpre javne, velike infrastrukturne projekte, da bodo lahko naša podjetja začela delati in tako naprej, in da

je to vse v redu, ampak da premalo opozarjamo na to, da moramo vendarle zgraditi odprto ekonomijo, da smo v evropski skupnosti in da podjetjem ni prepovedano izvažati storitev in blaga.

Res je tudi, da Slovenija v tej točki svojega razvoja nujno potrebuje neko novo vizijo in da se moramo vsi skupaj čim prej znebiti preživelih ekonomskih idej. Moramo se oddaljiti od danega sistema in se zavedati, da tako v današnjem svetu preprosto ni več mogoče delovati, kot smo včasih delovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko, prosim.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No, letošnje leto zagotovo ni bilo enostavno leto. Zapuščina, ki jo je dobila ta vladna koalicija, ni bila dobra, vsi trendi so bili usmerjeni navzdol in dejansko je bilo treba prijeti krepko v roke in se lotiti dela na vseh področjih. Mislim, da gre pohvala Vladi, da je brez špekuliranja, kaj je všečno in kaj ni, pripravljala ukrepe, ki so obrnili trende v pravo smer in ki dajejo možnosti za nadaljevanje izvajanja proračuna, za nadaljevanje izvajanja reform tudi na drugih področjih.

Razlika med koalicijo in opozicijo obstaja, zagotovo obstaja. V tem mandatu nisem doživel, da bi katerakoli opozicijska stranka vložila kakršenkoli predlog, ki bi bil restriktiven, ki bi bil omejevalen, ki bi zmanjševal državno porabo ali pa javno porabo. Tega predloga v tem mandatu nismo doživali. V prejšnjem mandatu smo, kljub temu da smo bili največja opozicijska stranka, predlagali ukrepe, ki so šli v to smer. Na drugi strani, kot rečeno, pa je bila koalicija tista, ali pa je koalicija tista, ki mora predlagati potrebne ukrepe, ne glede na to ali so všečni ali so javno všečni ali so javno sprejemljivi ali ne. Treba je predlagati ukrepe, ki so nujni in v tem mandatu smo dejansko to storili. Za del teh ukrepov, ki so bili predlagani, je bilo doseženo soglasje tudi s sindikalnimi partnerji, z ekonomsko-socialnimi partnerji, pokojninska reforma je bila tu v Državnem zboru podprta z zelo veliko večino – tudi opozicija jo je podprla –, kar kaže na to, da je Vlada uporabila mehanizme delovanja partnerstva tudi pri ključnem zakonu, tudi reforma trga dela se pelje po podobnem scenariju in na podoben način in upam, da bo prihodnji mesec pred nami tudi ta paket in da bomo na podoben način našli soglasje pri teh rešitvah. Žal pri dveh, treh ključnih zakonih, ki so pomembni za delovanje države, ustreznega soglasja ni bilo. Morda na začetku, takrat, ko se je vlada konstituirala, tam februarja, marca, potem pa je navdušenje podpori določenim rešitvam, ki so se potem operacionalizirale skozi zakone – recimo zakon o slabi banki ali pa zakon o Slovenskem državnem holdingu –, plahnelo in se je podpora

umikala in izmikala. Pa vendarle so to ključne rešitve, kajti prav na teh dveh segmentih je treba nekaj storiti. Če bi bilo upravljanje z državnim premoženjem lansko leto, v letu 2011, boljše, potem bi bilo najbrž bistveno več vplačil dividend v državni proračun in bistveno manj dokapitalizacij iz državnega proračuna in posledično najbrž bistveno manjše zadolževanje proračuna. Tukaj je treba vedeti, da državno premoženje leta 2011 ni bilo dobro gospodarjeno, ni bilo dobro opravljeno. Dividend je bilo približno 34 milijonov evrov, finančnih dokapitalizacij pa je bilo izvedenih za približno 507 milijonov evrov. Skratka, petnajstkrat več je bilo izvedenih dokapitalizacij, kot je bilo prejetih dividend v proračun. S to razliko okoli 470 milijonov bi bila lahko tudi bilanca v proračunu drugačna, najbrž bi se dalo to oplemeniti na drug način, najbrž bi se to dalo porabiti za druge investicijske namene, če drugega ne, bi bilo najbrž treba za toliko manj najetih kreditov. In tukaj je treba z upravljanjem državnega premoženja narediti en pomemben korak naprej, sicer bo premoženje samo breme.

Kar zadeva spremembe oziroma ta potreben rebalans, pa mislim, da so kritike v veliki meri neupravičene, v veliki meri neupravičene. Če bi sprejemali rebalans za popravo neke napake, ki jo je naredila Vlada v sistemu, potem bi to še razumel. Ampak primarno je rebalans potreben zato, da smo rešili nacionalni ponos ali pa dokapitalizirali nacionalni ponos, to je Novo Ljubljansko banko, in da se zagotovijo sredstva še za nekaj kritičnih dokapitalizacij v pomembna slovenska podjetja. Ta rebalans sprejemamo namensko, to se pravi, da se ureja tisto, kar naj bi sledilo, tako imenovanemu nacionalnemu interesu, ki ga nekateri vse skozi poudarjate. Mislim, da se je Vlada dobro odločila, ko se je odločila za takšne vrste dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke in tudi predlog za dokapitalizacijo Cimos in naprej, mislim, da ni slab, ker zagotavlja neko stabilnost v poslovanju gospodarske družbe, ohranja veliko delovnih mest in to na nekem segmentu, ki je perspektiven. Da gre za neke dobre stvari, je najbrž vidno tudi po tem, da se nam nekako kaže, da je Vlada zelo poceni kupila velik delež v Novi Ljubljanski banki. Za okoli 20 % delež je dala 2,8 milijona evrov, to se pravi, da je za ta delež plačala približno stopetdesetkrat manj, kot je bil prodan KBC. Kaj se bo v nadaljevanju dogajalo s temi premoženji – to je vprašanje in najbrž je treba le vedeti, da tisti, ki nastopajo kot pravi lastniki, s premoženjem gospodarijo drugače kot neki politični lastniki. Država zagotovo je tako ali drugače politični lastnik katerekoli naložbe in upam, da se bo v nadaljevanju, ko bomo obravnavali upravljanje s kapitalskimi naložbami, ko bomo sprejemali strategijo, našlo dovolj modrosti, da se bo stvar zastavila v pravo smer in da bo država od tega premoženja imela kaj prijemljivega, ne samo to, kar sprejemamo

zdaj, se pravi nujne interventne dokapitalizacije, da sistemi sploh lahko obstajajo.

Zdi se mi, da so vse te razprave o tem, kako je vse slabo, kako je vse kritično, kako ni nič prav in nič pravočasno, nekoliko deplasirane. Če pogledam globalno, se pri tem rebalansu pravzaprav pogovarjamo o številkah, ki so za decimalno vejico. To se pravi, da ne gre za neke velike zadeve, gre pa za pomembne zadeve in upam, da bo pri vseh, ki bomo danes glasovali okoli rebalansa, prevladala modrost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ugotavljam, da je še želja po razpravi in odpiram listo. Prosim, da se prijavite.

Mag. Stanko Stepišnik, prosim.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Zelo me moti, ko državni sekretar toliko omenja neke teorije, da z državnim denarjem ni mogoče in se ne sme pomagati gospodarstvu. Ja, gospod državni sekretar, kaj pa je državni denar? Ali je državni denar iz realnega gospodarstva? Vprašanje je samo, koliko ste gospodarni, da ga potrošite negospodarno. Moti me predvsem to, ko pravite, da s tem denarjem ne smete pomagati podjetjem. Ne morete se obnašati, kot da je to vaš, vladni denar in da lahko počnete z njim, karkoli hočete. Lahko, ampak rezultati so večja brezposelnost, nekreditiranje gospodarstva, nerazvoj, nekonkurenčnost, večji stroški države od konkurenčnih držav, stečajni, slabe socialne razmere, negativna gospodarska rast, neinvestiranje, slabši izvoz in tako dalje. To so vaši rezultati, vaša odgovornost, vladna. Če ne čutite, da je treba gospodarstvu pripraviti konkurenčne, poslovne, davčne in druge pogoje, potem ne razmišljate in ne delate prav. Prosim, da obrnete to svojo teorijo in poskušate sodelovati v simbiozi z gospodarstvom. Vladni denar je denar od realnega gospodarstva, saj Vlada ima 85 % fiksnih stroškov, na razpolago ima samo 15 % določenega denarja, ki ga skupaj z evropskimi sredstvi nekako gospodarno obrne za nadaljnjo gospodarsko rast – samo to želimo, da se spremeni. Veste, preveč je ljudi, ki si zamišljajo in razmišljajo, kako deliti iz tega skupnega korita, smo včasih rekli, kako denar razdeliti. V to korito, v to malho, v ta državni proračun je treba denar prenesti in to je treba razmišljati za naprej. Zato sem prej rekel, da je proračun za leto 2012 lahko zelo dober; tako kot v podjetju lahko bilanco za eno leto zelo dobro narediš, jo malo prirediš, pomakneš neke račune naprej in tako naprej, ampak v dveh, treh letih se pa trendi obrnejo tako, da nimaš kaj več storiti. In danes je še čas, da to spremenimo. Ustanavljanje enega delovnega mesta v gospodarstvu pomeni izredno velik človeški, finančni, gospodarski napor. Tisti, ki ste v vladnih službah in ste prišli direktno iz šolskih klopi ter niste bili nikoli v gospodarstvu, morate

razumeti, da je ustanavljanje takšnih novih delovnih mest izreden, izreden napor za menedžment v podjetjih in ne gre zgolj za prelaganje denarja iz enega kupa na drugega. Glejte, bil sem v gospodarstvu in za plače v našem podjetju je bilo treba priskrbeti vsako leto približno pol milijona evrov. 55 % tega denarja je šlo za davke in prispevke. To se pravi, ni bil naš, od podjetja, ampak smo ga dali državi. Manj kot 225 tisoč evrov je ostalo za plače delavcem, od tega je šlo 20 % DDV, ko so nabavili določen material v trgovini in tako naprej, zopet državi. Zelo me je zanimalo, kako država skrbi za pol milijona, za katerega je bilo treba vsak mesec priskrbeti vsak evro od 275 ali 300 tisoč evrov. Kaj dela z njimi? Ali smo v podjetju mogoče upravičeni, da del tega denarja, ki smo ga plačali v državni proračun, dobimo nazaj za razvoj oplemeniten z evropskimi sredstvi. Velja predvsem za takšna podjetja, ki so izvezno naravnana, ki imajo močen človeški potencial, ki imajo močno razvojno raziskovalno dejavnost, pa če vam še povem, če se spoznate kaj na realno gospodarstvo – imam občutek, da ste daleč od njega, da živite v / nerazumljivo/ svetu ali kje, kot sem razlagal –, od 180 ljudi je 70 diplomiranih inženirjev, 7 doktorjev znanosti. Potem veste, da nismo podjetje, ki se ukvarja samo z nekim proizvodom, ki ima zelo nizko dodano vrednost. Hudičevo dobro vem, kaj je visoka dodana vrednost. Visoka dodana vrednost je 55 % davkov in prispevkov od plač, ki jih je treba vsak mesec spraviti skupaj ali pa če hočete vsako leto. In ni mi vseeno, ko rečete – kot mlad dober strokovnjak, verjetno pa niste nikoli podjetja znotraj videli, se umazali ali pa bilo kaj naredil –, da gospodarstvu ni treba pomagati. Zdaj je treba gospodarstvu pomagati, predvsem izveznemu gospodarstvu je treba pomagati, da bo povečal svoj obseg poslovanja, kolikor bo manjši obseg poslovanja domačih podjetij, ki ne bodo imela dovolj dela. To želimo predvsem z idejami, ki jih dajemo, kako to narediti. Ne obnašajte se pa, da je državni denar vaš denar. Državni denar je denar od vseh in država, vlada ga mora gospodarno porazdeliti v, še enkrat poudarjam, gospodarsko rast. Da imamo milijardo primanjkljaja vsako leto za porabo plač, potrošnje, to je hudičevo narobe, mogli bi imeti milijardo primanjkljaja za nove investicije – to je tisto tveganje, ki ga narediš v podjetju. Ko si v slabi finančni situaciji, narediš tveganje, da začneš proizvajati konkurenčne nove proizvode za izvoz z visoko dodano vrednostjo na visoki tehnološki ravni, na visoki tehnološki ravni, z visokim deležem znanja in raziskav, v katerega si predhodno tri leta ali pet let vlagal, to so investicije, ki si jih vlagal, in tudi država mora na tem področju pomagati takšnim podjetjem, da evropski in domači denar, ki ga je zelo malo na razpolago, skoraj nič – zdaj smo dobili 0,5 milijarde od EIB, da bomo lahko to sprožili –, dejansko sprostimo v razvoj konkurenčnosti in podjetij. Prosim vas, ne obnašajte se, da država ne sme in ne more

pomagati podjetjem. Saj nobeden ne želi, da daje denar za njihove plače, kot se je delalo v prejšnjih časih. To je res narobe, ampak mora pomagati, recimo pri preoblikovanju finančne strukture podjetij, lastniške strukture, ker podjetja so prezadolžena, banke so prezadolžene in danes je bilo že omenjeno, da se naredi neka agencija. To imate v sanaciji bank v 11. členu celo napisano, da lahko država preko SID banke oziroma agencije pomaga pri prestrukturiranju, finančnem prestrukturiranju, lastniškem prestrukturiranju podjetij tako, da bi se kredit, ki ga imajo podjetja, konvertiral v lastniški delež, če so podjetja pripravljena to narediti. Ta lastniški delež potem agencija naprej proda malo pozneje istemu podjetju nazaj, če bo izplavalo, imelo dovolj denarja, ali pa proda na trgu, ali se najde nak strateški partner. Ta drugi korak morate razumeti, ne vem, kako tega ne razumete. Če tega ne bomo naredili, ne bomo imeli 40 stečajev na mesec, ampak jih bomo imeli 60. In namesto 440 tisoč ljudi zaposlenih v realnem sektorju, kot smo jih prej imeli 610 tisoč, bomo padli na 350 tisoč. To pa so kure, ki nesejo zlato jajca za, če hočete, državni proračun. Teh kur, ki nesejo zlata jajca, je iz leta v leto manj. Obdavčujejo se obstoječa delovna mesta z novimi davki, ampak vam povem, da bo naslednji davek, ki bo prišel, pogoltnil vse ljudi na ulice. Ker s 700, 800 evri se ne da plačati nobene položnice več in če boste prišli še z novim davkom, bodo ljudje izgubili voljo do življenja. Prosim, da o gospodarstvu govorite drugače in se obnašate drugače, če ne, pa pridite delati za eno leto v podjetje, da boste videli, kako se ustanovljajo nova delovna mesta, kako se izvažajo in kako se ljudje borijo iz meseca v mesec za realizacijo, da se pridobi tisti dohodek. Pa jim ni nič težko, ko je kriza, da si tudi kakšen mesec, dva ali tri zmanjšajo osebne dohodke za 20, 30 %, predvsem tisti na individualnih pogodbah, pa tudi ostali. In danes je takšna realna situacija v vseh podjetjih. Poka po šivih vse povsod, tudi od Gorenja do ne vem kje. Mlada, mala in mikro podjetja z lahkoto prenesejo kapital in dejavnost v drugo boljše poslovno okolje, medtem ko srednja in velika podjetja prenašajo samo del dejavnosti drugam. To pa tako verjetno berete vsak dan, kako se prenaša del dejavnosti velikih podjetij v druga poslovna okolja, ki so bolj ugodna za poslovanje. Pri nas se enostavno ne da več delati, ker je obremenitev na proizvod tako velika, da se ne prenese nič več. Nič se ne investira, to pomeni eno veliko stagnacijo. Slovenija je v ničelni situaciji in to je treba prebiti. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Aleš Živkovič, prosim.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec Stepišnik, ne vem, zakaj ste moj diskurz vzeli tako osebno. Mislim, da o teh zadevah ni treba reagirati preveč čustveno, ampak predvsem reagirati zdravorazumsko.

Rad bi povedal to, da nisem nikoli rekel, da podjetjem ni treba pomagati in vse prevečkrat se s strani predvsem opozicijskih poslancev sam in moji kolegi soočamo s tem, da nam poskušate polagati besede v usta, nam berete magnetograme in podobno. Meni osebno se to zdi nepotrebno, poskušam delati svoje delo in opravljati svojo funkcijo predvsem strokovno, ne glede na to, da je politična funkcija, po zakonu. Vsebinsko pa jo poskušam delati predvsem strokovno in te ukrepe danes zagovarjam predvsem s strokovnega vidika.

Kar se tiče pomoči podjetjem, še enkrat povem, da nikoli nisem rekel, da podjetjem ni treba pomagati. Nasprotno, Vlada je danes tukaj, vsaj kar se tiče Ministrstva za finance, predvsem zato, da poskrbimo za to, da bomo zagnali to gospodarstvo, ne pa da ga bomo dodatno obremenili. Tudi davčna reforma in razbremenitev korporativnega dela gospodarstva sta se sprejemali v tem Državnem zboru, vi pa govorite o tem, kje so ukrepi s področja davčne politike. Tukaj notri so se sprejemali.

Kar se tiče apeliranja po politiki, ki naj jo Vlada zavzame glede plasiranja sredstev, državnih sredstev, dokapitalizacij in podobne zadeve. Praksa, ki se je izkazala za napačno in dala rezultate v realnosti, ki jih danes gledamo. Takšna politika je bila politika od leta 2009. Leta 2009 je BDP padel za 8 %, primanjkljaj se je povečal na 1,7 milijarde evrov. Leto kasneje je spet padel BDP, primanjkljaj se je povečal za dodatne 1,7 ali 1,5 milijarde evrov. Država se je zadolžila z 19 % javnega dolga na 44 % javnega dolga. Tega denarja, ko smo prišli na Ministrstvo za finance, nisem videl v nobenem depozitu. Nihče ga ni prihranil. Tega denarja ni. Ta denar je nekam šel. Kam je šel? Šel je v spodbujanje gospodarstva, kot mu pravite vi, in šel je za plače v javnem sektorju, šel je za zasebno potrošnjo in šel je za investicije. In to so fiskalni stimulansi, ki smo jim bili priča od leta 2009. Kakšne sadove so te fiskalni stimulansi obrodili? Ne vem. Ko smo prišli na Ministrstvo za finance, smo se soočili z deficitom, kot veste, 6,4 %. Soočili smo se s tem, da smo imeli en kup dokapitalizacij podjetij v preteklosti, ki jih danes še vedno rešujemo in so še v hujših gospodarskih pozicijah, kot so bila takrat, in ne vem, dejansko ne vem, komu ni jasno, da ta politika, katero promovirate in o kateri ste diskutirali in nemalokrat diskutirate, enostavno v tem času in v tej javnofinančni situaciji in v tej gospodarski situaciji ne obrodi sadov. Gospodarstvu se pomaga z razbremenitvami; z razbremenitvami stroškov dela, prispevkov, davkov. Sami veste, ste tudi na to opozarjali, da so stroški dela previsoki. Tako se razbremenjuje gospodarstvo, tako se povišuje konkurenčnost

gospodarstva in tako se povišuje izvoz. Ne morete govoriti o tem, da naj Vlada poviša izvoz. Vlada nima veze z izvozom. Vlada ne more povišati izvoza. Nimamo več denarne politike. Kako naj Vlada poviša izvoz drugače, kot da razbremeni gospodarstvo davkov in prispevkov in s tem zniža strošek dela. Drugače ga ne more. In to se dela z reformo, s pokojninsko reformo, z reformo trga dela, z davčno reformo in z ožanjem javnofinančne porabe. Pač na ta način se to dela. Na drugi strani pa ne morete govoriti o tem, da naj Vlada poviša izvoz in nekaj naredi za gospodarstvo, dodatno pa naj ga obremeni z dodatnimi davki in te davke plasira v dokapitalizacije podjetij, ki bodo šla mogoče čez pet let v stečaj. Tukaj je treba imeti eno konsistentnost, pa mogoče preračunati stvari in pogledati malo dlje, kot samo en korak.

Kar pa se tiče, gospod Stepišnik, mojih izkušenj iz gospodarstva, pa bi prosil, da me v prihodnje, ko boste želeli diskurz osebne narave, pokličete in se o njih pozanimajte in pokazal bi vam, da ste šli v tem primeru dejansko zelo na slepo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Replika mag. Stanko Stepišnik, prosim.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Gospod, spoštovani sekretar! Hvala lepa, predsednik za besedo.

Zakaj preobračate besede? Pa ja veste, da smo tudi iz gospodarstva. 30 let sem bil direktor, pa demagogijo, pa psihologijo, pa vse poznam. Delal sem v velikem podjetju EMO Celje, ko so bili včasih štrajki tudi na vsakih šest mesecev, pa smo to zelo dobro obvladali. Kako lahko rečete, da sem rekel, da bo država povečala izvoz? Saj država nima nobenega podjetja. Kaj pa ima? Ona lahko kvečjemu kakšno katastrofo naredi, ali pa takšne slabe gospodarske pogoje za izvoznike, da jih boste drugo leto prešteli še samo na eno ali na dve roki. Kaj ne veste, da je vsak mesec 40 stečajev? Vsi se trudimo in vam hočemo pomagati, da je treba to ustaviti in tudi na insolventni zakonodaji, stečajni zakonodaji nekaj narediti in tako naprej. Ne spreobračati, ko so kamere in delati iz nas neke bedake, kot da nič ne vemo, za kaj se gre. Verjetno ste sebe naredili, ko ste rekli, da naj bi država povečala izvoz. Država lahko samo pripomore k tem, da bodo imela izvozna podjetja konkurenčne pogoje, takšne kot jih imajo avstrijska, italijanska, francoska, madžarska podjetja, da bodo lahko izvažala svoje izdelke, produkte ali storitve na tuje trge. Če pa izvozniki nimamo ali nimajo v Sloveniji enakih pogojev, potem je pa to zelo težko. Če nimajo enakih kreditnih pogojev, če imajo prevelike stroške, če tako, kot pravite, država tega dela sektorja ne razbremeni dovolj, potem ta izvozna podjetja – prvo, kar se zgodi, kar sem vam že danes enkrat povedal, da ne novelirajo svojih izdelkov, kar je katastrofa, to

se pravi, da ne vlagajo dovolj denarja v raziskave, razvoj izobraževanje, usposabljanje in tako naprej, nimajo dovolj študentov, če hočete konkretno, in tako dalje. Drugič, ko ta podjetja nehajo novelirati, potem se slabša konkurenčna sposobnost, ko pa nehajo investirati, pa ni več zaposlovanja in so ta mehka odpuščanja. Mladi ostajajo na Zavodu za zaposlovanje in to mora država videti. Če država tega ne vidi in če ne vpraša ali vzpostavi takšne pogoje z izvozniki, kot jih imajo podjetja v konkurenčnih podjetjih v Avstriji, Nemčiji, Franciji, Italiji, to so države, v katere največ izvažamo, oni pa iščejo vsako leto cenejše dobavitelje – Slovenci smo eni izmed velikih dobaviteljev polizdelkov tem državam –, potem si pač najdejo drugega poddobavitelja v Turčiji, ker ima boljše pogoje. Saj veste, danes je treba dati na trg v čim krajšem času za čim nižjo ceno čim bolj kvalitetni izdelek. To so trije elementi na trgu, ki jih mora vsako podjetje sprejeti. Tako mora pa tudi navzdol pri sebi – in država – gledati, da podjetja to dosegajo. Rekel sem, da je treba ustvariti pogoje in to z našimi opozicijskimi in če hočete tudi koalicijskimi idejami, ko skušamo Vladi pomagati, da bi se to čim prej naredilo. Ampak naredilo, ne pisalo! Pisalo program, sanacijski, strategije pa ne vem, kaj še vse ... Naredilo! In januarja se mora narediti, če hočemo počrpati denar, če hočemo dejansko narediti boljšo gospodarsko situacijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da je še želja po razpravi, zato odpiram prijavo za razpravo. Prosim, da se prijavite.

Gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD) Hvala.

Rad se bi odzval na razpravo gospoda sekretarja, ki se je postavil na stališče, da je edino zveličavno v Sloveniji po njegovem mnenju stališče kapitala. Seveda si kapital želi, da bi imel čim cenejšo delovno silo, najraje bi imel, da bi delali pravzaprav zastoj. Ko je bil tisti končni cilj dosežen ... Vendar dejstvo je, da že danes gospodarstvo opozarja, da je varčevanje pri javni porabi brez resnih izračunov, kakšne posledice bo to prineslo za gospodarstvo, zelo nepremišljeno dejanje. Danes se v Sloveniji srečujemo s tem, da se je Ministrstvo za finance in posledično tudi Vlada odločilo, da zmanjša porabo na tistih 3 % bruto domačega proizvoda, kolikor je nekje zaželen raven v dobrih časih, in se pri tem ne vpraša, na kakšen način bo to dosegla oziroma je jasno samo to, da bo drastično zmanjšala javno porabo, pri tem pa odkrito govori o tem, da je rešitev zgolj in samo privatizacija prav vsega kar v Sloveniji ta hip upravljamo skozi javne službe.

Tega občutka, da v Sloveniji ne obstaja samo tržni interes, ampak da Ustava govori tudi o socialni državi, o socialnih pravicah, o

zagotovljenih pokojninah, o tem, da imajo ljudje možnost ustvarjati samostojno in reševati svoj problem – predvsem država mora imeti občutek, da uravnovesi te interese. Če ti interesi niso uravnovešeni, potem prihaja do situacije, kakršno imamo danes, da se ne pogovarjamo več, kot se je bilo treba pogovarjati v času prejšnje vlade, ko je zaradi svetovne – poudarjam, svetovne –, gospodarske in finančne krize prišlo do velike krize tudi v Sloveniji. Večkrat smo poslušali, da je prejšnja vlada povzročila krizo. Ni res. Ta kriza je nastala zaradi interesa kapitala na svetovnem nivoju. To, zaradi česar imamo danes razprave, je posledica interesa kapitala na svetovnem nivoju. Vendar, kako pa rešujemo te probleme ta hip v Sloveniji, pa je sedaj že jasno, da bi lahko imeli BDP že bistveno višji, kot ga imamo danes. Tudi izvoz bi lahko bi višji, ne pa da beležimo drastičen padec izvoza, če ukrepi znotraj države ne bi bili tako drastični pri zmanjševanju javne porabe. Enostavno je tudi gospodarstvo v Sloveniji ugotovilo, da potrebuje ljudi, ki delajo v javni upravi, ki prejemajo primerne plače, zato da kupujejo potem tiste izdelke, ki jih gospodarstvo naredi. In še nekaj je jasno. Prav ljudje iz javnega sektorja praviloma največ zapravijo doma. Torej, neposredno vplivajo na to, kakšna bo gospodarska rast in ali se bo gospodarstvo krčilo, ali se bo širilo. To, kar nam želite ves čas dopovedati v času te vlade, da je najpomembnejše, da nekdo resnično skoncentrira svoj kapital, da vse privatizira – mislim, da je enostavno pogledati, da ti ljudje zelo malo zapravijo v Sloveniji, večino zapravljajo zunaj. Za to gre ta hip. Na to opozarjamo predvsem Socialni demokrati, da je takšna politika, kot se ta hip vodi, res šolski primer neoliberalizma. To je neuravnoteženo reševanje problemov v Sloveniji, tudi reševanje mimo tega, kar imamo zapisano v ustavi. Smo socialna država in upam, da bo Slovenija to tudi ostala. Ta kapital mora služiti tudi socialni državi in samo za to gre. Ali to razumete na takšen način ali ne, je drugo, vendar dejstvo je, da ko smo v prejšnjem mandatu subvencionirali tako delovni čas, kot tudi podjetja, da pridejo iz krize, smo ohranili delovna mesta. Samo na kratko bom ponovil. Če bi bila takrat sprejeta pokojninska reforma in ukrepi, ki so bili predlagani za odpravo dela na črno, da bi imeli malo delo in da bi lahko študenti že takrat imeli možnost, da se jim vplačuje v pokojninski sistem, bi danes bila situacija uravnovešena. Do tega uravnovešenja ni prišlo, ker se je ta poskus, ki je bil nujen, zlorabilo in ker ljudje pravzaprav še takrat niso občutili te krize tako, kot jo danes. Ta razprava je danes drugačna zato, ker ljudje krizo občutijo, in moramo se zavedati, da nam ljudje sporočajo, da niso odgovorni za to, da je do te krize v Sloveniji prišlo in da je na ukrepih Vlade in na tistem, kar sprejemamo v Državnem zboru, velika odgovornost, da so ti ukrepi uravnovešeni, koliko lahko obdavčimo gospodarstvo, koliko

lahko potem iz teh davkov namenjamo za javno porabo. Samo za to igro gre.

Trdimo, da tukaj pretiravate, da preveč posegata v socialno državo, nič drugega. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Še vedno imamo čas za razpravo. Še kakšna želja? Odpiram prijavo. Imamo dva prijavljena. Prvi je gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica.

Res se nisem imel namena prijaviti k razpravi, vendar ti zadnji dve razpravi, ki sem jih poslušal, razpravi gospoda Stepišnika in gospoda Vebra, sta pa morda malce čez rob.

Od teh dveh strank vseskozi poslušamo dve stvari. Prvič, v tej državi ne smemo varčevati, ker s tem zmanjšamo javno porabo in tako naprej in tako naprej. Čisto vse poskušajo storiti, da se na tistem področju, kjer je nujno potrebno – če hočemo ustvariti boljše pogoje za funkcioniranje gospodarstva, moramo enkrat v tej državi začeti varčevati in to zato, ker porabimo 30 % več, kot pridelamo. 30 % več porabimo, kot pridelamo. Zdaj pa vi meni povejte, kako je v takšnih pogojih mogoče ustvarjati odlične pogoje za funkcioniranje gospodarstva? Kako iz proračuna jemati, če že tako ali tako pride 30 % premalo v proračun, da lahko pokrivamo sprotne stvari, ki so nujno potrebne za to, da lahko država funkcionira. Če želimo najti ravnovesje, je čisto logično, da moramo na eni strani najprej ustvariti pogoje, da bomo porabili toliko, kolikor smo ustvarili. Ne vem, ali ne razumem stvari, ali je z mano kaj narobe. In ko govorim s svojimi državljanke in državljani, so vsi podobnega mnenja, da ne moreš porabiti več, kot pridelas. To lahko na način, kot je bilo v prejšnjem mandatu 2009, 2010, 2011, ko smo se zadolžili preko vsake mere normalnega. In še nekaj, danes je gospod Stepišnik govoril o tem, kako pomembno je, da se podjetjem pomaga, da država podjetjem pomaga. Zagotovo, absolutno se strinjam. Vendar pa zagotovo ne na takšen način, ko je bila praksa v preteklosti. Poglejte te velike gradbene firme. Kaj se je dogajalo v teh gradbenih firmah? Dajmo to vprašanje enkrat odpreti. Zakaj so padala delovna mesta? Zakaj so te firme padale? Zato ker so se prijavljale na javni razpis za 30 %. Tri so se med seboj dogovorile, dvignile ceno, tistih 30 % denarja, ki je bil v državnem proračunu, so namesto, da bi vlagala v nova delovna mesta, v novo tehnologijo, spravile v tujino in potem naenkrat te delavce vrgle nazaj državi na Zavod za zaposlovanje. Kakšne dolgoročne, kratkoročne koristi je imela od tega države in državljanke in državljani, ki so pristali na Zavodu za zaposlovanje? Vas sprašujem! In kakšne koristi imamo od teh dokapitalizacij bank, kakšne koristi, povejte mi? Naj nekdo tukaj pove, kakšne koristi. Veste, kakšne koristi imamo: da imamo na eni strani stanje takšno, kot je danes v javnih

financah in v tej državi, in da imamo na drugi strani desetine lopovov, ki so pokradli celo državo, spraznili banke. To je tisto, ko pravite, da moramo vlagati še naprej, da bodo še naprej kradli, da bodo posamezniki spraznili vse, kar je v tej državi mogoče. Kaj ima od tega slovenski narod? Kaj ima od tega slovenski delavec in tako naprej? To so temeljna vprašanja. Na eni strani moramo ustvariti pogoje, da bomo porabili toliko, kolikor pridelamo, in šele takrat, sem prepričan, bodo tudi primerni pogoji za to, da bomo lahko ustvarili tudi gospodarsko klimo, ki bo konkurenčna na svetovnih trgih. Definitivno sem pa prepričan, da je gospodarstvu treba pomagati, ampak na način, kot nam to dovoljuje tudi evropska zakonodaja, saj mi nismo Slovenci na Balkanu. Mi smo Slovenci, združba v Evropski uniji, kjer veljajo pravila, kdaj, pod kakšnimi pogoji in na kakšen način lahko država skozi proračun pomaga podjetjem. Kako potem, gospod Stepišnik, ki je toliko let gospodarstvenik in direktor in ne vem kaj, tega ne ve in tukaj govori takšne stvari, da ti gre na bruhanje. Kako lahko kaj takega govori? In še to, cel kup stvari, cel kup ljudi poznam, ki dajejo delavcem denar v kuvertah – podjetniki, ki bi radi solili pamet nam tukaj, kako je treba delati. Namesto, da bi državi dajali tistih 20 %, ki bi ji morali dati skozi tisto, kar pač državi pripada, dajo delavcem denar v kuvertah. Veste, kaj to pomeni. Tisti, ki se na to spoznate, veste zelo dobro, kaj to pomeni. Navadni ljudje v Sloveniji vedo, kaj to pomeni. In tisti bi radi tu nam pamet solili, kako je treba funkcionirati in delovati v tej državi v dobro državljanov in državljanov. Hvala lepa za takšne diskusije in hvala lepa za tiste ljudi, ki nas poskušajo na takšen način podučiti, na drugi strani pa so tisti, ki počenjajo ravno tisto, kar se v tej državi ne bi smelo počenjati. Verjemite mi, ne trdim, da je kdo izmed poslank in poslancev tisti, ki to počenja. Trdim pa, da se v tej državi to dogaja. Upam, da bodo tisti gospodarstveniki, ki govorijo, kako je treba delati, tudi sami najprej spoštovali ta pravila, o katerih govorimo danes tukaj, in ne bodo na slepo napadali brez vsakršnega argumenta. Točno vedo, kakšne instrumente ima država v rokah, da lahko pomaga gospodarstvu, podjetnikom, obrtnikom in velikim podjetjem. Točno vedo, zato sem zelo žalosten, ko poslušam takšne razprave, ki so v resnici brez vsakega pravega argumenta, ki gredo v čisto demagogijo, v čisto demagogijo. / oglašanje iz dvorane/ Spoštovane kolegice in kolegi, ko ste vi govorili, sem bil popolnoma tiho, niti a nisem rekel. Zato bi vas prosil, da dovolite, da zaključim na način, kot sem si to zamislil. Torej, prepričan sem, da sedanja vlada maksimalno išče vse tisto, kar je možno, da bi vzpostavila ustrezne pogoje, da bo prihodnost te države v prihodnje lepša in boljša in da ne bomo imeli ponovno kot zdaj 115 in 120 tisoč brezposelnih na Zavodu za zaposlovanje. Če se spomnite leta 2008, ko je z vlade sestopila vlada Janeza Janše, koliko je bilo brezposelnih – mislim, da tam med 55 in 57 tisoč. Ko je

prevzela vodenje države, jih je bilo 100 tisoč in ko je zdaj ta vlada prevzela vodenje države, jih je bilo ponovno 120 tisoč in še več. To so argumenti, ki povedo o vsakem posamezniku, kako in kaj, kakšne so bile njegove kvalitete, ko je vodil to državo. Ampak moj interes ni bil govoriti o tem, moj interes je govoriti o tem, kaj bomo storili za danes in jutri. Ljudje živijo od tega, kar se bo danes in jutri zgodilo, ne od tistega, kar je bilo v preteklosti, ker tistega ne moremo več spremeniti. Pričakoval bi, da vsi tisti, ki ste bili tudi takrat zraven, danes ugotovite, da je bilo tudi marsikaj narejeno narobe in da tistega ne ponovimo več in poskušamo skupaj iskati rešitve, ki so v dobro vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predvidevam, da ima gospod Stepišnik željo za repliko.

Izvolite, gospod Stepišnik.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Nimam navade replicirati, posebej ne takšnim ljudem, ki jih globoko spoštujem, ampak da vam gre na bruhanje zaradi tistega, kar nekdo reče, potem vam gre lahko na bruhanje, kar vi izrečete iz svojih ust. Ker tisto, kar povem, povem s svojo vestjo in s tistim, kar sem v življenju doživel. Nisem nič kaj takšnega rekel, kar tudi sam ne bi mogel narediti. Vedno je v podjetju, ali kjerkoli sem bil v življenju, moja beseda držala in vse, kar sem ljudem obljubil, na stavnkah ali kjerkoli, sem naredil. Kar pa nisem mogel narediti, pa tudi obljubil nisem. Vedno skušam pomagati, vsaj iz mojih besed razberete, da skušam vedno pomagati. Nimam se pa navade spuščati v te dvoboje, ker mislim, da sva oba prestara. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Jaz pa nisem prestar. Spoštovani, z zaključkom razprave kolega Pojbiča se v bistvu strinjam. Dajmo pogledati, kaj je šlo narobe in dajmo se iz tega nekaj naučiti, da ne bomo več ponavljali napak. Zgodovina, kot pravijo, je mati modrosti. Hvala lepa za latinski izrek, kolega Franci.

Poglejte, mislim, da imamo v slovenski zgodovini nekaj izkušenj, iz katerih se moramo učiti. Za začetek, glede na razpravo kolega državnega sekretarja malo prej in njegovo vprašanje, kako pa lahko država spodbuja izvoz. Da se tudi iz te izkušnje nekaj naučimo – lahko spodbuja izvoz. Država ima mehanizme za to, da spodbuja izvoz. V obdobju prve Janševe vlade je očitno država prav tako pozabila na to funkcijo in zato je takrat izvoz zgrmel, uvoz pa narasel. Slovenija je prišla v stanje tako imenovane strukturne odvisnosti. V obdobju vlade Boruta Pahorja smo to razmerje popravili.

Uvoz je nekoliko stagniral, izvoz pa je naraščal in Slovenija je v tem obdobju ustvarila več, izvozila več, kot je uvozila. Mimogrede, ko nekateri zelo radi govorite o tem, kako porabimo več, kot ustvarimo – tudi to je napačna predpostavka. To velja za javno blagajno. To velja za državni proračun. Ne velja pa za slovensko gospodarstvo in ekonomijo v celoti. V tem trenutku po zadnjih podatkih, ki jih imamo, ustvarimo za 2 milijardi evrov presežka. Za 2 milijardi evrov ustvarimo več, kot v tej državi porabimo. Ne v javnih blagajnah, ampak v ekonomiji v celoti. In v tem pogledu nismo več strukturno odvisna država. Bi pa priporočal Vladi, ki trdi, da država nima na voljo instrumentov za spodbujanje izvoza, da prebere mogoče kakšen učbenik na to temo, nekaj gradiva na to ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Frangež, čas je potekel. Čas je potekel Poslanski skupini SD, vendar ne tudi vsem ostalim. Imamo še čas za razpravo. Sprašujem, če želi še kdo razpravljati?

Izvolite, mag. Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Prvo, kar moramo vedeti, ko govorimo o gospodarjenju in ko govorimo o potrošnji, je, da imamo v skladu z Ustavo pri nas tržno gospodarstvo in ne državno dirigistično gospodarstvo, ki smo ga morda nekoč imeli in so imeli nekateri takrat zelo veliko in večjo vlogo, predvsem takrat, ko je šlo za prerezporejanje denarja in zaradi tega so bili tudi veliko bolj ugledni v tistem okolju, ker so lahko prerezporejali, in morda se komu kolca po teh časih. Danes imamo tržno gospodarstvo, kjer delujeta ponudba in povpraševanje, na drugi strani pa imamo globalizacijo. V času globalizacije se žal ni mogoče iti neke domačijske ekonomije, kjer bi nekemu določali, kaj in kako kupuje, še posebej, če neki izdelki niso takšni, da bi zadostili določenim standardom, tako glede kvalitete kot glede cene. Kar z drugimi besedami pomeni, da danes živimo in trošimo blago, ki je proizvedeno v različnih okoljih, v različnih državah in to blago kupujejo – kot je prej kolega Veber govoril o tem, da ljudje iz javnega sektorja pa bolj kupujejo domače blago in tako naprej. Veste, vsi kupujemo v trgovinah, kjer, še enkrat, imamo različno blago in to je v času globalizacije. Ko smo šli v Evropsko unijo, smo rekli in se strinjali z enim osnovnim konceptom Evropske unije, to je prost promet blaga in storitev. In tukaj moramo, če izhajamo iz tega, ustvariti in država je tista, ki mora ustvariti pogoje za to, da bodo slovenska podjetja konkurenčno poslovala. Kaj pa seveda pomeni ustvarjanje pogojev, je bilo nekaj danes že rečeno. Če govorimo o ustvarjanju pogojev, potem lahko rečemo, da je ta Državni zbor v prvem polletju sprejel ukrepe, ki določajo 100 % olajšavo za raziskave in

razvoj. To na dolgi rok spodbuja podjetja, da bodo namenjala več sredstev za raziskave in razvoj – tukaj mislim predvsem na večja podjetja, morda tudi kakšno srednje podjetje – in da bo to davčno ugodno v tem smislu, da bodo zaradi tega tudi konkurenčna na tujih trgih. Povečala se je investicijska olajšava, kar pomeni, da naj bi podjetja več vlagala v investicije. In tukaj je še enkrat osnovno vprašanje: kdo je tisti, ki ve, kam je treba investirati. Podjetje ali država? Določene teorije pravijo, da je država tista, ki mora spodbujati to in to podjetje in tako naprej. Država mora zagotoviti usklajen razvoj in komparativne prednosti posameznih panog ali dejavnosti, če te dejansko obstajajo, za vse ostalo je pa podjetnik tisti, ki bolje ve, kam investirati, kot predsednik vlade, kot katerikoli minister, kot katerikoli župan ali podžupan, kot katerikoli funkcionar. Tukaj je osnovna dilema ali pa mogoče osnovni razkorak v tem, da morda še zmeraj – ker včasih so pa rekli: ne, država je tista, ki največ ve, država bo tista ali ne vem kateri funkcionar bo tisti, ki bo določil, kam je treba investirati. Ravno tako za izvoz. Če bodo podjetja razbremenjena določenih davkov, in tukaj je prav tako v letošnjem letu ta vlada spremenila dohodninsko lestvico, s čimer so bili določeni poklici – naj bi bili to tisti poklici, ki ustvarjajo večjo dodano vrednost – razbremenjeni, potem je ustvarila ugodne pogoje za to ali pa konkurenčnejše pogoje za podjetja. In to se je zgodilo tukaj, čeprav nekateri pravijo, da so ti korporacijski ukrepi pa morda preveč in morda zaradi tega trpi socialna država. Verjetno zaradi olajšav za raziskave in razvoj, zaradi investicijskih olajšav, verjetno tudi zato, ker se je zmanjšala stopnja davka od dohodka pravnih oseb za 5 % točk in to postopoma, socialna država po mojem mnenju ne bo utrpela in ne bo trpela. In če govorimo potem o trošenju, govorimo o trošenju države oziroma javnega sektorja. Ta javni sektor je glede na gospodarstvo, glede na vitalnost gospodarstva, glede na sposobnost gospodarstva morda prevelik ali pa je premalo zorganiziran ali pa je preslabo zorganiziran ali pa vsi ti prebivalci in prebivalke dobijo preslabo storitev za to, kar dejansko plačujejo. Gre tudi za dvig kvalitete teh storitev, ne gre samo za to, da imamo v javnem sektorju toliko in toliko zaposlenih. V nekih drugih sistemih pred 50 leti je bila polna zaposlenost, ampak so na vsako stopnico v trgovini postavili človeka, da je nadziral ljudi, kako hodijo po stopnicah. Tako se pač ne ustvarja zaposlenosti in zato v to smer ne moremo iti. Če danes govorimo o vladnih ukrepih, ne samo o proračunu in o javnih financah, potem moramo govoriti tudi o teh ukrepih, ki pa so bili že sprejeti in ki še bodo sprejeti. Ampak drugo je pa zaupanje, ki ga bodo imeli investitorji v to državo. To zaupanje pa povečujejo ukrepi s področja javnih financ in verjetno si vsi želimo, da bi prišli ti investitorji. Ampak ti investitorji, če želite, tuji kapital ali

domači kapital, bo želel imeti ustrezne pogoje, ki so primerjalni, in bo v tržnem gospodarstvu razpolagal, potem ko bo plačal davke, z dobičkom, ki ga bo ustvaril v Sloveniji.

Živimo v tržnem gospodarstvu in živimo v globalizaciji, takšno je dejansko naše stanje in naše mesto v evropskem, svetovnem gospodarstvu in tudi doma. Hvala lepa.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Prej bi samo še pojasnila, da bomo v okviru tega razpoložljivega časa razpravljali še o posebnem delu proračuna, o načrtu razvojnih programov in potem še o rebalansu v celoti. Ne glede na to, pa vseeno čas še ostaja, če se želite javiti k besedi. Še kdo v okviru tega splošnega dela?

Gospod Stepišnik, izvolite.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Nekoliko bi dopolnil. Dejansko imamo prost promet blaga in storitev, ampak ne smemo pozabiti, da z razvojem, raziskavami, znanjem, usposabljanjem lahko postavimo vstopne pragove oziroma bariere in to za vse izdelke na kakovostni ravni, kvalitetni ravni, ergonomski ravni, živilski ravni, ekološki ravni, če hočete tudi varni ravni. In ravno to prinaša dodaten denar, ki ga vlagamo v znanje in preprečujemo, da vstopajo na naš trg izdelki, ki nam niso prilagojeni po teh kakovostnih razredih. Dejansko država ne ve, kam investirati, v katero podjetje, saj po mojem nobeden ni toliko neumen, da bi zahteval, da mora država reči, da mora v neko podjetje investirati točno ta predel procesa, da bo imela izboljšan proizvod in dodatno zaposlitev. Država investira v državne infrastrukturne investicije, katere rabimo vsi, to so železnice, ceste, luke in tako naprej, podjetja pa imajo podjetniške investicije, ker investirajo v točno znan del tehnološkega procesa, ki so ga predhodno raziskale in razvile na višjo stopnjo ravni, povečale konkurenčno sposobnost in tvegale, da bodo na trgu dosegale večje donose, več denarja in da bo to prinašalo tudi večjo blaginjo. Zdaj tako na kratko, v času Janševe vlade se je gospodarstvo zadolžilo za okoli osem milijard – upravičeno ali pa tudi nekoliko neupravičeno –, v času Pahorjeve vlade se je pa država zainvestirala, za osem milijard zakreditirala.

Oboje, tako v Janševi vladi kot v Pahorjevi vladi je to neka prezadolženost države, prezadolženost podjetij. Pač situacija je tako nanese, da tega nismo mogli z obsegom poslovanja, ker je nastopila kriza, z donosi prinesiti nazaj. Ta prezadolženost, tako gospodarstva kot države ali pa če hočete bančnega sektorja, je skupni problem in ga moramo skupno rešiti. Fino bi bilo, lepo bi bilo, prav bi bilo, umno bi bilo, da ga istočasno rešujemo, ker bomo le na ta način začeli kopati v pozitivni gospodarski rasti in se nam bodo

izboljšali javno finančni pogoji, izboljšale javne finance in izboljšalo tudi gospodarstvo. Hvala.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še kakšna želja po razpravi? Če ne, potem to razpravo o splošnem delu predloga rebalansa zaključujemo. Glasovanje bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj.

Prehajamo na obravnavo posebnega dela predloga rebalansa in sprašujem, če želi kdo razpravljati o tem delu? Ne vidim nobene želje po razpravi, torej zaključujemo ta del in hkrati ugotavljam, da k temu delu rebalansa ni bilo vloženih nobenih amandmajev. Prav tako kot pri prejšnjem delu bomo glasovanje o tem delu predloga rebalansa opravili v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora danes.

Nadaljujemo z obravnavo načrta razvojnih programov. Tudi tukaj sprašujem, če je kakšna želja po razpravi. Ni želje po razpravi in zaključujemo ta del. Enako kot pri prejšnjih dveh bomo glasovanje o načrtu razvojnih programov v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj.

Sedaj prehajamo pa še na razpravo o predlogu rebalansa v celoti. Morda na ta del kakšna želja po razpravi? Vam je potekel čas, žal. Ni želje po razpravi ostalih, ki imajo še dovolj časa za razpravo. Glasovanje o predlogu rebalansa v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje prav tako kot ostale, opravili danes v okviru glasovanj.

In s tem prekinjamo tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O ŠOLSKI PREHRANI.

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakonov, in sicer Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o šolski prehrani, katerega predlagatelj je skupina poslank in poslancev s prvo podpisano dr. Andrejo Črnak Meglič, ter Predlog zakona o šolski prehrani, katerega predlagateljica je Vlada.

Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino je v razpravi o navedenih predlogih zakonov odločil, da ju bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika zbora vodil na podlagi Predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika dajem besedo predlagateljem obeh predlogov zakonov za dopolnilno obrazložitev.

Najprej bo na vrsti predstavnik Vlade. Prosim državno sekretarko gospo Mojco Škrinjar za uvodno predstavitev in obrazložitev.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Pred vami je zakon o šolski prehrani, ki na sistemski način ureja prehrano v šoli, tudi na boljši in pravičnejši način, zajema tudi veliko več otrok. Prehrana je izjemno pomembna za otrokov razvoj in intelektualno delo. V šoli se je prehrana urejala doslej na različne načine. Največji premik je ta sistem doživel v letu 2008, ko je bilo na to področje dano zelo veliko denarja in s tem so dobili vsi srednješolci brezplačen obrok. Kasneje se je ta denar porazdelil še na osnovno šolo. Deležni pa smo bili seveda tudi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je zadeve nekoliko premešal, nadalje tudi Zakon o uravnoteženju javnih financ. Pri tem je treba poudariti nekaj tehničnih stvari, ki so sicer zelo pomembne. V osnovni šoli malica velja za majhen obrok, ki je vreden 80 centov. Tukaj gre za majhno malico postreženo sredi dopoldneva. V srednji šoli pa je ta obrok precej bolj kaloričen, večji in bogatejši.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je podala mnenje, da je sedaj veljavni Zakon o šolski prehrani, ki sta ga kasneje sprejeta Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakon za uravnoteženje javnih financ spremenila in nadomestila del določb, ne da bi hkrati izvedla razveljavitve posameznih določb oziroma uskladitve, posledično postal razdrobljen in zelo nepregleden ter uporabnikom tega zakona zelo otežuje razumevanje ureditve in potrebnih korakov za uveljavitev pravic. Z novim zakonom o šolski prehrani sledimo temu mnenju in šolsko prehrano ponovno celovito in pregledno urejamo, hkrati pa odpravljamo še nekatere administrativne ovire. V prehodnem režimu urejamo možnost koriščenje dodatnih sredstev sprejetih v proračunu za 2013 in 2014. V novem zakonu je pravica do subvencije za šolsko prehrano vezana na že pridobljeno pravico do otroškega dodatka. Ker je upravičencev do otroškega dodatka neprimerno več, kot je upravičencev do subvencije za šolsko prehrano, se krog učencev in dijakov precej razširja. Predlog širi 100 % subvencijo tudi v peti razred otroškega dodatka, to pomeni približno 88 tisoč učencev, omogoča pridobitev 100 % subvencije za kosilo dodatnim 14 tisoč učencem v osnovnih šolah, ki sodijo v prvi razred otroškega dodatka, kar je bila vedno izpostavljena kot najbolj žgoča problematika. Predlog nadalje omogoča polno subvencijo za malico tudi 13 tisoč 300 dijakom do vključno četrtega razreda otroškega dodatka, delno subvencijo v višini 70 % cene malice za 12 tisoč 200 dijakov, to je peti razred otroškega dodatka, in delno subvencijo v višini 40 % cene malice za 8 tisoč 800 dijakov. Zakon poleg prejemnikom otroškega dodatka omogoča pridobitev subvencije tudi polnoletnim dijakom, ki nimajo več otroškega dodatka, so pa prejemniki štipendije in dijakom, ki te štipendije nimajo. Zakon ureja tudi pravico do subvencije za malico posebni skupini mladostnikom, ki bivajo v

zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in ki se šolajo izven njih.

Predlog je postopkovno urejen in usklajen z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve v smislu pridobivanja pravice do subvencije za bodoče nove upravičence. Centri za socialno delo bodo vsem, ki imajo na dan uveljavitve zakona veljavno odločbo o otroškem dodatku ali državni štipendiji, po uradni dolžnosti izdali ugotovitveno odločbo o pravici do subvencije za malico oziroma kosilo. Upravičencem vlog ne bo treba pošiljati.

S tem zakonom se torej rešujejo problemi, ki izhajajo predvsem iz Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in ki jih Zakon o uravnoteženju javnih financ ni ustrezno rešil. Vlada je prisluhnila zahtevam in zakon, ki ga danes predlagamo, je sad nekajmesečnega razmišljanja o tem problemu, je pa tudi sad pogovorov z namenom, da Državni zbor ... / znak za konec razprave/ ... lahko zagotovi čim širšo podporo. Danes je besedilo na vaših mizah in iskreno želim, da bi ga sprejeli še na današnji dan in tako omogočili njegovo čim prejšnjo uveljavitev, predvsem v interesu naših otrok. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo dajem še predstavnici predlagatelja poslanskega predloga zakona.

Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani, prav lepo pozdravljeni! Slovenija se še vedno sooča z ekonomsko in gospodarsko krizo, ki se pozna praktično na vseh segmentih družbe, še posebej globoko pa tudi v družinah. Tisto, kar nas more zelo boleti, je dejstvo, da je v letu 2011 stopnja tveganja revščine otrok prvič v zgodovini sodobne Slovenije preseгла splošno raven tveganja revščine. Do nas so začele prihajati alarmantne informacije šol, civilno-družbenih organizacij in tudi medijev, da položaj otrok v letu 2012 dodatno poslabšuje tudi zmanjšana dostopnost do šolske prehrane. K temu dejstvu sta po našem mnenju v letu 2012 prispevali dve zakonski spremembi, in sicer sprememba socialnovarstvene zakonodaje, ZUPJS, ki je z namenom preprečitve kumulacije pomoči uveljavila vrstni red socialnovarstvenih pravic in s tem upoštevanje vseh prihodkov kot osnova za izračun upravičenosti do pravic višjega reda – šolska prehrana je šesta pravica po vrsti –, ter še veliko bolj uveljavitev 141. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je ukinil subvencijo šolske prehrane v višini dveh tretjin cene malice za vse otroke, razen za tiste iz najrevnejših družin. Raziskave so pokazale, da so v naši družbi močno ogroženi tudi otroci, ki bi jih lahko umestili v družine iz nižjega srednjega sloja, da ti, zato ker za nekaj evrov presegajo prag upravičenosti do pomoči, pristanejo v slabšem položaju kot revnejši otroci, ki jim družba pomaga reševati njihovo socialno stisko.

Nekaj, kar se lahko odraža v lakoti otrok, je nesprejemljivo za moderno socialno državo, saj lačni otroci ne morejo razvijati svojih potencialov in enakopravno sodelovati s svojimi vrstniki. Naloga socialne države je – in z nazivom socialna država se ponaša tudi Slovenija –, da z njenimi ukrepi in ne z ukrepi dobroteljskih pobud in rešitev omogoči dostop do šolske malice tudi otrokom iz tistih družin, kjer strošek zanjo lahko predstavlja velik problem. Otroci so namreč del družine in delijo njeno usodo.

Zato smo v Poslanski skupini SD že pred več kot mesecem dni pripravili dopolnitev Zakona o šolski prehrani. Predlagamo razširitev kroga otrok, ki bodo upravičeni do subvencije šolske prehrane. Pri spremembi zakona nas je vodila želja, da zagotovimo vsem otrokom v času pouka dostop do vsaj enega obroka dnevno in da to storimo na način, ki ne bo dodatno administrativno obremenjeval predvsem centrov za socialno delo. Zato smo predlagali, da se višina subvencije za malico veže na razrede otroškega dodatka, in sicer na način, da najvišjo 100 % subvencijo ohranijo otroci, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 412 evrov, 83 % subvencijo otroci, ki se uvrščajo v peti razred otroškega dodatka in kjer dohodek na družinskega člana ne presega 520 evrov, in 67 % subvencijo otroci, ki se umeščajo v šesti razred otroškega dodatka oziroma njihov dohodek ne presega 630 evrov na mesec. Lahko rečemo, da s takšno spremembo Zakona o šolski prehrani ne dodeljujemo novih pravic, pač pa le vračamo pravico do subvencije malice za večino otrok, ne pa tudi za otroke iz družin, za katere ocenjujejo, da zmorejo ta strošek, na raven, ki jo je uveljavil Zakon o šolski prehrani iz leta 2010. Šele s sprejetjem amandmajev k proračunu za leti 2013 in 2014 v višini skoraj 24 milijonov, ki smo ga predlagali poslanci opozicije, poslanski skupini Pozitivne Slovenije in SD, in ga je v postopku odločanja podprla tudi koalicija, so bili zagotovljeni pogoji in zadostna sredstva za izvedbo zakona, kot smo ga pripravili. Četudi naš zakon v nadaljevanju ne bo deležen podpore, pa nas veseli, da vladni Zakon o šolski prehrani povzema ključne vsebinske rešitve, ki smo jih zapisali v našem zakonu. Pri tem vprašanju ne gre za prestiž, gre za skupno spoznanje, da je bilo v letošnjem letu pri uveljavljanju načina in urejanja šolske prehrane povzročene preveč škode, več škode, kot koristi, da je šlo za korak v napačno smer, ki ga moramo čim prej odpraviti.

Ker vse kaže, da bomo soglasno podprli predlagane rešitve, to odločitev tudi pozdravljam. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino.

Besedo dajem predsedniku mag. Branku Grimsu.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Vsem zbranim prav lep pozdrav tudi v imenu Odbora za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino, ki je na 20. nujni seji dne 20. decembra letos obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o šolski prehrani, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Andrejo Črnak Meglič, in Predlog zakona o šolski prehrani, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Poslovnik dopušča možnost, da se v takšnem primeru obravnava oba predloga hkrati, o čemer se je odbor odločil in po uvodni razpravi odločil tudi, da bo nadaljnji postopek vodil na osnovi zakona, katerega predlagateljica je Vlada. Ključni argument za takšno odločitev je bil, da ta zakon ureja tudi vprašanje kosil, ki je za otroke prav posebnega pomena. Na koncu je po sprejetih približno 10 amandmajih sprejel dva sklepa, in sicer da se potrdi besedilo z dopolnjenimi amandmaji na osnovi vladnega zakona Predloga zakona o šolski prehrani, ki ga je predložila Vlada, in da Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o šolski prehrani predlagatelj skupine poslank in poslancev ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Vsi sklepi v zvezi z amandmaji in oba končna sklepa so bili sprejeti ob obstrukciji Poslanskih skupin SD in Pozitivne Slovenije. Glede na to, da je v tem primeru prišlo do obstrukcije in v pojasnilo samo, da je bila že na začetku z moje strani napovedana iniciativa, da bi poskušali doseči konsenz, v danem trenutku je bilo verjetno zaradi slabih izkušenj pri predlagateljih to zavrnjeno, vendar je bil kasneje v pogajanjih konsenz očitno dosežen in v imenu odbora predlagam, da tako dopolnjeno besedilo skupaj z obema amandmajema, ki sta danes predlagana s podpisi vseh poslanskih skupin političnih strank, tudi sprejmemo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Vesel sem, da lahko v Državnem zboru kljub vsem slabim in nespodbudnim dogodkom, ki so se dogajali v zadnjem času, leto 2012 zaključimo z obravnavo predloga novele Zakona o šolski prehrani, katerega rešitve bodo marsikateremu učencu, dijaku in staršu vsaj delno privabile nasmeh na obraz. In zakaj bo temu tako? Predlagani zakon o šolski prehrani namreč sledi rešitvi iz sprejetih proračunov za prihodnji dve leti, po katerih je na proračunski postavki Prehrana študentov, dijakov in učencev zagotovljenih dodatnih 23,7 milijona evrov

sredstev. Vesel sem, da lahko pri obravnavi te točke poslanci ne glede na to, ali prihajamo iz koalicije ali opozicije, pokažemo da smo pripravljeni sodelovati in skupaj iskati rešitve pri temah, ki izboljšujejo položaj naših državljanov, v tem primeru našega največjega bogastva, to je otrok. To smo pokazali že pri sprejetju amandmajeve k proračunu, ko smo se odločili nameniti več sredstev za šolsko prehrano in prepričan sem, da bomo to dokazali tudi danes pri glasovanju, tako v zvezi z vloženimi amandmaji, kot seveda o samem predlogu zakona.

Naj se na kratko vrnem k vsebini predlaganega zakona. Bistvene spremembe, ki jih ta prinaša, se torej nanašajo na področje subvencioniranja šolske malice in kosila, saj bo po novem do brezplačne malice upravičen vsak učenec, pri katerem povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku, ne presega 53 % neto povprečne mesečne plače. Pri dijakih pa se na osnovi predlaganega amandmaja vseh poslanskih skupin predlaga polna subvencija do vključno 4. razreda otroškega dodatka oziroma do 42 % neto povprečne mesečne plače, za 5. razred otroškega dodatka naj bi bila subvencija v višini 70 % cene malice, za 6. razred otroškega dodatka pa bo malica subvencionirana v višini 40 % cene malice. V praksi to pomeni, da lahko v petčlanski družini s tremi šolajočimi se otroci oziroma mladostniki mesečni dohodek znaša okrog 2 tisoč 50 evrov, pa bodo vsi otroci še vedno deležni brezplačne malice. V primeru, da so vsi trije otroci še v osnovni šoli, bo lahko mesečni družinski proračun visok skoraj 2 tisoč 600 evrov, pa bodo kljub temu vsi otroci deležni brezplačne šolske malice. Dijaki pa bodo v tem primeru opravičeni do delne subvencije malice, s čimer se bo finančno razbremenilo še starše približno 13 tisoč 600 dijakov, ki se nahajajo v 5. in 6. razredu otroškega dodatka. Po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke se s tem rešuje izjemno velik krog slovenskih učencev in dijakov, tudi tistih, ki prihajajo iz tako imenovanega srednjega sloja prebivalstva, s čimer se vsem zagotavlja enakovredne pogoje za razvoj učnih in ostalih sposobnosti ter izboljšanje zavesti o pomenu zdrave prehrane. Predlagana ureditev subvencioniranja povečuje tudi število upravičencev do brezplačnega kosila v osnovni šoli, do katerega pa bo po novem opravičenih skoraj 17 tisoč učencev, predlagani zakon pa daje polno ali delno subvencijo tudi približno 11 tisoč polnoletnim dijakom, ki prejemajo državno štipendijo in do otroškega dodatka niso upravičeni. Kot pozitivno rešitev predlaganega zakona velja izpostaviti tudi ugotavljanje pravice do subvencionirane šolske prehrane po uradni dolžnosti, saj bodo Centri za socialno delo izdajali odločbe na podlagi odločbe o otroškem dodatku oziroma odločbe o državni štipendiji. Ponovno vlaganje vlog z izjemo tistih, ki ne razpolagajo z eno izmed omenjenih odločb, da bo potrebno.

Kot sem omenil že na začetku, me veseli, da leto zaključujemo z obravnavo in upam, da tudi s soglasnim sprejetjem zakona, ki bo našim državljanom, našim otrokom nekaj dal. Naj bo to dobra popotnica v leto, ki prihaja, kot dokaz, da smo politiki pripravljeni stopiti skupaj in poiskati skupne rešitve, ki našim državljanom, še posebej otrokom, vsaj delno pomagajo izboljšati kvaliteto življenja. Naj bo sprejetje novega zakona o šolski prehrani naše novoletno darilo vsem tistim, ki v teh časih še toliko bolj potrebujejo našo pomoč in pozornost. V Slovenski ljudski stranki bomo zakon podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem, državni sekretarki še posebej!

Skrajšala bi malo stališče naše poslanske skupine, ker so pred menoj, tako gospa državna sekretarka kot gospa poslanka Črnak Meglič, podrobno predstavili zakon, pa tudi gospod Prevc se je podrobno dotaknil vseh bistvenih zadev, tako da bi prihranili malo časa. V Poslanski skupini DeSUS se zavedamo pomena zdravih prehranjevalnih navad že v zgodnji mladosti, zato se strinjamo, da je treba z vidika zdravega razvoja otrok in mladostnikov nujno najti takšne rešitve, ki bodo omogočile vsaj temeljne, enakopravne možnosti za vse otroke. Poslanske in poslanci DeSUS se strinjamo, da je za to treba nujno urediti trenutno neenotno ureditev osnovnošolske in dijaške prehrane, omogočiti vsem učencem in dijakom dostopnost do šolske prehrane, še posebej tistim, ki izhajajo iz socialno šibkejših okolij, in odpraviti odvečne administrativne postopke. In vse to sedanji zakon, zakonsko besedilo prinaša. Glede na to, da so se sredstva za šolsko prehrano za naslednji dve proračunski leti bistveno povečala, je prav, da se ta denar za te namene tudi porabi. S sprejetjem nove zakonske ureditve se omogoča prehrano za precej večje število učencev in dijakov, to je bilo tudi podrobno predstavljeno. Pomembno je, da se povečuje krog upravičencev do subvencije za kosila v osnovni šoli in da se omogočajo subvencije tudi polnoletnim dijakom. V Poslanski skupini DeSUS se zavedamo, da je treba tako v osnovnih kot v srednjih šolah zagotoviti takšne pogoje za zagotavljanje malice in kosila, ki ne bodo vodili v še večje razslojevanje in da so šolajoči se mladini omogočene vse temeljne in enakopravne možnosti za zdrav razvoj.

Zato bomo v Poslanski skupini DeSUS Zakon o šolski prehrani podprli. Podprli pa bomo tudi amandmaje vseh poslanskih skupin in bi tudi tukaj dodala, da me veseli, da smo na tem področju strnili vrste in da smo vsi enotnega

mnenja, da je treba ta zakon podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Prehrana otrok in odrasčajoče mladine ima več posebnosti in prav zato ji posvečajo mnogo pozornosti v vseh družbenih sistemih, tudi pri nas. Slovenija je ena izmed držav v svetu, ki namenja šolski prehrani otrok posebno skrb, kar v novi Sloveniji podpiramo. Zakon o šolski prehrani ureja pravico učencev in dijakov do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem tega zakona. S tem predlogom zakona bomo še izboljšali sistem subvencioniranja šolske prehrane, ki ga je Vlada uvedla leta 2008 in je bil deležen pozitivnih odzivov predvsem staršev in stroke. Popravili pa bomo tudi napako prejšnje vlade, ki je sistem poslabšala. V najširšem pomenu se regulirajo vsi obroki, zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica, ki jih šole ponujajo, pri čemer se posebej izpostavi malica, ki jo je šola dolžna organizirati za vse učence oziroma dijake. Pri organizaciji šolske prehrane morajo šole upoštevati smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki opredeljujejo tako vzgojno-izobraževalni kot tudi zdravstveni vidik šolske prehrane. Zakon k upoštevanju smernic zavezuje tudi vrtnice, zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domove za učence, dijaške domove ter centre šolskih in občolskih dejavnosti. V Novi Sloveniji pa na tem področju izpostavljamo številne ravnatelje, strokovne delavce in učitelje slovenskih osnovnih šol, ki vseskozi skrbijo in opozarjajo starše na možnost subvencioniranja prehrane za njihove otroke in jih pozivajo, da naj svoje otroke prijavijo. Sistem omogoča subvencije za širok krog upravičencev, vsi zaposleni v šolstvu in starši pa smo odgovorni, da poskrbimo, da med nami ne bo lačnih otrok. Naj dodam še izkušnjo iz terenskih obiskov Poslanske skupine Nove Slovenije, ko nas starši in učitelji opozarjajo na to, da v mnogih primerih učenci in dijaki zavračajo hrano, ki jim jo nudi šola. Tudi s to težavo se moramo spoprijeti, skupaj s šolniki in starši.

V Novi Sloveniji pozdravljamo tudi dogovor stranke Socialnih demokratov in koalicije glede rešitev zakona, kar je dokaz, da znamo in zmoremo delati skupaj. V Novi Sloveniji bomo zakon podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Da so v naši državi otroci lačni, ni od včeraj. Na ta problem že nekaj časa glasno opozarjajo v številnih organizacijah in ustanovah. Sprejetje Zakona o uravnoteženju javnih financ pa je kljub opozorilom in nasprotovanju opozicije povzročilo številne anomalije na vseh področjih socialne države ter s tem še povečalo prag revščine. Namesto da bi se lotili odpravljanja vzrokov, se moramo sedaj ukvarjati s posledicami napačnih odločitev Vlade. V Pozitivni Sloveniji vas neprestano opozarjamo, da nas lahko investicije v znanje in razvoj popeljejo iz krize, da moramo sprejeti zakone, ki bi pospeševali investicijski cikel in s tem odpirali nova delovna mesta, kar bi pospešilo gospodarsko rast. Vi pa slepo in gluho nadaljujete z varčevanjem na vseh področjih, in najostreje ravno na področju izobraževanja. Če bi vam bilo v koaliciji res mar za ljudi, za otroke in mladino, bi bila proračuna, ki sta že sprejeta, in to brez glasu Pozitivne Slovenije, drugačna in ne bi rušila sistema javnega šolstva. S sprejetjem opozicijskega amandmaja k proračunu smo samo omilili posledice, ki bi še izdatneje prizadele univerze, znanost in raziskovalno področje. S sprejetjem amandmaja Pozitivne Slovenije za šolsko prehrano pa smo odprli možnost, da danes sploh lahko obravnavamo Predlog zakona o šolski prehrani. Z denarjem, ki je v proračunu s tem zagotovljen, bomo lahko otrokom in mladini zagotovili, da vsaj v šoli ne bodo lačni. Je pa žalostno, a resnično, spoznanje, da moramo pri nas v Sloveniji v 21. stoletju sprejemati zakon za preprečevanje lakote. To je alarm, da je pri nas v naši državi nekaj hudo narobe. Številni otroci, in teh je iz dneva v dan več, komaj čakajo na šolsko malico, ker pridejo v šolo lačni, da o kosilu niti ne govorimo. Vodstva šol in zaposleni na šolah na različne načine uspevajo otrokom zagotoviti hrano, vendar v okviru možnosti, ki jih imajo. Vedno manj manevrskega prostora imajo, saj financiranje šol ni urejeno tako, kot bi moralo biti. Ministrstvo sicer pokriva stroške za plače zaposlenih, in to predstavlja največjo postavko, pokriva tudi velik del stroškov za programe, ne pa v celoti. In zato morajo šole in starši pokrивati razliko za posamezne programe. Materialne stroške ter vzdrževanje objektov pa bo morale prevzeti lokalne skupnosti in to ni z zakonom ustrezno urejeno. Šole so še vedno preveč odvisne od dobre volje županov in občinskih svetov. Veliko je primerov, kjer občine šolam ne dajejo dovolj sredstev za pokrivanje materialnih stroškov, zamujajo z dotacijami in zahtevajo od ravnateljev, da se vedejo kot menedžerji. Zaradi naštetega šole praktično nimajo sredstev, da bi lahko same na ustrezen način reševale problematiko prehranjevanja otrok tistih družin, ki jim starši obrokov ne morejo plačevati. Še vedno pa smo v Pozitivni Sloveniji prepričani, da je mnogo več otrok lačnih doma kot pa v šoli in to zato, ker starši otrokom še nekako privoščijo

vsaj malico in tudi plačljive programe, da ne bi njihovi otroci izstopali od povprečja. Družinam pa nato zmanjkuje sredstev za ustrezne prehranske obroke doma. V obdobju odraščanja je izrednega pomena zdrava, raznolika in energetsko primerna bogata hrana, ki pa je številne družine svojim otrokom ne morejo in ne uspevajo več zagotavljati. Zato je šolska hrana, malica in kosilo, tako pomemben člen v sistemu prehranjevanja mladostnikov in to v času šolskega dela, ko je obremenitev otrok velika. Ravno zato je nujno, da v predlogu zakona upoštevamo dejstvo, da je vedno več družin, ki jim plačilo hrane za otroka v šoli, malica in kosilo, predstavlja strošek, ki močno posega v družinski proračun. S sprejetjem amandmaja, s katerim smo za prehrano namenili 23 milijonov, pa imamo možnost in priložnost, da razširimo in povečamo krog tistih, ki bi bili upravičeni do brezplačne malice ter subvencioniranega kosila.

V naši državi ne smemo dovoliti in dopustiti, da bi otroci trpeli lakoto. Dopustno je samo, da komu kakšna malica ali kosilo ni všeč in jo odkloni, ali da kakšen dan otrok manj je, vendar nikakor ne smemo dovoliti, da bi bili otroci lačni zaradi slabih socialnih razmer v družini. V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija smo veseli, da ste, Vlada in koalicija, prisluhli opozorilo opozicije in pripravili ter z opozicijo uskladili dva amandmaja, s katerima se razširi krog upravičencev do brezplačne malice in subvencioniranega kosila. Zato bomo v Pozitivni Sloveniji dali podporo Predlogu Zakona o šolski prehrani le, če bosta omenjena amandmaja tudi podprta. Kljub temu, da ta dogovor obravnavamo samo za dve proračunski leti, je to za nas še nekako sprejemljivo, seveda pa ne moremo govoriti o sistemskem zakonu, kajti sistemski zakon bi reševal zadevo za daljše in širše obdobje. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ivan Grill in Poslanska skupina SDS.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Kjer je volja, se najde tudi pot in ta zakon je dokaz, da se da v primeru, da se res poskuša poiskati rešitve, ki so v dobrobit predvsem našim otrokom, ustrezne rešitve primerno zapisati. Ni res, da ta zakon rešuje problem naših otrok, da so lačni, kot je to navedel naš predhodnik, kajti Zakon o šolski prehrani je bil sprejet že leta 2010. Pomeni, da smo imeli prehrano v naših šolah že urejeno, vendar se je na podlagi nekaterih drugih zakonov, ki so bili tudi sprejeti, v ta sistem uvedla nedoslednost in neke anomalije, ki pa so povzročale krivico in mogoče manjšo dostopnost do hrane v šolah za socialno bolj ogrožene, in sicer predvsem Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je bil sprejet leta 2011, in pa

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Ravno ta dva zakona sta bila potem razlog, da so določene rešitve ali določbe prenehale veljati, prav tako pa tudi pravice iz uveljavljenih določenih pravic niso bile več urejene na takšen način. Še dodatno pa je Zakon o uravnoteženju javnih financ od 1. septembra 2012 to področje naredil še bolj nepregledno in razdrobljeno, kar je uporabnikom oteževalo razumevanje ureditve in postopkov za uveljavitev teh pravic. Ravno to so bili tisti ključni razlogi, da imamo sedaj tukaj pred nami nov Zakon o šolski prehrani, ki ureja pravice učencev in dijakov do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije in tudi pogoje za dodeljevanje te subvencije in nadzor nad izvajanjem tega zakona. V prvem delu zakon opredeljuje prehrano, ki jo osnovne in srednje šole zagotavljajo učencem in dijakom v dneh, ko poteka pouk in je potrebna za izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti. V širšem pomenu se regulirajo vsi obroki, ki jih šole ponujajo, pri čemer se posebej izpostavi malica, ki jo je šola dolžna organizirati za vse učence oziroma dijake. V drugem delu pa zakon ureja subvencioniranje šolske malice in kosila. Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca oziroma dijaka, ki se redno izobražuje in prihaja iz socialno manj spodbudnega okolja. Meje dohodkov in druge okoliščine za ugotavljanje upravičenosti do dodatne subvencije so določene z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

V Slovenski demokratični stranki se zavedamo, da je urejena prehrana otrok in odraščajoče mladine izredno pomembna in ji je treba nameniti posebno pozornost, kajti to je investicija na dolgi rok, kajti, če se naši mladostniki, seveda otroci in tudi potem v puberteti navzamejo zdravih prehranjevalnih navad, bodo potem v starosti ravno pravilne prehrane bistveno manjše težave z zdravjem, ki jih ta neurejenost tudi prinaša. Zato bomo s tem zakonom to področje še dodatno uredili in bomo v Slovenski demokratični stranki tako amandmaje, ki so bili podpisani tako s strani opozicije kot tudi koalicije podprli in tudi zakon v celoti. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Socialnih demokratov in mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavcema, poslanke in poslanci!

Poslanke in poslanci Socialnih demokratov že dalj časa zaskrbljeno spremljamo socialno stisko vse večjega dela državljanov Slovenije. Posebej smo zaskrbljeni, ker revščina raste tudi v najranjivejši skupini, to je med otroki. Zato smo opozarjali vlado na

nedopusten pojav lakote med njimi, o čemer poročajo tudi nevladne organizacije. Iz koalicijskih vrst je bilo slišati očitke, da je to levičarska propaganda in čivk o golobih na krožniku je enako nesprejemljiv, kot tisti o zombijih na demonstracijah in trenirkarjih na državnozbornih volitvah. Tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport je dolgo tiščalo glavo v pesek in v odgovorih na poslanska vprašanja in razprave zatrjevalo, da imajo pristojni v šolah in centri za socialno delo dovolj vzvodov, da intervenirajo, če je potrebno. Vendar nas to ni prepričalo, zato smo Socialni demokrati pripravili zakon, ki pa je bil na matičnem odboru povožen, ker je v zakonodajni postopek vložen vladni zakon. To naj bi bil sistemski zakon in tako boljša rešitev kot poslanski predlog. Že po naravi stvari bi moral biti boljši, ker ima Vlada na voljno več informacij in strokovnega zaledja. Pred nami je torej sistemski zakon po nujnem postopku. Poslankam in poslancem ter Zakonodajno-pravni službi je bilo danih le 24 ur za proučitev zakona, amandmaje pa smo dobili šele na izrecno zahtevo opozicije. Bežen pogled je razkril, da je njihov edini namen zagotoviti odprtost členov za drugo obravnavo na seji Državnega zbora. Državna sekretarka je sicer zagotavljala, da je zakon nastajal od septembra, toda zakaj potem takšna naglica in nespoštovanje poslovnih določil. Socialni demokrati ostro nasprotujemo takšnemu ravnanju. Zakaj ni vlada predvidela povečanja sredstev za šolsko prehrano že v predlogu proračuna? Zakaj jo je k temu morala prisiliti opozicija z vložitvijo amandmajev na proračun in predlogoma zakonov? Predlagani zakon v resnici sledi zakonu iz leta 2010 in ničesar ne daje na novo. Poslanski predlog je sledil tudi temu, in ne z ZUJF spremenjenim določilom, tako da se je spremenil krog upravičencev, določitev subvencije pa vezal na razrede prejemnikov otroškega dodatka. Ne samo pri tem zakonu, ampak pri vrsti zakonov Socialni demokrati opozarjamo, da naglica ne more biti izgovor za odsotnost temeljitih poprejšnjih analiz in simulacij učinkov. Ne Vlada, ne koalicijska večina ne zmoreta priznati, da je ZUJF zajel tudi tiste, za katere sta zatrjevali, da njihovi prihodki ne bodo okrnjeni. Naj spomnim, da tudi leta 2008 sprejeti zakon v proračunu za leto 2009 ni imel predvidenih sredstev za povečan obseg pravic in takrat je moral to zagotoviti rebalans. Enako je potem storil tudi proračun za leto 2010. Socialni demokrati ne zanikamo, da je Zakon za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev komu tudi ukinil kakšen transfer ali povzročil zamike pri dodeljevanju socialnih transferjev, je pa treba poudariti, da je preprečitev kopičenja socialnih transferjev, ko zaradi nepreglednosti pomoč države ni dosegla najbolj upravičenih in pomoči potrebni, dobila splošno podporo. Zato čakamo, da bo analizi, ki jo pripravlja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, sledil tudi predlog sprememb in dopolnitev tega zakona. Ne

pristanemo pa na poskus prevaliti odgovornost samo na ta zakon, Zakon za uravnoteženje javnih financ je namreč posegel širše in globlje. Že na seji odbora smo podporo zakonu vezali na sprejem amandmaja k 14. členu, ki bi razširil krog upravičencev. Zdaj sta vložena amandmaja vseh parlamentarnih strank k 25. in 26. členu, kar je nomotehnično slabša rešitev, vendar je naš cilj dosežen. Posebej poudarjam, da Socialni demokrati ne izrekamo nobenega posebnega velikega veselja ob sprejetju tega zakona, kajti odgovorna in pametna vlada bi poskrbela, da takšnega zakona ne bi bilo treba sprejemati na vrat na nos. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še Kristina Valenčič v imenu Poslanske skupine Državlanske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Spoštovani!

S 1. januarjem letošnjega leta sta v veljavo stopila dva zakona, ki na novo urejata socialne transferje v Sloveniji; Zakon o socialno varstvenih prejemkih in Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Cilj sprejetih zakonov je uvesti preglednejši in za uporabnika preprostejši sistem socialnih transferjev, ki bo omogočil, da bodo pomoč dobili tisti, ki jo res potrebujejo, hkrati pa bo preprečil izkoriščenje in zlorabo sistema. Javnost je že opozorila na nekatere negativne posledice te socialne reforme, ki se kažejo še zlasti v višji stopnji tveganja revščine za predšolske otroke, šolarje in dijake, v nižji pa za študente in starejše. Svoje je k temu doprinesel tudi ZUJF.

Zagotovo je čas, da se opravi temeljita evalvacija učinkov teh sprememb in poišče odgovore na vprašanja, kdo je na slabšem in kdo na boljšem, kakšni so dejanski neto učinki na državni proračun in na dohodkovno porazdelitev v družbi. Dokler pa te evalvacije še nimamo, lahko popravimo tiste segmente, ki se v praksi kažejo še zlasti pereče. Eden takšnih je tudi subvencioniranje šolske prehrane kar je bilo posebej izpostavljeno in ustrezno amandmirano pri sprejetju proračunov za leti 2013 in 2014. Tako danes obravnavamo vladni predlog Zakona o šolski prehrani, ki celovito ureja organizacijo šolske prehrane v osnovnih in srednjih šolah s ciljem, da se omogoči dostopnost do kakovostne šolske prehrane vsem učencem in dijakom. Predlagane rešitve tako učencem in dijakom iz socialno manj spodbudnih okolij omogočajo brezplačne oziroma cenejše obroke. Tako bo do polne subvencije za malico v prihodnjem letu upravičenih kar polovica vseh osnovnošolcev in tretjina dijakov, desetina osnovnošolcev pa bo upravičena tudi do brezplačnega kosila.

V Državlanski listi predlog zakona podpiramo predvsem zato, ker zakon sistemsko ureja organizacijo šolske prehrane in omogoča brezplačno oziroma subvencionirano malico ali kosilo vsem tistim učencem in dijakom, ki to

pomoč res potrebujejo. Hkrati pa v Državlanski listi ocenjujemo, da imamo zelo zapleten in za upravičence zelo zbirokratiziran sistem uveljavljanja socialnih transferjev. Zato si bomo še naprej prizadevali, da bodo lahko starši in otroci na enostaven in pregleden način uveljavljali svoje pravice na primer na podoben način, kot se to že dlje časa izvaja pri dohodnini. Po zagotovilih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve se že pripravljajo celovite rešitve v tej smeri in to za vse socialne transferje. Ker se v Državlanski listi zavzemamo za sodelovanje in strpen dialog smo še posebej veseli, da smo pri tej vsebini tako Vlada kot tudi vse poslanske skupine pokazali enotnost in veliko pripravljenost pri iskanju sprejemljive rešitve. Tokrat smo imeli vsi skupni cilj in to je čim prej zagotoviti subvencionirano šolsko prehrano tistim, ki to pomoč najbolj potrebujejo.

Kolegice in kolegi, prepričana sem, da bosta tako amandmaja kot tudi predlog zakona dobili tudi vašo podporo. V Državlanski listi to podporo imajo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo o členih in o vloženi amandmaji. Na mizi imate amandmaje k trem členom, k 25., 26. in 30. členu in v razpravo najprej dajem 25. člen in amandma, ki so ga podpisale vse koalicijske poslanske skupine in tudi obe opozicijski.

Samo trenutek ... Vidim, da je želja po razpravi velika, zato odpiram čas za prijavo.

Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Seveda bom podprl tako zakon kot amandma skoraj vseh poslanskih skupin v Državnem zboru, koalicijskih in opozicijskih, zato bo moj proceduralni predlog v tej smeri, da smo pozabili ali pa ste pozabili najbrž zgolj po pomoti ali pa zaradi časovne stiske k sopodpisu povabiti tudi Poslansko skupino italijanske in madžarske narodne skupnosti v našem Državnem zboru, ker verjamem, da bodo tudi poslanci narodne skupnosti podprli ta zakon. Tako da bi v prihodnje, ko bomo tako enotno pri kakšni zadevi nastopili, povabili vseh 90 poslank in poslancev k nekemu predlogu in upam, da se bo še kdaj to zgodilo, da bomo stopili tako skupaj in začeli bolj enotno reševati probleme v tej državi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Roman Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo.

Na tako imenovanih neideoloških temah smo potem, ko so nas prebudili protestniki, ljudje – poudarjam ljudi –, lahko

enotni in to je dobro. Če je to zakon, ki ureja prehrano otrok, je toliko bolje in seveda lepše. V enem od svojih nastopov, če se boste spomnili, tukaj pred vami ob proračunu in borbi za amandma, ki je vrnil ali pa dal denar za prehrano otrok, sem govoril, da mi je kot opozicijskemu poslancu pred 20 leti uspelo pregovoriti takrat Demosovo večino, da podpre subvencijo študentske prehrane. Še danes sem seveda hvaležen takratnemu visokošolskemu ministru gospod Venclju in takratnemu predsedniku Vlade gospodu Peterletu, da so prisluhnili prošnji šolajočih se otrok in njihovih staršev. Tudi danes sem na nek način hvaležen za benevolenco vladajoče koalicije, da je kljub vsemu prisluhnila, ne samo ljudem tam zunaj, ampak tudi opoziciji tukaj znotraj, in da je dala v podpis ali da smo skupaj podpisali amandma. Žalostna je namreč zgodba, če se boste spomnili tistih otrok iz Osnovne šole Livada, kjer je bilo v letu 2011 – mislim, da je takrat ravnatelj govoril – podeljenih 247 odločb o brezplačni prehrani otrok in za voljo tega, ker smo v tem Državnem zboru po mojem zavozili tisti zakon in census in vse socialne pomoči staršev vračunali v census, je v letu 2012 od teh 247 otrok, ki so imeli brezplačno prehrano, to odločbo dobilo samo še 17 otrok. 230 otrok je ostalo zunaj in potem so morale učiteljice iz vrste za malico vleči ven otroke tistih, ki malice niso imeli plačane. In zato me veseli, da gre danes amandma v smeri, da se ta census dviguje – mislim, da iz 43 na 52 ali 53 % –, da je sicer progresivna lestvica. Kljub vsemu se mi zdi fajn, da bodo ti otroci zdaj lahko stali v vrsti in bodo lahko deležni malice. Predsedujoča, z veseljem bom podprl amandma vseh poslanskih skupin tega Državnega zbora in novelo Zakona o šolski prehrani. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci, predstavniki Vlade!

Tudi sam, in to bom pri tej točki kar povedal, bom amandma in zakon podprl. Želim samo spomniti – nič grdega ne bom povedal, nič se bati –, da smo Socialni demokrati tretji petek v novembru, to je dan, ko v Sloveniji poteka akcija z imenom Tradicionalni slovenski zajtrk in to je dan, ki je tudi obeležen kot praznik slovenske hrane, vložili v proceduro spremembo Zakona o šolski prehrani. Cilj je bil samo eden, naj v osnovnih šolah ne bo lačnih otrok. Takrat smo Socialni demokrati kot zelo pozitiven signal razumeli mnenje, ki ga je podal pristojni minister gospod Andrej Vizjak takoj ob naši vložitvi, da tudi ministrstvo ve, da težava obstaja in da bomo iskali skupno rešitev. Tudi naše sporočilo je bilo enostavno. Ne vztrajamo pri svoji obliki zakona. Ni nam pomembno, kateri zakon bo sprejet. Želimo samo, da v šoli ne bo lačnih

otrok. V času pogajanj za proračun, to se je dogajalo en večer, ko smo se pogajali z eno koalicijsko stranko in izpogajali dodaten denar za šolsko prehrano, smo vedeli, da grede stvari v pravo pot in to, da smo danes vse poslanske skupine vložile, razen manjšinske, ki smo jo pozabili – tu tudi opravičilo z moje strani, zelo se je mudilo –, kaže, da razumemo vsaj en del, kaj pomeni socialna država. Socialna država ne pomeni samo, da otroci niso lačni. Pomeni mnogo več. To današnje dejanje nam, spoštovana koalicija, daje neko upanje, da vas bomo o tem, kaj je socialna država, naučili tudi na drugih področjih. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo.

Tudi sama bom zakon in vse amandmaje k temu zakonu podprla. Amandma k 25. členu je kompromis med opozicijskim in vladnim predlogom, vendar bolj kot to, je pa pomembno, da z rešitvijo pridobijo slovenski šolarji in pa dijaki. Vse, kar je dobro za slovensko mladino, bi moralo imeti v tem hramu demokracije večinsko podporo. Druga dodana vrednost teh amandmajev so administrativne razbremenitve. Kar uprava že ima, tega naj ne zahteva od državljanov. To je bila teza, ki jo je v slovensko javno upravo uvedel naš predsednik dr. Virant in s temi amandmaji to uresničujemo tudi na tem področju v praksi. Naj bo pa ta zakon spodbuda tudi za naprej, da bomo večkrat našli kompromise in skupni jezik tudi z opozicijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še vedno smo pri 25. členu. Želi še kdo razpravljati o tem členu oziroma o tem amandmaju?

Izvolite, gospa Janja Napast.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci! In predstavniki Vlade, lepo pozdravljeni!

Iz Državnega proračuna se za subvencioniranje šolske prehrane zagotavlja sredstva na podlagi 21. alineje sedmega odstavka 81. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in na podlagi Zakona o šolski prehrani. Zakon o šolski prehrani, ki je bil sprejet leta 2010 kot dopolnitev in razširitev Zakona o subvencioniranju dijakov in vajencev iz leta 2007 – mimogrede, proti temu zakonu so glasovali skoraj vsi razpravljavci tokratne opozicije. Tako da, ne morem govoriti o nekem degradiranju socialne države in ne vem, kaj še vse. Ta zakon se spreminja zaradi določb upravičenosti do dodatne subvencije, ki se veže na že odobreno pravico do otroškega dodatka s

sprejetjem ZUJF, pa so bila nekaterim družinam sredstva zmanjšana. Sedaj pa se s spremembo cenzusa širi baza upravičencev do subvencije. Število otrok se je v teh težkih razmerah vsekakor povečalo. Ravno zato tudi ministrstvo ni ostalo neobčutljivo pri obravnavi predloga skupine poslancev in poslank o spremembi zakona. Na nek način lahko rečemo, da je bil posredno uslišan tudi glas ulice, saj v zadnjem mesecu lahko vse skozi spremljamo spodbujanje širjenja socialne države in povečevanja sredstev na vseh področjih. Do splošne subvencije v višini tretjine cene malice je opravičenih 72,7 % učencev v osnovnih šolah in 77,6 % dijakov v srednjih šolah in da so to sredstva, ki so tudi omejena iz javnega proračuna, se zavedamo vsi, da bi pa to vedenje tudi resnično razumeli, pa se mi zdi, da malo manj. S spremembo zakona, če bodo amandmaji sprejeti, bodo za leti 2013 in 2014 zagotovljena sredstva v finančnem načrtu ministrstva v višini 23 tisoč 700 evrov, kar je lep znesek za lajšanje socialnega položaja otrok v najbolj nepredvidljivih gospodinjstvih in tako tudi za zmanjšanje razlik med otroci.

Ob tem bi rada malce več pozornosti namenila kulturi prehranjevanja in skromnosti. "Skromen" bi rada izpostavila v povezavi s pomembnostjo odnosa z odgovornim ravnanjem s hrano. Je pa tudi ena zanimivost, ki bi jo rada izpostavila – prvotni pomen besede skromen je takšen, ki se drži v okvirih, zadržan, takšen, ki pozna meje in okvire. Tako da se tukaj odraža tudi naša odgovornost posameznika in tudi staršev do porabe javnih sredstev, pri čemer sem sodi odgovornost staršev in poštenost pri samem uveljavljanju in ne nazadnje pri samem hranjenju, pri samem dejanju in otrokovem racionalnem ravnanju v izobraževalnih ustanovah. To leti tudi na opažanja učiteljev, profesorjev, organizatorjev hrane in tako dalje, kadar starši ob svoji odsotnosti ne morejo prispevati s svojo vzgojo in posredovanjem med samim dejanjem. Poleg tega pa bi rada izpostavila, ko smo že pri nadzoru, da mora šola najmanj enkrat letno preveriti zadovoljstvo učencev oziroma dijakov in njihovih staršev s šolsko prehrano. To je verjetno povezano z dnevnim nadzorom. Moje vprašanje pa je, če je možnost ukinitve subvencije ob ugotovitvi daljšega neodgovornega ravnanja s hrano pri določenem učencu. Na tej točki bi rada z vami delila tudi filozofijo z motom "Dobro, čisto in pošteno". Tako imenovani "slow food" gibanje, katerega ustanovitelj je Carlo Petrini iz leta 1987 v Parizu. Gibanje opozarja na nujnost ohranjanja lokalnih tradicij, regionalne kulinarčne tradicije, ki se poslužujejo lokalnih pridelkov, s čimer z malimi pridelovalci spodbujamo trajnostni razvoj.

Želela bi izpostaviti samo še to, da se zavedamo odgovornega ravnanja s hrano. Saj se vsi zavedamo, da so nekateri otroci lačni, ampak pretiravati pa tudi ni treba. Treba pa se je zavedati tega dejstva glede skromnosti in odgovornega ravnanja s hrano, namreč tudi

zemlja ima svoje okvire pri sredstvih, ki nam jih daje. Na zemlji proizvedemo za 12 milijard prebivalcev hrane, čeprav nas je le 7 milijard, od katerih je milijarda ljudi lačnih. To se pravi, da je 45 % hrane vržene proč in biti siromak, to se pravi v izvoru osamel, sam, ne pomeni biti skromen. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Poglejte, gospod Han, vi še niste razpravljali in ne morete imeti replike, tako da se držimo dnevnega reda. Ne morete kar zamenjati replike za proceduralno – mislim, da smo lahko toliko spoštljivi. Najprej bom dala besedo državni sekretarki, ki je prej zaprosila zanj. Izvolite, gospa državna sekretarka, potem pa bomo nadaljevali.

Gospa državna sekretarka, izvolite.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa.

Rada bi povedala, da je dejansko treba tukaj izpostaviti vsa ta kosila, ki jih bodo učenci dobili. Že prej sem povedala v svoji predstavitvi, da imamo dve vrsti obroka; obrok v srednji šoli je veliko bolj kaloričen oziroma obsežnejši. In zato s to rešitvijo, ko prinašamo kosila v osnovno šolo, resnično pomagamo tistim najbolj ogroženim. Ob tem bi rada izrazila tudi svoje zadovoljstvo nad vsem potekom zadeve, namreč, kot sem omenila prej, koliko se je Zakon o šolski prehrani spreminjal, kako se je ta sistem spreminjal skozi leta in skozi otežene okoliščine krize in danes smo tukaj, kjer smo. Vesela sem, da je danes proračun bogatejši za ta denar, katerega lahko namenimo otrokom, torej učencem in dijakom. Vesela sem tudi, da smo uspeli doseči tak nivo razprave v pogajanjih in v strokovnih pogovorih, resnično strokovnih pogovorih, kjer se nek prestiž umakne stroki, kjer se umakne občutku za resnične potrebe ljudi, tako da smo našli lep strokovni dialog z opozicijo. Zato bi si danes želela, da bi pogovor, čeprav v svoji skromnosti ne smem posegati v vaše razgovore v Državnem zboru, ampak želela bi si, da teče danes ta pogovor v duhu, v kakršnem smo ga uspešno začeli za nek skupen, dober projekt, ki bo prinesel vse dobro našim otrokom. Tako da bo moj najboljši občutek danes, če bo ta zakon sprejet, in kot zaključek dela Državnega zbora v tem koledarskem letu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, državni sekretarki.

Gospod Židan, želite replik? Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Ker sem govoril o lakoti in imam občutek, da je gospa poslanka govorila o podatkih, ki jih sam nisem povedal. Mogoče kljub vsemu – marsikaj si lahko v tem Državnem zboru izmišljujemo, vsega pa tudi ne. V tem trenutku je na svetu 7 milijard ljudi, govorim o uradnih podatkih Organizacije združenih narodov. 7 milijard ljudi. Po uradnih podatkih jih je milijarda lačnih in v enem delu

sveta, Evropi kot najbogatejšem delu sveta, pa vržemo v koš približno eno tretjino hrane. In zdaj, spoštovana poslanka, prosim lepo, razložite nam, kje pa pridelamo 12 milijard hrane. V nobenem podatku, številke si hitro zapomnim, ker jih imam rad, v nobenem podatku do zdaj v svoji karieri, 45 let, nisem prebral, da na zemlji pridelamo hrane za 12 milijard ljudi. Od kot vam ta podatek? Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jakič, imate tudi vi repliko.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Najlepša hvala.

Spoštovani mladi kolegici Napast bi želel samo reči, da kolega Lisca, ki tvita to, kar ste vi javno povedali – pač ne poslušate, če ne veste, o čem gre beseda. Zakon o subvenciji dijaške prehrane je bil v tem parlamentu dvakrat, leta 2008 in leta 2010. Iz parlamenta sem šel leta 2004 in zato mi ne morete povedati, da vsi razpravljavci, razpravljavci opozicije, ki smo govorili – predvidevam, da sva iz Pozitivne Slovenije govorila samo jaz in kolega Kavtičnik, da sva glasovala zoper subvencijo dijaške prehrane. Lahko, boste vzeli besedo in mi boste dokazali, kdo je glasoval za in kdo proti. Ampak osnovna zakona, 2007 in 2010 – mene v Državnem zboru ni bilo in ne morem prevzemati odgovornosti. Sem pa tisti, ki je sprožil subvencijo študentske prehrane in sem se cel svoj mandat od leta 1990 naprej boril za to, da študentje in dijaki in otroci v osnovnih šolah dobijo brezplačno prehrano, zato da se posvetijo tistemu, zaradi česar so v šoli – učenju, ne pa temu, da bodo z velikimi očmi čakali, kdaj bo zazvonil glavni odmor in videli, ali gredo lahko na malico ali ne. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zdaj sprašujem še, kdo želi razpravljati, ker bomo odprli nov krog razprav. Mislim, da je več želja. Odpiram čas za razpravo, še vedno k 25. členu.

Gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Jaz bi se samo ... Oziroma ne bom zgubljal besed o zakonu, ki, sem trdno prepričan, ga ne bi bilo v tem Državnem zboru, če ne bi Socialni demokrati in opozicija začeli te akcije, kot je rekel gospod Židan, na dan hrane v slovenskih vrtcih. In nam Socialnim demokratom ni bilo pomembno, kdo je podpisan pod ta zakon, temveč da ta zakon pride v prakso. Zato smo danes z veseljem zjutraj ugotovili, da se je naša Andreja Črnak Meglič uspela na nek način uskladiti s predlagatelji, v tem primeru Vlado. Dobro vem, da so predstavniki Vlade pred enim tednom gospe Črnak rekli, da naj zakon umakne, da bo Vlada vložila zakon. Tudi to bi Socialni demokrati naredili, samo da bi dosegli cilj, to pa je uveljavitev tega zakona. In še enkrat, gospa

Napast, leta 2008 ali 2010, Zakon o študentski prehrani – niti eden iz Poslanske skupine Socialnih demokratov takrat ni glasoval proti, niti eden. Hvala bogu za to obstajajo dokumenti, tako da bi iz vašega naslova vendarle želel opravičilo. Nismo glasovali proti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Če je na začetku danes kazalo, da je zadeva res usklajena in da bo šlo kot po tekočem traku vseskozi brez obtoževanj, brez metanja polen pod noge, očitno tudi tega nismo sposobni sprejeti po mirni poti brez razprav, brez kazanja s prstom eden na drugega in brez pripisovanja po nepotrebnem, ne vem, velikih dosežkov. Pravim, da je odgovornost politike, vseh 90, ki sedimo tukaj notri v tem Državnem zboru, da podpremo brez dodatnih razprav takšne zakone, ki so dobri za naše državljanke in državljane. Se boste spomnili – pa mi je žal, da nimam magnetograma s seje, ko smo sprejemali proračuna za leto 2013 in 2014. Takrat ste me na vsak način v SDS hoteli prepričati, da v naši državi ni lačnih otrok. Nekateri ste se celo norčevali iz mojih razprav. Do 23. ure zvečer smo razpravljali na tisti seji, kjer smo se opozicijski poslanci borili, da smo vam poskušali prikazati, da je stanje na področju lakote oziroma prehrane v šolah resno. Do 23. ure zvečer! Še dobro, da je bilo glasovanje naslednji dan, ko se je zgodila tudi ulica, ker ste morda takrat prisluhnili. Prisluhnili, da pa je dobro včasih kakšno zadevo narediti drugače, kot ste v osnovi prepričani. In veste, ko me poskuša poslanka vladne koalicije prepričati, da je danes dobro govoriti o skromnosti pri hrani, pri prehranjevanju otrok. Takrat se resno vprašam po zdravi pameti. Imamo podatke, vam bom podatek posredovala; v Sloveniji je posebej ranljivih otrok oziroma ko govorimo o ranljivih skupinah otrok, podatek kaže, da je razlika med bogatimi in revnimi precejšnja. Prikrajšanih je 17,3 % otrok iz enostarševskih družin, 32,9 % otrok staršev z nižjo izobrazbo in kar 43,6 % otrok iz družin, kjer je eden ali pa sta oba starša brezposelna. Ne bom govorila o uradnih podatkih, kakšna je stopnja revščine v naši državi, več kot 13 %. Po napovedih naj bi se revščina dodatno poglobila in številke naj bi drugo leto znašale okoli 20 %. To so podatki, napovedi Socialne zbornice. In ko mi ob tem, ko smo vsi enotni, koalicija in opozicija, da je treba sprejeti spremembe na področju subvencioniranja šolske prehrane, nekdo v tem parlamentu istočasno reče, da pa se moramo vsi skupaj podučiti o skromnosti pri prehranjevanju, veste, takrat pa mi ni čisto vseeno. Ko smo sprejemali proračun za 2013, sem povedala zgodbo, ki je bila uradno objavljena na Valu 202. Zgodba oziroma želja te matere, ki je predstavila

svojo življenjsko zgodbo oziroma zgodbo svoje družine – ima tri mladoletne otroke, ki hodijo v šolo. Njena edina želja je bila, da bi imeli njeni otroci v šoli vsaj en tople obrok. Boste tudi tej materi predavali o skromnosti pri prehranjevanju? Ne, ni prav. Mislim, da ni prav, da smo zašli s poti. Dejstva so takšna, dejstva govorijo drugače in dejstva govorijo o tem, da bi morali takšne zakone, kakršen je danes, ki so ne nazadnje usklajeni z opozicijo in koalicijo, sprejeti brez dodatnih razprav.

Tudi sama se v osnovi res nisem želela oglašati pri tej točki, absolutno bom podprla oba amandmaja k 25. in 26. členu, ker sta usklajena med vsemi strankami v parlamentu. Verjamem, da bo tudi predstavnik narodnosti oziroma manjšin podprl ta amandma oziroma oba amandmaja, tako da tudi v nadaljevanju upam, da ne bo potrebno, da se oglašam. Je pa res, da me je dvignilo, ko poslušamo litanije o skromnosti pri prehranjevanju, na drugi strani pa se resno soočamo z revščino v slovenskih družinah.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, imate proceduralno. Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospa predsednica.

Moj proceduralni predlog bo šel v tej smeri, kot je razpravo zaključila spoštovana kolegica. Drage kolegice in kolegi, predlagam, da brez glasovanja izglasujete moj proceduralni predlog z neko gesto ali kakorkoli že, da to razpravo danes zaključimo. Mi smo nekaj dobrega naredili s tem zakonom. V tem vzdušju zaključimo letošnje delo Državnega zbora. Ne nazadnje imamo tudi vsi mi svoje otroke in svoje domove. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za izredno konstruktiven predlog.

Kljub vsemu lista je še vedno odprta. Zapreti je ne morem in je ne bom. Odpiram pot za razpravo, vendar na tem mestu pozdravljam vaš predlog, gospod Horvat. Želi še kdo razpravljati? Naslednja na vrsti bi bila sicer mag. Lejla Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Lepo pozdravljena, gospa predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon in vse amandmaje bom podprla zaradi otrok. Vesela sem, da je narejen konsenz, ampak moram s tega mesta povedati, da mi je bil predlog Poslanske skupine SDS, in sicer njihov predlog v 14. členu zakona, bolj všeč kot tisti, ki je v vladnem zakonu v 25. členu. Zakaj? Zato ker ta člen ureja sistemsko zadevo, vladni zakon ureja res za proračunski leti 2013 in 2014. Torej, to ni enako. Proračunski leti 2013 in 2014 ter šolsko leto se razlikujejo. Ampak sem vesela, da smo prišli do konsenza. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Janja Napast.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mogoče lahko rečem samo to, da sama kot mlada poslanka občutim razliko med mladimi poslanci, razmišljanjem mladih in poslanci z daljšim stažem, kajti nisem govorila o tem oziroma nisem želela še bolj naelektriti situacije in tako naprej. Ne vem, komu je potem namenjena ta razprava, da govorim svoje razmišljanje o lakoti, o potrošništvu, o dveh poljih, o katerih govorimo in tako naprej. In ni sporno, da amandmaja ne bi podprli. Hvala bogu, da bomo olajšali mogoče nekatere okoliščine nekaterim otrokom. Lakote nisem izpostavljala zato, da bi naredila še večji kreg, ampak sem izpostavljala samo primere, kot vi navajate, da otroci komaj preživijo. Verjamem, da so nekateri takšni in da ta sistem tudi to naredi, ampak moramo pa vedeti, da na drugi strani obstajajo otroci, ki se delajo dobesedno norca iz hrane. Tukaj sem zaželela samo to. In gospod Židan, ta podatek sem v bistvu povzela v istem segmentu, kot sem navedla, da je milijarda ljudi na svetu lačnih, 7 milijard in verjetno bi morala imeti potem iz .... / oglašanje iz dvorane/ Ne vem, nimam natančno navedeno, ampak tudi sama imam 12, 7 in 1. Tako da ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dobro. To ni prosta razprava med dvema poslancema. Gospa Napast, imate besedo.

Izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Samo to sem želela in nočem, da se tako enolično gleda na te stvari samo zato, ker sem mogoče malo bolj provokativne stvari izpostavila. Nisem želela naelektriti ozračja. Tako da, hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Vrnili bi se k tistemu konstruktivnemu duhu, v kakršnem smo začeli in tudi sama izrazila veliko zadovoljstvo ob tem, kar smo skupaj oblikovali in to da bomo na koncu vsi poslanci, koalicijski in opozicijski, sprejeli rešitev, ki znotraj danih možnosti pomeni optimalno rešitev. Tudi sama bi rekla, da je bilo sodelovanje in dogovarjanje zelo korektno, zelo strokovno in zato me danes precej moti, da nekateri zopet napačno navajajo razloge za stanje, v katerem se nahajamo in jih predimenzionirajo. Sama sem v svojem uvodnem govoru zelo jasno povedala, da imamo dva razloga, iz katerega kaj izhaja, tako da je bilo to popolnoma nepotrebno. Sklenimo to razpravo v zadovoljstvu, da smo bili sposobni v

dialogu doseči neko dobro rešitev, v pričakovanju, bom rekla, za naslednje leto, da bomo to sposobni doseči še na kakšen drugem področju, ki se danes kaže kot totalna neumnost in bi jo morali že davno preseči. Mislim na 143. člen. V mojem imenu pa vsem, s katerimi sem sodelovala, hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Parlament štejem za prostor argumentiranega razpravljanja, zato se mi zdi pozivanje k temu, da ne bi razpravljali, ker imamo domove in svoje zasebno življenje, pač neprimerno zaradi tega, ker se potem za tako delo ne bi smeli potegovati na volitvah. Argumentirana razprava zahteva tudi dokaze za tisto, kar trdimo. Lahko sprejemem razmislek kolegice Napast o skromnosti in tam je dala neko zelo zanimivo izhodišče, da se skromnost meri tudi po tem, ali priznavaš okvire ali ne. No vidite, zdaj bom pa prišla k tistemu zakonu iz leta 2008, ki je bil Zakon o subvencioniranju dijaške prehrane – kolegica Napast, literaturo zagotovo dobro poznate in se spomnite Don Kihota in tistega rekla, da kdor se na dobro drevo prisloni, ga dobra senca pokrije. Vi ste se pač prislonili na slab vir informacij, ki vam je rekel, da smo razpravljavci ob sprejemu zakona glasovali proti. Pa ni res, veste. 24. aprila 2008 ob 17.45 je tekla 28. redna seja in na njej smo glasovali o Zakonu o subvencioniranju dijaške prehrane. To je ta zakon, o katerem zdaj razpravljamo. In pri glasovanju ni bilo enega glasu proti, enega glasu. Res pa je, da smo v tistem mandatu sprejemali tudi kakšen zakon o subvencioniranju študentske prehrane in da je bil lahko takrat izhod glasovanja kako drugačen. Ampak zdaj bi vam rada povedala, zakaj je sprejem zakona v letu 2008 potekal z zelo jasnimi antagonizmi; zato ker je bil to predvolilni čas, ker v proračunu za leto 2009 ni bilo zagotovljenih sredstev za povečan obseg subvencionirane dijaške prehrane, ker je bila uveljavitev zakona vezana na obvezne razdeljevalnice toplega obroka, ker so bile predvidene kazni za tiste šole, ki ne bi vpeljale toplega obroka in še marsikaj bi vam lahko povedala. Stvari, ki jih je potem izboljšal zakon v letu 2010, je bilo veliko. Med drugim tudi to, da ni bilo več predpisano, da mora biti obrok topel, ampak je bilo govora o zdravem obroku. Pa bi zdaj lahko razvila celo teorijo o zdravi prehrani, pa ne bom. Ampak gre tudi za to, da je bilo takrat v naših rokah tudi že poročilo Računskega sodišča, ki je ugotavljalo negospodarnost pri ravnanju z javnimi sredstvi, ki so bila namenjena za subvencioniranje. Takrat v resnici je ostajalo precej nerazdeljene hrane, hrana tudi ni vedno našla prostora v želodcih, ampak kod drugod. Ampak pogledajte, ta zakon, o katerem sedaj govorimo, ni zakon, ki bi reševal problem presitih

in prehransko drugače usmerjenih mladih ljudi, ampak je zakon, ki govori o tistih, ki imajo v resnici premalo hrane, kaj šele zadosti zdrave hrane. In ta problem rešujemo s tem zakonom. V resnici ni bil naš namen nabirati neke prestižne pozicije, ampak urediti tisto, za kar smo menili, da je treba urediti, pa Vlada ali ministrstvo v pravem času nista kazala dovolj posluha za to. Lahko povem vam, da boste videli, kako smo ravnali, da smo že na proračun za leto 2008, potem tudi na proračun za leto 2009 poslanke in poslanci vlagali amandmaje za šolsko prehrano, pa jih tedanja koalicija ni sprejela. V tistem času se je iztekel tudi program Jabolko za zdravje. Evropska unija je namenjala sredstva za zdravo prehrano. Sama sem dosegla tudi to, da smo po avstrijskem vzoru začeli bolj fleksibilno jemati javna naročila in dovoljevati, da se naroča tudi integrirano in ekološko pridelana hrana. In še marsikaj bi lahko rekli. To se je potem nadaljevalo tudi v zdravem zajtrku in še v čem. Lahko tudi povem, ker imam izpisana oba amandmaja, dr. Slavko Gaber in jaz sva vlagala amandmaje za šolsko prehrano. Tu, če bi si sedaj želeli povedati, kaj vse je bilo ponujeno, pa ni bilo sprejeto, bi bila zgodba dolga. Verjamem, da je za marsikoga cilj najpomembnejši, ampak zame je tako kot za Cankarja pomembna tudi pot. Na tej poti ne sme biti laži in sprenevedanja in to je pomembno. Ko govorimo o teh stvareh verjamem, da ste navdušeni nad tem, kar se je danes pokazalo, da je amandma dobil vsesplošno podporo in da jo bo dobil tudi zakon. Ampak zaradi tega je nedopustno pozabiti na to, kakšne so poslovniške določbe, kako se zakoni sprejemajo, kakšno mora biti spoštovanje postopka, zlasti pa, da se ne zavaja, ko se govori o tem, kako je kdo glasoval in se ga poskuša s tem diskvalificirati.

V vsakem primeru, še enkrat povem, ni pomemben samo cilj, ker za cilj pravijo, da posvečuje sredstva, ampak je treba ohraniti razum in spoštovati argumente tudi takrat, ko do tega cilja hodimo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ob tem bi samo še rekla, da predloga gospoda Horvata, ki se mu je pridružila tudi dr. Črnak Meglič, absolutno nisem jemala kot neko omejevanje možnosti za razpravo, ampak kot en zelo konstruktiven in dobronameran predlog. Spoštujemo pa seveda Poslovnik. Imamo še čas za razpravo.

Predlagam, da preidemo na naslednji, na 26. člen, sprašujem, če želi kdo razpravljati? Še na 25. člen želi kdo razpravo?

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Mislim, da se iz urejanja tega področja dela nek nepotreben cirkus. Mislim, da je bilo veliko priložnosti v zgodovini parlamenta, v kateri sodelujem sam, to je od leta 2000 naprej,

da bi te stvari uredili bolje ali pa drugače, kot so bile do tedaj urejeni. Mi nismo bili veliko časa največja koalicijska stranka, zelo malo časa, vendar ves ta čas, ko smo delovali v parlamentu, smo prav na področju prehrane, tako študentov kot tudi vajencev in dijakov vložili nekaj primerov, nekaj zakonov. Zakon o izboljšanju načina študentske prehrane, o subvencioniranju študentske prehrane smo vložili leta 2003 in je bil zavržen, pa je bolje urejal študentsko prehrano kot tedaj veljavni zakon. Tedanja koalicija ga je gladko zavrnila, nekateri poslanci ste tudi tukaj. Tudi leta 2008, ko sem kot prvopodpisani vložil Zakon o dijaški prehrani, je bilo veliko zelo čudnih razprav. Tudi nekateri poslanci, ki se danes posipajo s pepelom, so tedaj verbalno ta pristop zelo napadli, pa se je tedaj dijaška prehrana prvič v zgodovini sploh urejala z zakonom. Do tedaj je bilo področje dijaške prehrane popolnoma neurejeno, ga ni bilo – razen dvajset minutnega ali polurnega odmora ni bilo nič. In takrat sem bil deležen hudih napadov, lahko si pogledate magnetograme. Nekateri poslanci ste imeli takrat o tem predlogu zakona veliko povedati, med drugim tudi gospa Žgajner Tavš, pa gospa Potrata in še kakšen izmed tedanjih poslancev, ki sedi danes tukaj. Obtožen sem bil, da smo dali bonbončke, da smo dali cukrčke, da tega ni, da drugega ni, da tretjega ni. Takrat s tistim zakonom, ki je bil sprejet potem aprila, vložen pa februarja daleč pred volilnim časom – tudi sprejet je bil daleč prej zato, ker se je s 1. septembrom uveljavil –, je bilo zelo veliko neprijetnih razprav, zelo veliko neprijetnih razprav in napadanj z vsemi mogočimi in nemogočimi razlogi. To je bil dobronameran zakon, tedaj se je srednješolska prehrana sploh prvič začela urejati v tej državi. Sploh prvič, da so se zagotovili prostori, da se je dal topel obrok in tako naprej. Srednješolska populacija je bila do leta 2008 edina, ki je imela obvezen program šest, sedem ur dnevno, ker so imeli šesturni šolski program, dodatne interesne dejavnosti, mnogi med njimi so bili vozači in so bili tako od doma odsotni deset ur ali več, pa niso imeli zagotovljenega toplega obroka ali pa sploh obroka.

Mislim, da je to nepotrebno. Zakon ki je bil kasneje sprejet, Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, je posegel tudi v ta del. Spet, bil je v prejšnjem mandatu in je posegel in je poslabšal stanje na tem področju. Tudi danes, ko to govorite, so problemi kar zadeva učinkovito uporabo obroka za dijaka – je na ravni 80 %. Tudi vi ne pojedete vsega vsakič, ko greste v menzo, kar je pravzaprav logično. Ampak to je bil poskus, ki je prisilil oblast, tedanjo vlado in potem naslednjo vlado, da se je sploh lotila urejanja tega problema. Jasno je, da ko prvič urejaš neko zadevo, je ne moreš predpisati in urediti idealno, ker ne moreš predvideti vseh vzrokov, ne moreš predvideti vseh posledic. Poskušaš in pripraviš v dimenziji, ki jo takrat obvladaš in poznaš. Vse te stvari se zagotovo

lahko še izboljšujejo. Mislim, da bi bilo morda celo najbolje za to državo in tudi največja poenostavitev, če bi uvedli statusne olajšave; tisti, ki je osnovnošolec, ima za osnovno šolo, tisti, ki je dijak, ima za dijaško zadevo. In tako je tudi narejeno, tako je bil tisti zakon tudi narejen.

Ampak prišla je vlada, ki ji je bilo bolj všeč normiranje področja in so se te zadeve spet spravile v neke razrede – to je problem. Na šolah imamo najbrž zaposlenega kakšnega nepedagoškega delavca samo zato, da vodi evidence. In tisti zaposleni, največ po teh šolah, je dražji ali pa večji problem, kot če bi to uredili statusno. Pač, naj tisti pod nekimi pogoji gre. Zdaj pa, mi smo zelo specialisti, da naredimo neke tabele, razrede, preračunavanja, v bistvu pa niti eden od podatkov ne drži. Kdo pa garantira za podatke, ki se uporabljajo za odmere? Polovica podatkov ne drži. Za tiste, ki so v državnih službah, približno drži, za tiste, ki so zaposleni drugje, na drug način, pa podatki ne držijo. Ukvarjamo se z nekimi kvazi evidencami, z nekimi kvazi programi in tako naprej. Mislim, da bi bila najboljša ureditev, da se zadeve uredijo glede na status; če si srednješolec, ti pripada, če boš koristil, boš koristil, če ne boš, ne boš. Podobno smo zadevo poskušali urediti pri prevozih vajencev, dijakov in študentov. Gospod Kavtičnik verjetno to pozna, ki je bil takrat poslanec, in še kakšen, pa tudi ni šlo. Takoj je bilo nekaj. Takrat smo predvideli 70 % olajšavo za prevoz v tistem zakonu, potem smo pa raztegnili od 17 do 70 na neke razrede – preračunavanja, v bistvu sama administracija –, učinka pa ni bilo. Nekaj podobnega, predvsem pa bistveno boljšega, je bilo uvedenega v tem mandatu, kar zadeva prevoze študentov in dijakov. Bistveno boljše. To, kar je bilo urejeno do ZUJF oziroma do blokade Zakona o izvrševanju proračuna. To so primerne rešitve, ki potegnejo, ki jih ljudje uporabijo, ki imajo nek učinek, ki imajo nek cilj na koncu. Danes je bistveno manj prometa na vpadnicah v Ljubljano, ker je poceni šolski linijski prevoz, kot je bil pred 1. septembrom. Ta sredstva, ki jih država daje za razne namene, tako ali tako subvencionira linijske prevoze in ne vem koga še, moramo uporabiti za nek pozitiven izhod iz tega in to je bilo narejeno pri prevozih in nekaj podobnega bi bilo treba narediti tudi tukaj. Pri prehrani rešujemo neko situacijo, ki se je pač zgodila. Ne more biti revščina samo v obdobju, ko je Janez Janša predsednik Vlade, se pravi v mandatu 2004–2008, ko smo to poslušali, in letošnje leto, ko je ta Vlada. V mandatu prejšnje vlade ni nihče odprl razprave o revščini. Nihče! Pa je šlo takrat daleč največ firm v stečaj in daleč največ ljudi na Zavod za zaposlovanje. V šusu jih je šlo in se je zadeva povečala za 100 %, pa ni bilo teh razprav, ni bilo nobenih emocij pri razpravah okoli tega, istočasno pa so se sprejemali zakoni, ki so te socialne transferje bistveno poslabšali. Ni bilo več možno imeti otroških dodatkov in štipendije istočasno – ali eno ali drugo –, do tedaj je bilo to vse možno in

tako naprej. Mislim, da je treba v okviru možnosti te stvari urejati in pomagati, kolikor se pomagati da. Mislim, da je ta korak, ki je narejen, dober. Ni nastal samo zato, ker je to bila proračunska postavka. To nam mora biti jasno, ker gre za zakon, ki nekatere stvari ureja drugače, ureja bolje, ureja tudi v povezavi z drugimi zakoni. To ni zdaj samo nek amandma in nek milijon, ampak gre za to, da se stvar na drug način sistemsko uredi.

Vesel sem, da je v tem Državnem zboru zadosti modrosti, da se bodo ti amandmaji podprli in prav tako zakon. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Replika, izvolite mag. Barbara Žgajner Tavš.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Saj zelo na kratko, kolega Tanko. Vaš zakon o dijaški prehrani leta 2008 sem podprla tudi sama. Zavestno podprla. Je pa res, da sem takrat izkazala določene pomisleke, ki so se naknadno izkazali kot zelo utemeljeni v praksi. Ampak še vedno, zakon sem podprla, ker sem takrat ocenila, da je bil dober. Boljši kot takratno aktualno stanje. Je pa res – in to vam bom povedala, pa nisem želela tega omenjati in odpirati. Ko je bil na mizi opozicijski Predlog zakona o urejanju subvencioniranja osnovnošolske prehrane, ste v prvi obravnavi zakonu zaprli pot, da bi se skozi proceduro dodatno popravil in morda nekoč zaživel v praksi. Temu pa ste takrat odločno, vi, takratna vladna koalicija, rekli ne. In če dovolite, tudi pri tem amandmaju k 25. členu imam pomislek, pa bom navkljub temu amandma podprla. Pomislek seveda velja, kajti zakon je pisan na proračunsko obdobje 2013–2014, šolsko leto pa se ne konča 31. decembra 2014, tako da bo verjetno treba naknadno z določeno novelo zakona popravljati tudi to, kar bomo danes sprejeli v 25. členu.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 25. členu, vloženemu amandmaju? Ni želje.

Če ni želje, prehajamo k razpravi, in sicer k 26. členu je ravno tako vložen amandma koalicijskih in opozicijskih poslanskih skupin, torej SDS, DL, SLS, DeSUS, NSi, PS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne vidim želje po dodatni razpravi.

Prehajamo še k enemu vloženemu amandmaju k 30. členu, katerega so vložile SDS, SLS in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Vidim, da nihče ne želi več razpravljati. Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 25. izredno sejo Državnega

zboru, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali danes čez 15 minut oziroma ob 15.20.

(Seja je bila prekinjena ob 15.04 in se je nadaljevala ob 15.19.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice in kolegi, nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje. Prosim, če preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga rebalansa Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga rebalansa.

Obrazložitev glasu mag. Dejan Židan. V imenu poslanske skupine?

V svojem imenu, mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Predsednik, najlepša hvala.

Glasoval bom proti, čeprav sem imel zjutraj, ko sem prišel v Državni zbor, namen, da bom glasoval za. Strinjam se, da je zelo upravičeno, da tudi preko proračuna pomagamo zagotavljati obstoj delovnih mest, govorim o primeru Cimosa. Če bi minister na moj poziv, ki je bil dosti enostaven; če Računsko sodišče ugotovi, da ste državni proračun nezakonito obremenili za 320 milijonov evrov, če bi zelo jasno povedali, da takoj odstopite – v tem primeru bi seveda glasoval za takšen proračun. Na način, da je minister dvorano zapustil, ni dal odgovora, pa neke bianco menice ministru ne dam. Sem proti temu proračunu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo o splošnem delu predloga rebalansa.

Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 27.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga rebalansa sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 46, proti 28.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je tudi posebni del predloga rebalansa sprejet.

In prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 46, proti 29.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo z odločanjem o posameznih delih predloga rebalansa in prehajamo na odločanje o predlogu rebalansa v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 46, proti 28.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je rebalans Računa finančnih terjatev in naložb ter Računa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012 sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o šolski prehrani.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z današnjega dne.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Slovenske demokratske stranke, Socialnih demokratov, Državljanke liste, Slovenske ljudske stranke, DeSUS, Pozitivne Slovenije in Nove Slovenije – torej vseh poslanskih skupin razen narodnih skupnosti. Gre za amandma k 25. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo vseh 79.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju vseh poslanskih skupin k 26. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo vseh 79.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Slovenske demokratske stranke, Slovenske ljudske stranke in DeSUS k 30. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, nihče ni pokvaril idile, za jih je glasovalo vseh 79.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je tudi ta amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 25., 26. in 30. členu in sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali namerava kdo vložiti amandma h kateremu od odprtih členov za tretjo obravnavo? Nihče.

Torej, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, ker ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba in Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen,

zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo vseh 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in da smo lepo zaključili leto 2012.

Ostaja pa nam vendarle še zaključek zakonodajnega postopka za predlog zakona, ki ni bil osnova za pripravo dopoljenega predloga zakona. Matično delovno telo Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona o dopolnitvah zakona o šolski prehrani, skrajšani postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Formalno moramo ta sklep sprejeti.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in zaključujem tudi, po vsej verjetnosti, eno zadnjih sej Državnega zbora v letošnjem letu in vam vsem želim vse dobro v letu 2013 in da bi čim več odločitev sprejeli tako, kot smo danes ta zadnji zakon.

Seja se je končala 28. decembra 2012 ob 15.28.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BEVK, SAMO.....	24, 45
BRATUŠEK, MAG. ALENKA.....	13, 19, 21
BRUNSKOLE, RENATA.....	28

Č

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA.....	39, 49

D

DIMIC, IVA.....	42

F

FRANGEŽ, MATEVŽ.....	25, 36

G

GRILL, IVAN.....	43
GRIMS, MAG. BRANKO.....	40

H

HAN, MATJAŽ.....	23, 47
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA.....	48
HOČEVAR, MAG. KATARINA.....	46
HORVAT, JOŽEF.....	12, 30, 48

J

JAKIČ, ROMAN.....	19, 45, 47

K

KAVTIČNIK, JOŽEF.....	42
KOTNIK POROPAT, MARJANA.....	41

M

MEH, SREČKO.....	27

N

NAPAST, JANJA.....	46, 49

P

PLEVČAK, MARIJA.....	11
POJBIČ, MARIJAN.....	35
POTRATA, MAG. MAJDA.....	43, 49
PREVC, MIHAEL.....	40

S

STARMAN, BOJAN.....	9
STEPIŠNIK, MAG. STANKO.....	22, 32, 34, 36, 38

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ.....	8, 14, 26, 37
ŠKRINJAR, MOJCA.....	39, 47
ŠUŠTERŠIČ, DR. JANEZ.....	7, 17, 20

T

TANKO, JOŽE 31, 50

V

VALENČIČ, KRISTINA.....44

VEBER, JANKO 15, 34

VOGRIN, MAG. IVAN 24

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA 48, 51

ŽIDAN, MAG. DEJAN..... 21, 45, 47, 52

ŽIVKOVIČ, ALEŠ 29, 33

ŽVEGLIČ, ROMAN 10

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija

PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov

PS DL – Poslanska skupina Državljska lista

PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije

PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke

PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije

PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti

NeP – Nepovezani poslanec